

ЗВІТ
ДУ "ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ"
ЗА 2021 РІК

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
I. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ, СОЦІОГУМАНІТАРНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ НАУК.....	10
II. ДАНІ ПРО ТЕМАТИКУ ТА ОБСЯГИ НДР, ЩО ВИКОНУВАЛИСЬ УСТАНОВОЮ	46
III. НАУКОВО-ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ІНТЕРЕСАХ ТА НА ЗАМОВЛЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	62
IV. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ	71
V. КООРДИНАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	104
VI. КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, З'ЇЗДИ ТОЩО	121
VIII. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	137
XVII. РОБОТА З ПРОПАГАНДИ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА ВИСВІТЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗМІ	149
XVIII. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА	173

ВСТУП

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України» працює відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №772 від 19.07.97 р. «Про створення Інституту економічного прогнозування» та Постанов Президії НАН України №139 від 6.07.05 р. «Про перейменування Інституту економічного прогнозування НАН України», №309 від 03.11.10 р. «Про результати комплексної перевірки наукової та науково-організаційної діяльності Ради по вивченню продуктивних сил України за період з 2004 по 2009 рр.», №274 від 14.10.10 р. «Про вдосконалення структури наукових установ НАН України» та проводить дослідження за безпосереднім замовленням Кабінету Міністрів України. Наукова діяльність Інституту визначається затвердженими в установленому порядку основними напрямками наукових досліджень, відповідними програмами і тематичними планами робіт. Інститут в даний час здійснює дослідження за такими основними напрямками:

- економічна теорія
- моделювання та прогнозування економічного розвитку
- грошово-кредитні відносини
- державні фінанси
- фінанси реального сектору
- міжнародні фінансові дослідження
- економічне зростання, структурні зміни в економіці
- інноваційна політика, економіка та організація високих технологій
- розвиток виробничої інфраструктури
- промислова політика
- секторальні прогнози та кон'юнктура ринків, галузеві ринки
- прогнозування розвитку паливно-енергетичного комплексу
- форми та методи господарювання в агропромисловому комплексі
- економіка та політика аграрних перетворень
- моніторингові дослідження соціально-економічних трансформацій суспільства
- соціально-економічні проблеми праці
- економічна історія

Структура Інституту має вигляд згідно з додатком №1.

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» пройшла оцінювання в 2016 р. За результатами оцінювання Інститут віднесено до категорії А – Установа має вагомні наукові і практичні результати широкого національного і міжнародного значення, дванадцять наукових підрозділів Інституту віднесені до категорії А, три наукові підрозділи віднесені до категорії Б (відділи фінансів реального сектора, грошово-кредитних відносин, промислової політики).

Найважливіші результати досліджень, отримані за звітний період:

- розкрито логіку розвитку суперечностей глобалізації та локалізації від історично перших форм сумісно-розділеної праці та її розгортання у співвідношеннях ринку та держави, транснаціональних, міжнаціональних і національних корпорацій до сучасних процесів диференціації та інтеграції економічних форм життєдіяльності суспільства. З'ясовано способи розв'язання суперечностей шляхом знаходження нових форм опосередкування протилежностей та забезпечення комплементарності функціонування елементів економічної системи, що дозволяє уникати формування пасток, диспропорцій і руйнації економічних структур (*акад. НАН України Гриценко А.А.*);

- розкрито національну специфіку дії чинників ендогенного характеру на економічну динаміку в Україні та оцінено ефекти застосування для вітчизняної економіки світової практики ключових можливостей активізації ендогенного зростання; розроблено модернізований модельний інструментарій та на його основі здійснено оцінювання впливу ендогенних та екзогенних факторів (сукупного попиту та сукупної пропозиції, заощаджень, стимулюючої бюджетної та монетарної політики, гуманітарних, фінансових, мотиваційних, глобалізаційних, зовнішньоекономічних, наслідків пандемії COVID-19) на динаміку і структуру вітчизняної економіки у розрізі її основних макросекторів з врахуванням умов і ризиків забезпечення економічного зростання в Україні на період до 2025 р. (*чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І.*);

- набуло подальшого розвитку розкриття суперечностей монетарного регулювання шляхом дотримання плаваючого обмінного курсу і на цій основі приваблення іноземних інвестицій та забезпечення тим самим макроекономічної та фінансової стабільності для втілення передумов стійкого економічного зростання у малих відкритих економіках (*Шелудько Н.М.*);

- визначено зміст поняття «фіскальний простір» для країн із низьким рівнем доходів (за показником ВВП) та високою вартістю державних запозичень, що не обмежується резервом бюджетних коштів на непередбачувані обставини, а включає результати здійснення за-

ходів як щодо активізації ендogenous потенціалу економічного зростання, так й використання потенційних резервів збільшення державних доходів; розроблено інструментарій оцінки фіскального простору України, що базується на показниках потенційного ВВП і розриву ВВП (чл.-кор. НАН України Луніна І.О.);

- визначено тенденції структурних змін на фінансовому ринку в світовій економіці під впливом нових викликів глобалізації, переорієнтування світової фінансової системи, глобальних можливостей сталого розвитку та глобальних викликів для України (Борзенко О.О.);

- розвинуто теоретико-методологічні підходи до ідентифікації та управління фінансовими ризиками підприємств, які, на відміну від традиційних, передбачають врахування специфіки моделей фінансування бізнесу в Україні, а саме фінансування бізнесу за рахунок коштів пов'язаних осіб, тіншового сектору та інше на основі яких розроблено методичний інструментарій, щодо підвищення достовірності оцінювання фінансових ризиків та мінімізації потенційних втрат капіталу інвесторів та кредиторів (Зимовець В.В.);

- обґрунтована роль інституту державного підприємництва в забезпеченні інклюзивної індустріалізації, який на відміну від традиційного підприємництва, орієнтованого на отримання і максимізацію прибутку, характеризується особливими цілями, що визначаються соціальною і екологічною спрямованістю. На цій основі виявлені системні недоліки вітчизняної структурної політики та обґрунтовано напрями її удосконалення у частині подолання структурно-технологічної відсталості економіки України (Бобух І.М.);

- уточнено зміст та значення основних критеріїв успішності інновацій в національній економіці на основі використання як традиційних статистичних, так і комплексних показників (Європейське інноваційне табло, індекс інноваційного розвитку ЄЕК ООН для країн Східного партнерства і деяких інших), оцінено можливості їх використання в Україні з урахуванням наявної статистичної бази. Показано, що виключна орієнтація на нові форми інноваційної діяльності (стартапи, акселератори і т.і.) має значні недоліки, оскільки не спрямована на модернізацію ключових секторів економіки України (чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю.);

- визначено особливості та тенденції розвитку ринків транспортної та енергетичної інфраструктури України та обґрунтовано пропозиції до змін їх державного регулювання в частині розвитку конкуренції на противагу наявній практиці й з врахуванням ліквідації інформаційної асиметрії на ринках та проведення системного моніторингу цих ринків профільними міністерствами (Никифорок О.І.);

- обґрунтовано інструменти промислової політики для забезпечення готовності економіки до викликів майбутнього технологічного, екологічного, соціального характеру, циф-

рової нерівності, регіональних диспропорцій і пов'язаних із трансформацією форм міжнародної торгівлі та надано рекомендації для своєчасного реагування на можливі загрози, ризики й формування вікна можливостей по кожній групі вказаних викликів (*Дейнеко Л.В.*);

- удосконалено напрями формування торговельної політики України в умовах багатополярності світової торгівлі у частині: обґрунтування чинників поширення політики економічного патріотизму в умовах пандемії COVID-19, кризи СОТ, протекціонізму і неопротекціонізму, обґрунтовані рекомендації щодо необхідності переходу від відкритої моделі торгівлі до політики економічного патріотизму в торгівлі з метою нарощування внутрішнього промислового потенціалу та розвитку вітчизняного експорту до країн нових лідерів світової торгівлі; розроблено пропозиції щодо реалізації підходу до формування національної торговельної політики України на основі принципу дотримання публічного інтересу (*Осташко Т.О.*);

- розвинуто науково-практичні підходи до аналізу конвергенції енергетичних ринків, зокрема, шляхом категоризації основних чинників (драйверів) ринкової конвергенції та виділення особливостей цього явища (динамічність, відносність, невизначеність кінцевого стану), що дозволило оцінити рівень і виявити бар'єри та ризики конвергенції України та ЄС в площині економічних інтересів учасників енергетичних ринків (*Подолець Р.З.*);

- узагальнено моделі глобальної спеціалізації країн з різним рівнем економічного розвитку та на його основі обґрунтовано ключові характеристики, передумови формування та необхідність коригування сучасної моделі експортної агропродовольчої спеціалізації України (*Шубравська О.В.*);

- узагальнено практику сприяння громадянській участі у прийнятті демократичних рішень на рівні територіальних громад (ТГ) і виявлено діючий набір механізмів та процедур місцевої демократії, які створюють можливості залученості жителів сільських поселень до інклюзивного розвитку ТГ; розроблено методичні підходи до розробки заходів вирівнювання можливостей сільських спільнот для їх інклюзивного розвитку на рівні громади на основі виокремлення основних тенденцій розвитку сільських спільнот у процесі завершення адміністративно-територіального оформлення остаточного складу територіальних громад (*чл.-кор. НАН України Бородіна О.М.*);

- розроблено концептуальну схему взаємодії та детермінації ціннісно-нормативних засад економічної поведінки та орієнтацій населення на основі вперше запропонованої структурно-функціональної схеми порівнянь ціннісно-нормативних засад основних соціально-економічних груп населення; здійснено теоретичну оцінку та практичну сегментацію впливів ціннісно-нормативних патернів основних соціально-економічних груп населення на економі-

ку країни в аспектах виробництва та споживання; оцінено ступінь поширення серед населення патерналістських поглядів і девіантної економічної поведінки (*Балакірева О.М.*);

- здійснено історико-економічне узагальнення характеру взаємодії держави та ринку на етапі формування національних моделей ринкової економіки, що дозволило виокремити їхні сутнісні риси та відмінності. Визначено суспільно ефективні практики державного регулювання діяльності корпоративного сектору та корпоративної соціальної відповідальності в англосаксонській та ордоліберальній моделях економіки. Здійснено узагальнення новітньої історії постсоціалістичної трансформації економік окремих країн, на основі чого доведено, що рівень когнітивних упереджень до економічної самостійності та соціальний потенціал перетворень є суттєвими чинниками успішності реформ (*Небрат В.В.*);

- розроблено оригінальну модель мобільності робочої сили та інституційної гнучкості національного ринку праці в якій визначено її суб'єкти на всіх інституційних рівнях, чинники, основні принципи та механізми державної політики у сфері зайнятості. Застосування цієї моделі дозволило запропонувати практичні інструменти політики зайнятості, що забезпечують функціонування соціальних ліфтів у суспільстві (*Близнюк В.В.*).

Перспективні напрями досліджень пов'язані з:

- з'ясуванням закономірностей, змісту, форм прояву та розв'язанням економічних суперечностей глобалізації та локалізації на різних історичних етапах, рівнях і у різних сферах функціонування господарства для забезпечення стійкого розвитку економіки (*акад. НАН України Гриценко А.А.*);

- застосуванням розробленого модельного інструментарію для реагування на ситуаційні зміни макросередовища щодо забезпечення ендогенного зростання економіки України з урахуванням та обмеженням дії факторів дисбалансу в Україні в умовах можливих нових негативних наслідків пандемії COVID-19 (*чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І.*);

- визначенням засад дієвої грошово-кредитної політики в поточних умовах глобальної невизначеності та економічної нестабільності (*Шелудько Н.М.*);

- визначенням стратегічних завдань та інструментів реалізації фіскальної політики в умовах необхідності забезпечення пост-пандемічного економічного розвитку (*чл.-кор. НАН України Луїна І.О.*);

- обґрунтуванням політики стабільного економічного зростання в Україні в умовах зовнішньої турбулентності та кардинальних геоекономічних трансформацій (*Борзенко О.А.*);

- вдосконаленням методів щодо оцінки впливу нестабільності на умови та форми фінансування бізнесу, визначенням рівня вразливості фінансів корпоративного бізнесу на емер-

джентних ринках до циклічної нестабільності і впливу інституційних чинників на фінансування корпоративного бізнесу (*Зимовець В.В.*);

- обґрунтуванням пропозицій щодо напрямів підвищення рівня інклюзивності діяльності економічних інститутів в Україні та розробленням на цій основі рекомендацій щодо трансформації державної політики структурних реформ (*Бобух І.М.*);

- виокремленням основних завдань інноваційної політики та політики структурних змін в Україні та розробкою пропозицій щодо удосконалення системи показників інноваційної діяльності на основі адаптації міжнародних підходів та з урахуванням змін, які мали місце у світовій статистиці у 2018-2020 рр. (*чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю.*);

- розвитком засад та методичних підходів до оцінки процесів конвергенції в секторах транспортної та енергетичної інфраструктури України та ЄС (*Никифороук О.І.*);

- розробкою науково-методичних засад оцінки національних пріоритетів в умовах глобальної нестабільності (*Дейнеко Л.В.*);

- формуванням торговельної політики України в умовах багатополлярності світової торгівлі (*Осташко Т.О.*);

- оцінкою технологічних трансформацій в енергетиці та зміни структурних пропорцій енергетичного балансу за сценаріями декарбонізації економіки (відповідно до EU Clean Energy Package) та опрацюванням науково-методологічних підходів до вивчення економіко-правових засад функціонування інтегрованих енергетичних ринків, можливостей і обмежень державного регулювання національних ринків в рамках інтеграційних об'єднань в контексті імплементації ЄЗК (*Подолець Р.З.*);

- оцінюванням викликів та наслідків агропродовольчої спеціалізації України у світовій економіці (*Шубравська О.В.*);

- обґрунтуванням теоретичних аспектів дослідження взаємодії процесів децентралізації та інклюзії; виявлення ризиків для успішної політики децентралізації, орієнтованої на інклюзивність сільських спільнот; обґрунтування пропозицій щодо дій сільських спільнот, зокрема малих та периферійних населених пунктів для подолання їх економічного, соціального та інституційного вилучення (*чл.-кор. НАН України Бородіна О.М.*);

- оцінкою перебігу процесу нагромадження національного людського капіталу в аспекті ціннісної складової його економічних орієнтацій та поведінки (*Балакірева О.М.*);

- виявленням напрямків оптимізації економічної взаємодії держави і ринку на основі історико-економічного аналізу успішних національних практик зміни моделі економічного

розвитку та узагальненням особливостей відображення в наукових концепціях закономірностей та особливостей трансформації економічних систем (*Небрат В.В.*);

- обґрунтуванням напрямів соціально-професійної та галузевої реалокатії робочої сили, що забезпечуватимуть ефективність функціонування ринку праці, розробку пропозицій щодо змін в системі мотивації та стимулювання, створення правових умов розвитку новітніх форм зайнятості (*Близнюк В.В.*).

Член-кор. НАН України Гриценка Андрія Андрійовича обрано академіком НАН України по Відділенню економіки НАН України (Сесія Загальних зборів НАН України від 26 травня 2021 р. (свідоцтво №515)).

Зав. відділу Луніна Інна Олександрівна обрана член-кореспондентом НАН України по Відділенню економіки НАН України за спеціальністю «Фінанси» (Сесія Загальних зборів НАН України від 26 травня 2021 р. (свідоцтво № 1127)).

Зав. відділу Дейнеко Л.В. відзначено Подякою Міністерства освіти і науки України за високий особистий внесок у розвиток сфери освіти і науки України.

Протягом 2021 року стипендію Президента України отримували: наук. співр. відділу економічної історії Курбет О.П., науковий співробітник відділу економічної історії, к.е.н. Сливка Т.О., пров. наук. співр. відділу грошово-кредитних відносин, д.е.н. Бублик Є.О.

Стипендію НАН України отримували: науковий співробітник відділу грошово-кредитних відносин, к.е.н. Шаповал Ю.І., науковий співробітник відділу економічної історії, к.е.н. Курбет О.П., мол. наук. співр. сектору прогнозування розвитку ПЕК відділу секторальних прогнозів та кон'юнктури ринків Семенюк А.О.

Академіки НАН України Геєць В.М., Білорус О.Г., Гриценко А.А., члени-кореспонденти НАН України Даниленко А.І., Кораблін С.О., Скрипниченко М.І., Бородіна О.М., Єгоров І.Ю., Луніна І.О. очолювали наукові напрямки моделювання економічного розвитку, глобального економічного розвитку, державних фінансів, фінансово-монетарного регулювання, закономірностей розвитку та інституційної архітектури економічних систем, економічного зростання та структурних змін в економіці, економіки і політики аграрних перетворень, проблем інноваційного та науково-технічного розвитку, брали активну участь у наукових дослідженнях в межах тематичних планів та додаткової тематики Інституту, а також у підготовці матеріалів для органів державної влади.

I. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ, СОЦІОГУМАНІТАРНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ НАУК

Інститут проводив дослідження по 17 планових НДР (відомче замовлення НАН України), в тому числі завершених – 4 та 4 нових НДР, виконання яких було розпочато в 2021 році, 5 НДР програмно-цільової та конкурсної тематики НАН України, 4 НДР на виконання Постанови Президії НАН України від 23.12.2020 №296 «Про бюджетне фінансування НАН України у 2021 році» за напрямом використання бюджетних коштів «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок» (КПКВК 6541230)».

У 2021 році завершені дослідження по 4 НДР відомчої тематики:

1. «ВИКЛИКИ МАЙБУТНЬОГО ДЛЯ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ» (прикладні дослідження). Термін виконання: III кв. 2019 р. – IV кв. 2021 р., № держреєстрації 0118U007358 Шифр – 3.1.7.121. Код бюджетної класифікації 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – Л.В. Дейнеко. Виконавці: Е.І. Шелудько, Н.Г. Гахович, О.М. Кушніренко, О.О. Ципліцька, М.Ю. Завгородня, Л.А. Венгер, О.С. Зарудна, С.О. Кононенко. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розроблено концептуальні підходи щодо ідентифікації викликів майбутнього та показано роль промисловості у забезпеченні стійкості економічного зростання, визначені основні завдання та відповідні інструменти індустріального відновлення; виокремлено драйвери виведення виробництва на вищий технологічний рівень; обґрунтовані заходи з подолання дефіциту кадрів у перспективних секторах промисловості та запобігання трудовій міграції; обґрунтовані інструменти забезпечення регіональної інклюзії та посилення територіальної консолідації; розкрито інструменти інтеграції української промисловості у вищі ланки ГЛДВ; розроблено рекомендації щодо державно-приватного партнерства в розбудові вітчизняної індустрії.

Отримано такі основні наукові результати:

- обґрунтовано комплекс інструментів стимулювання адаптації промисловості до технологічних викликів Індустрії 4.0, що базуються на: стратегічному партнерстві держави, науки і бізнесу щодо стимулювання кластерного розвитку; удосконаленні інноваційної інфраструктури, інноваційних екосистем; створенні рівних умов доступу до ринку сировини, тран-

сферу технологій, захисту права власності; формуванні сприятливого інвестиційного середовища за допомогою механізмів державного гарантування іноземних інвестицій;

- визначено основні напрями використання технології блокчейн в промисловості України для забезпечення довіри між контрагентами, безпеки даних, відстеження послідовності транзакцій, оптимізації ланцюгів поставок, цифрових ризиків та запропоновані пропозиції для поширення блокчейну в промисловості України;

- для пом'якшення міграційних ризиків і дисбалансів в кадровому забезпеченні розроблено комплекс заходів та інструментів, спрямованих на: подолання дефіциту кадрів, запобігання їх відтоку та освітньої міграції; створення привабливих умов працевлаштування; розвиток професійних навичок та компетентностей, орієнтованих на потреби майбутнього;

- обґрунтовано дії управлінського характеру для подолання асиметрії наслідків екологічної політики, зокрема щодо сприяння запровадженню еко-інноваційних моделей для розвитку циркулярної економіки в Україні; стимулювання розвитку екологічно дружніх виробництв; розширення спектру джерел фінансування проєктів циркулярної економіки; налагодження ефективної співпраці України в промислових екосистемах ЄС та зелених альянсах;

- отримали подальший розвиток напрями, принципи та інструменти формування регіональної промислової політики, які забезпечать конвергенцію можливостей регіонального розвитку в умовах викликів, пов'язаних із поглибленням міжрегіональної диспропорційності, зокрема: узгодженість та комплексний характер відбору інструментів промислової політики; створення транзакційних переваг для промислово слабких регіонів; зміщення центрів відповідальності за промисловий розвиток на субнаціональний рівень; поширення специфічних форм фінансування проєктів структурного оновлення виробництва в рамках ДПП.

Наукова розробка відповідає міжнародним стандартам високого рівня (базується на сучасних визнаних в світі методах дослідження і вивченні міжнародного досвіду, її результати апробовані на 39 міжнародних конференціях та опубліковані в 4 міжнародних високорейтингових періодичних виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus або Web of science, та у складі 2 монографічних видань країн ЄС).

Опубліковано **79 наукових праць** (в т.ч. **23** – у іноземних виданнях) загальним обсягом **87,63 д.а.**, у тому числі **2** підрозділи у колективних монографіях – **1,92 д. а.**, **5 статей** – у зарубіжних виданнях – **3,77 д.а.** (Scopus, EBSCO, Web of science), **2 докторські роботи та їх автореферати** – **48,35 д.а.**, **2 наукові доповіді** – **8,3 д.а.**, **18 статей** – **14,36 д.а.**, **44 тези** – **10,38 д.а.** (вітчизняні та зарубіжні), а також **4 публікації у Інтернет-ЗМІ** – **0,55 д. а.**

Отримані нові наукові результати знайшли своє відображення у **15 науково-аналітичних доповідних записках**, на які отримано **5 відзивів щодо впровадження. Результата-**

ти досліджень апробовані на 210 наукових, науково-практичних конференціях, семінарах та круглих столах. Відділ був співорганізатором 2 науково-практичних заходів (тренінгові курси, семінари).

Наукова цінність результатів полягає у теоретичному обґрунтуванні, розробці та впровадженні інструментів промислової політики для реагування на глобальні і внутрішні виклики майбутнього, пов'язані зі стрімкими технологічними інноваціями, появою нових виробництв, кліматичними змінами, розривами у продуктивності виробництва, лібералізацією торгівлі, збільшенням частки людей літнього віку, трудовою міграцією, необхідністю територіальної консолідації та регіональної інклюзії.

Практична значимість результатів наукової роботи полягає у можливості використання державними органами влади та органами місцевого самоврядування в процесі розробки програмних документів та законодавчих і нормативно-правових актів щодо стимулювання розвитку промисловості й підвищення готовності економіки до майбутніх глобальних і національних викликів технологічного, екологічного, демографічного характеру та інших.

В частині виконання дослідження, що передбачає забезпечення сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища було розроблено пропозиції з впровадження принципів циркулярної економіки в промисловому секторі України та обґрунтовано дії управлінського характеру для подолання асиметрії наслідків екологічної політики, зокрема щодо запровадження еко-інноваційних моделей для розвитку циркулярної економіки, що безпосередньо впливає на досягнення ЦСР та приєднання України до Європейського Зеленого Курсу.

2. "ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: СЕКТОР НЕФІНАНСОВИХ КОРПОРАЦІЙ» (прикладні дослідження). Термін виконання: II кв. 2019 р. - IV кв. 2021 р. № держреєстрації 0118U006088. Код бюджетної класифікації 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – Зимовець В.В. Виконавці: чл.-кор. НАН України Даниленко А.І., Терещенко О.О., Корнилюк А.В., Іванов Ю.Б., Єршова Г.В., Гаркавенко В.І., Кошик О.М., Керімов П.О., Бабенко О.В., Пахомова Н.Ф. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розвинуто теоретико-методологічні підходи до ідентифікації та управління фінансовими ризиками підприємств та визначено на цій основі ключові фінансові ризики у секторі нефінансових корпорацій України. Обґрунтовано заходи державної політики щодо мінімізації системних ризиків ведення бізнесу в Україні (боргова та монетарна політика). Окреслено основні шляхи оптимізації структури капіталу підприємств корпоративного сектора, що дасть змогу зменшити вплив внутрішньофірмових факторів фінансових ризиків. Проаналізовано вплив інвестиційних ризиків на фінансове забезпечення підприємств сектора нефінансових корпорацій. Визначено шляхи мінімізації кредитних ризиків нефінансових корпорацій України. Обґрунтовано пропозиції щодо підвищення захисту прав власності в Україні, з метою мінімізації ризиків рейдерських захоплень.

Найважливіші результати наукових досліджень у звітному періоді:

- *дістав подальшого розвитку* концептуальний підхід до оцінювання ризиків інвестування у підприємства сектора нефінансових корпорацій в частині врахування особливостей типових моделей фінансування бізнесу в Україні (захисна, консервативна, квазіризикова та ін.). Доведено, що в умовах обмеженості пропозиції капіталу на внутрішньому ринку та несприятливого інституціонального середовища при оцінюванні інвестиційних ризиків необхідно додатково враховувати особливості структури фінансування підприємства, його розмір та структуру власників;

- *дістали подальшого розвитку* підходи до оцінювання впливу інституційних ризиків на формування «квазіризикової» моделі фінансування бізнесу в Україні. Встановлено, що однією з форм прояву такої моделі є аномально високий рівень боргового навантаження на бізнес як спосіб захисту від ризиків рейдерського захоплення активів та мінімізації втрат від знецінення капіталу внаслідок порушення макрофінансової стабільності. Доведено, що застосування традиційних формальних підходів до оцінювання інвестиційних ризиків є непридатним для підприємств, які застосовують «квазіризикові» моделі фінансування;

- *вперше обґрунтовано* специфічний ризик витіснення легального бізнесу тіньовою економікою. Окрім безпосередньої шкоди у вигляді недоотриманих податкових платежів та надходжень у соціальні фонди, негативним наслідком тіньової економічної активності є ефект витіснення офіційної економічної діяльності та деформація структури економіки. Для з'ясування комплексу мотивацій, які спонукають економічних агентів до здійснення тіньової бізнес-активності використано базову модель прийняття рішення щодо приховання доходів від оподаткування, обґрунтовану Allingham M. та Sandmo A., відповідно до якої раціонально діючі економічні суб'єкти приймаючи рішення щодо приховання об'єкту оподаткування зіставляють доходи (економія на податках) та витрати (можливі штрафи), які вони очікуватимуть, здійснюючи бізнесову діяльність в офіційному та тіньовому секторах. Для аналізу причин тіньової активності в країнах ЕМ зазначену модель розширено шляхом введення двох додаткових параметрів: прямі витрати корупції та альтернативні витрати, що виникають під дією ефекту витіснення. Оскільки перші є нижчими за другі, ризики тінізації доходів є нижчими за ризики, пов'язані з їх офіційною платою за капітал. Це пояснює ту обставину, що значна кількість підприємств показує в офіційній звітності збитки або мінімальні доходи, а сплата офіційних дивідендів є виключенням із загальних правил ведення бізнесу.

Оцінка рівня дослідження – відповідає міжнародним стандартам високого рівня: ґрунтується на сучасних міжнародно визнаних теоретико-методологічних підходах щодо

ідентифікації та управління фінансовими ризиками підприємств, які були переосмислені та удосконалені враховуючи специфіку моделей фінансування вітчизняного бізнесу. Аналітична складова НДР включає в себе аналіз не лише агрегованих секторальних даних, але і базується на дослідженні бази даних фінансової звітності вітчизняних підприємств (до складу якої входить близько 300 великих та середніх вітчизняних підприємств) за період 2014-2019 рр. Це дало змогу чітко окреслити специфіку моделей фінансування бізнесу та виокремити основні фактори, що впливають на зростання фінансових ризиків ведення бізнесу в Україні. Комплексність проведеного дослідження та використаний при цьому науковий інструментарій, дає підстави для віднесення НДР до досліджень, що відповідають міжнародним стандартам високого рівня.

Опубліковано **35** наукових праць загальним обсягом **12,3** др. арк., у тому числі **8** закордонних публікацій. **6** публікацій входять до провідних міжнародних баз Scopus, WoS.

Підготовлено **6** науково-аналітичних матеріалів з актуальних проблем економіки, які були спрямовані до державних органів влади, що містять аналіз діючого законодавства, його вплив на розвиток корпоративного сектора, а також пропозиції щодо удосконалення нормативно-правової бази України, з метою поліпшення взаємодії держави та бізнесу, зниження фінансових ризиків суб'єктів господарювання, що позитивно вплине на інвестиційно-інноваційний розвиток країни. На **три наукові записки** було отримано позитивні відгуки від профільних відомств. Основні результати дослідження було презентовано науковій громадськості на **14 наукових конференціях, круглих столах, з яких 11 міжнародних заходів (5 з них відбувались за кордоном).**

Науково-практична значимість полягає у розвитку науково-методичних підходів до оцінювання інвестиційних та кредитних ризиків у секторі нефінансових корпорацій; розроблено практичні рекомендації щодо їх пом'якшення, що дасть можливість мінімізувати втрати інвестованого капіталу в Україні на етапі прийняття інвестиційних рішень.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища: дослідження не впливає на збереження та поліпшення стану навколишнього середовища.

У контексті перспектив сталого розвитку: розвинуто теоретико-методологічні підходи до ідентифікації та управління фінансовими ризиками підприємств, які, на відміну від традиційних, передбачають врахування специфіки моделей фінансування бізнесу в Україні, а саме фінансування бізнесу за рахунок коштів пов'язаних осіб, тіньового сектору та інше. Розроблено методичний інструментарій, який дасть змогу підвищити достовірність оцінювання фінансових ризиків та мінімізувати потенційні втрати капіталу інвесторів та кредиторів.

3. «РОЗВИТОК КОНКУРЕНЦІЇ В СЕКТОРАХ ТРАНСПОРТНОЇ ТА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ» (прикладні дослідження). Термін виконання – III кв. 2019 р. – IV кв. 2021 р. № держреєстрації 0119U001811. Шифр – 3.1.7.122. Код бюджетної класифікації 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – Никифорок О.І. Виконавці – Никифорок О. І., Чукаєва І.К., Ляшенко О.Ф., Піріашвілі О.Б., Кудрицька Н.В., Стасюк О.М., Чмирьова Л.Ю., Плюта І.Ю., Федяй Н.О., Овчиннікова В. П., Павленко О.М. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Обґрунтовано пропозиції до змін у державному регуляторному впливі на розвиток конкурентного середовища в секторах транспортної та енергетичної інфраструктури України в контексті глобалізації та лібералізації. Визначено особливості та основні недоліки діючої системи формування тарифів на вантажні залізничні перевезення у внутрішньому сполученні. Окреслено першочергові заходи, які необхідні для зміни існуючої системи тарифоутворення. Аргументовано необхідність здійснення поетапного підвищення тарифів на внутрішні залізничні перевезення з подальшим цільовим використанням коштів. Обґрунтовано та запропоновано комплекс заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості залізничного транспорту України на сучасному етапі розвитку зазначеного сектору виробничої інфраструктури національної економіки. Проведено оцінку функціонування автомобільного транспорту та виокремлено основні тенденції розвитку ринку вантажних та пасажирських перевезень; оцінено стан автомобільних доріг на основі міжнародних глобальних індексів; виокремлено основні фактори, що негативно вплинули на якість автомобільних доріг. Проведено оцінку стану виконання завдань визначених Концепцією реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування та оцінку реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування шляхом децентралізації. Охарактеризовані знижки і надбавки до тарифів як регулятори ціни на перевезення вантажів морським транспортом.

Отримано такі основні наукові результати:

- визначено особливості та тенденції розвитку ринків транспортної та енергетичної інфраструктури України та обґрунтовано пропозиції до змін їх державного регулювання в частині розвитку конкуренції на противагу наявній практиці з врахуванням ліквідації інформаційної асиметрії на ринках та проведення системного моніторингу цих ринків профільними міністерствами; зниження імпортозалежності українського ринку шляхом запровадження заходів на користь розширення і використання потужностей власного виробництва і диверсифікації імпорту; зниження обмеженості доступу до ресурсу шляхом розвитку біржової торгівлі, що сприятиме підвищенню ступеня конкуренції, прозорості та ефективності функціонування вітчизняних ринків;

- здійснено оцінки розвитку конкуренції та монополізації на основі структурування ринку за видами перевезень, а також розвитку, зокрема, вантажних перевезень за видами вантажів у внутрішніх, транзитних та зовнішніх перевезеннях, а також здійснено оцінку інтермодальної та внутрімодальної конкуренції на ринку перевезень;

- розроблено практичні рекомендації щодо розвитку конкуренції та створення повноцінного ринку операторів вантажних вагонів в Україні з врахуванням динаміки та структури капітальних інвестицій у транспортну галузь країни в цілому та в залізничний транспорт зокрема;

- дана оцінка конкурентоспроможності морських портів України на основі аналізу нормативно-правового поля ЄС, щодо регулювання ринку портових послуг та сформульовано пропозиції, які дозволять вирішити проблему формування обґрунтованих портових зборів та їх цільового призначення;

- обґрунтовано висновок про наявність надмірно високого ступеню концентрації і фактичної монополізованості ринку електричної енергії, що потребує посилення заходів антимонопольного та конкурентного регулювання для досягнення визначених цілей розвитку галузі.

Рівень дослідження відповідає національним стандартам високого рівня щодо розвитку підходів до оцінок розвитку конкуренції в секторах виробничої інфраструктури в умовах європеїзації, лібералізації та дерегуляції світогосподарських процесів.

Підготовлено та надіслано доповідних записок – 4, з яких 3 впроваджені; опубліковано 38 наукових праць загальним обсягом 38,83, з яких: 1 монографія (16,42 др.арк.); 1 розділ у доповіді (7,28 др.арк.); 11 статей (8,66 др.арк.); 25 тез (6,47 др.арк.); 7 тез міжнародних конференцій надрукованих за кордоном (1,73 др.арк.), 12 тез міжнародних конференцій, дискусійних платформ, які проходили в Україні (3,04 др.арк.), 6 тез дискусійних платформ, всеукраїнських науково-практичних конференцій (1,5 др.арк.).

Наукове та практичне значення полягає у тому, що результати досліджень надають можливість обґрунтувати напрями вдосконалення державного регулювання в секторах транспортної та енергетичної інфраструктури на ринку послуг в Україні шляхом проведення оцінок розвитку конкуренції та рівня монополізації в цих секторах.

У контексті перспектив сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища: обґрунтовано, що умовою забезпечення сталого розвитку країни є спрямування державної політики стосовно інфраструктурних секторів на забезпечення сталого екобезпечного їх функціонування в контексті підвищення конкурентоздатності на європейському та світовому ринках.

4. «КОНВЕРГЕНЦІЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РИНКІВ УКРАЇНИ ТА ЄС» (прикладні дослідження). Термін виконання: III кв. 2019 р. – IV кв. 2021 р. № держреєстрації 0119U002880. Шифр – 3.1.7.123. Код бюджетної класифікації 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – Подолець Р.З. Виконавці: О.А. Дячук, Б.С. Серебренніков, У.Є. Письменна, Г.С. Трипольська, Р.С. Юхимець, Т.А. Саприкіна, А.О. Семенюк, В.І. Козюбра. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Обґрунтовано принципи сталої регуляторної політики в умовах конвергенції енергетичних ринків, що базуються на необхідності забезпечення балансу економічних інтересів учасників енергетичних ринків, на основі чого визначено ланки вартісного ланцюга на енергоринку, оптимізація яких за допомогою регуляторних рішень може сприяти забезпеченню балансу економічних інтересів учасників енергетичних ринків та сприяти як регуляторній, так і структурній конвергенції. Визначено та економічно обґрунтовано підхід до трансформації ціноутворення на роздрібному ринку електроенергії України шляхом запровадження конкурентного ціноутворення для всіх груп споживачів й поступової мінімізації обсягів покладання спеціальних обов'язків (PCO) на учасників ринку. Проведено сценарне оцінювання різнорівневих економічних ефектів від запровадження ринкового ціноутворення на електроенергію. Визначено ефекти, якими супроводжується конвергенція на ринку енергії з ВДЕ. Оцінено зайнятість у відновлюваній енергетиці України у 2014-2020 рр. з використанням коефіцієнтів зайнятості, а також здійснено прогноз зайнятості у відновлюваній енергетиці за умови розвитку останньої відповідно до положень Енергетичної стратегії України на період до 2035 року. Виявлено вплив євроінтеграції на рівень конвергенції на окремих сегментах національного ринку природного газу та для різних категорій споживачів.

Отримані такі головні результати:

- розвинуто науково-практичні підходи до аналізу конвергенції енергетичних ринків, зокрема, шляхом категоризації основних чинників (драйверів) ринкової конвергенції та виділення особливостей цього явища (динамічність, відносність, невизначеність кінцевого стану), що дозволило оцінити рівень і виявити бар'єри та ризики конвергенції України та ЄС в площині економічних інтересів учасників енергетичних ринків;
- набуло подальшого розвитку визначення та методичний підхід до оцінювання рівня сформованості базових передумов для забезпечення й прискорення конвергенції ринків електроенергії України та країн ЄС (інституційна гармонізованість ринків; технічна інтегрованість енергосистем; наявність розвинених організованих платформ доступу економічних агентів до національних ринків);
- удосконалено науково-методичні підходи до оцінювання взаємовпливу регіональних ринків газу країн ЄС та Енергетичного Співтовариства на різні сегменти цих ринків шляхом систематизації нормативно-правових вимог і правил функціонування газових ринків та їх впливу на умови тарифоутворення для різних категорій споживачів, оцінці впливу розвитку біржової торгівлі на євро-

пейських хабах на ціноутворення для різних категорій споживачів, аналізу податкової політики країн-членів ЄС та її впливу на умови тарифоутворення на послуги газопостачання;

- удосконалено методичні підходи до аналізу та оцінки стану конвергенції кліматичної політики і вуглецевого ціноутворення в Україні та Європейському Союзі, що дозволило встановити наявність абсолютної незакінченої конвергенції в частині кліматичної політики та інструментів її реалізації завдяки довготривалому впливу економічних та політичних каналів конвергенції.

Оцінка рівня дослідження: питання конвергенції національних енергетичних ринків в умовах інтеграційного процесу та передачі частини повноважень у сфері енергетичної політики наддержавним регулюючим органам в цілому є мало дослідженою, у т.ч. і в Україні. Більшість сучасних європейських досліджень більше сконцентровані на ефективності розбудови загальноєвропейського ринку та досягненні критеріїв його ефективності, визначених у нормативних документах ЄС. Дослідження ж вітчизняних вчених переважно спрямовані на оцінку економічних наслідків від функціонування енергетичного сектору в умовах зміни торговельного режиму та реалізації нових міжнародних зобов'язань, що виникли внаслідок приєднання до Європейського енергетичного співтовариства та підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Таким чином, результати вивчення явища ринкової конвергенції, виявлення особливостей, рушіїв та передумов цього процесу, запровадження певної метрики кількісного аналізу конвергенції енергетичних ринків дозволяють оцінити проведене дослідження як актуальне, інноваційне та таке, що відповідає міжнародним стандартам високого рівня.

За результатами дослідження по темі підготовлено та надіслано доповідних записок – 7. отримано 2 позитивних відгуки; опубліковано – 38 наукових публікацій: 1 монографія обсягом 12,25 др. арк., 12 статей загальним обсягом 9,8 др. арк. (в тому числі 5 зарубіжних статей, що індексуються у Scopus обсягом 3,92 др. арк.), 17 тез загальним обсягом 2,33 др. арк. (в тому числі 2 тез, що індексуються у Scopus обсягом 0,2 др. арк. та 1 зарубіжні тези обсягом 0,07 др. арк.), 1 інтерв'ю обсягом 1,0 др. арк. та 7 інших публікації загальним обсягом 4,95 др. арк. (в тому числі 1 зарубіжна обсягом 0,1 др. арк.); участь співробітників у: 17 конференціях (із них 1 за кордоном); 54 круглих столах; 9 форумах; 96 вебінарах; 36 семінарах (із них 1 за кордоном); 1 комітетському слуханні; 43 експертних обговореннях та 30 робочих зустрічах; 3 тренінгах.

Науково-практична значимість: оцінено соціально-економічні наслідки від реалізації програмних документів у сфері енергетики, впровадження заходів з декарбонізації та захисту навколишнього середовища, а також зворотній вплив на економіку та енергетичні ринки від зміни поведінки споживачів енергії та сталих стандартів енергоспоживання, екології, розвитку конкуренції, зміни рівня доходів населення тощо.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: встановлено, що механізм вуглецевого коригування на кордоні (СВАМ) ЄС, який планується ввести з 2023 р. із перехідним періодом у три роки, який повинні сплачувати імпортери продукції виробленої за межами ЄС вуглецеємним способом, може спричинити економічну та соціальну кризу, через зупинку значної кількості потужностей вітчизняних підприємств, якщо швидко не будуть впровадженні заходи зі скорочення вуглецеємності їх продукції. Запропоновано, якомога швидше запровадити Кліматичний фонд України, який буде зокрема наповнюватися суттєво збільшеними вуглецевими податками підприємств та міжнародною допомогою, а використання коштів фонду на прозорих, справедливих та конкурентних засадах будуть повертатися підприємствам виключно на заходи зі скорочення

викидів ПГ будь-якими способами. Таким чином, кошти підприємств залишатимуться в Україні, а не сплачуватися в ЄС як певний кліматичний митний тариф.

У 2021 році продовжувалися дослідження по 9 науково-дослідних роботах відомчої тематики:

5. «ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЦІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ» (фундаментальні дослідження). Термін виконання: III кв. 2019 р. – II кв. 2022 р. № держреєстрації 0118U001485. Шифр теми 3.1.7.124. Код бюджетної класифікації 6541030 – фундаментальні дослідження. Науковий керівник – Борзенко О.О. Виконавці: Шаров О.М., Піляєв І.С., Плотніков О.В., Панфілова Т.О., Редзюк Є.В., Підвисоцький Я.В., Радзівська С.В., Єрмолаєва І.В. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Досліджено: структурні зміни економічного та фінансового розвитку, дуалізму геофінансів; визначено місце глобалізації кредитно-грошових відносин в загальному процесі глобалізації світової економіки; теоретично обґрунтовано процес генези нових глобальних грошей та змін, які вони можуть викликати у міжнародних кредитно-грошових відносинах; визначено сучасні тенденції фінансової глобалізації в контексті багатовимірної трансформації гео економічного простору; проаналізовано сучасні прояви і процеси фінансової глобалізації, виявлено особливості корпоративного розвитку; досліджено вплив фінансової глобалізації на світову та українську економіки; вивчено регулювання механізмами зниження фінансових ризиків на глобальному, регіональному та національному рівнях.

Отримано такі головні результати:

- відзначено створення нової моделі глобалізації, засноване на забезпеченні більшої автономії й самодостатності. Виявлено, що під впливом пандемії COVID-19 провідні країни світу суттєво переорієнтували галузі економік за останні два роки, при цьому пандемія показала вразливість тих країн, які не вжили достатніх заходів щодо забезпечення своєї національної безпеки у широкому контексті, що підштовхує Україну на прискорення структурних реформ;

- обґрунтовано, що в сучасних умовах відбувається модернізація усіх грошових функцій, зокрема: реїфікація грошової функції міри вартості, яка виступає в своєму чистому вигляді як функція співміри вартостей, яка виконується грошовими знаками, що не мають власної вартості; конвергенція та дереїфікація грошових функцій засобу обігу та платежу; реїфікація та сепарація функції світових грошей. На основі аналізу емпірично обґрунтовано

актуалізацію у світовій економіці ризиків посилення диспропорцій подолання наслідків глобального спаду матеріального виробництва, зменшення обсягів міжнародної торгівлі та іноземного інвестування. Лідерами за темпами відновлення є США та Китай, у регіональному аспекті – Азія та Північна Америка.

Результати дослідження відповідають міжнародним стандартам відмінного рівня. Розроблено нові моделі глобалізації, що засновані на забезпеченні більшої автономії й самодостатності. Наукові результати є оригінальними і значимими у порівнянні з дуже добрими роботами на міжнародному рівні.

Опубліковано **64** наукові праці (монографії, розділи у наукових монографіях, статті у зарубіжних виданнях, статті у вітчизняних виданнях, тези доповідей у зарубіжних та вітчизняних виданнях) загальним обсягом **29,14** д.а., розділи у зарубіжних монографіях – **5** обсягом **4,12** д.а., розділи у вітчизняних монографіях - **3** обсягом **3,27** д.а., У вітчизняних виданнях опубліковано **43** наукові праці (**15** статей, **28** тез) загальним обсягом **16,95** д.а. У закордонних виданнях опубліковано **13** наукових праць (**4** статті, **9** тез) загальним обсягом **4,8** д.а.

Практична значимість отриманих результатів: впроваджені у поточну діяльність органів виконавчої та законодавчої влади: підготовлено 7 доповідних та науково-аналітичних записок, з яких усі 7 отримали позитивні відгуки.

У контексті перспектив сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища: показано необхідність забезпечення стабільного економічного зростання України в сучасних умовах зовнішньої турбулентності та кардинальних гео економічних трансформацій.

6. «ЕВОЛЮЦІЯ ПАРАДИГМИ ТА ДОКТРИН ЕКОНОМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ ТА РИНКУ» (фундаментальні дослідження). Термін виконання: IV кв. 2020 р. – III кв. 2023 р. № держреєстрації 0119U103623. Шифр теми 3.1.7.127. Код бюджетної класифікації 6541030 – фундаментальні дослідження. Науковий керівник – Небрат В.В. Виконавці: Супрун Н.А., Горін Н.О., Кудласевич О.М., Дідківська Л.В., Єлісеєва Л.В., Гордіца К.А., Курбет О.П., Сливка Т.О., Корніяка О.В., Боднарчук Т.Л., Бужан В.С., Новик Т.В., Беляєва В.М. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розкрито генезу наукових підходів щодо ролі держави, ринку та якості соціальних зв'язків у формуванні національних економік; визначені особливості взаємодії держави та корпоративного сектору, визначення соціальних функцій держави в різних моделях ринкової економіки; виявлені національні особливості та чинники успішності постсоціалістичних трансформацій економіки в країнах ЦСЄ.

Отримані наукові результати:

- вдосконалено теоретико-методологічні засади компаративного та історико-інституційного аналізу економічної взаємодії держави і ринку в частині: розкриття синергії теоретичного та емпіричного рівнів інституційних трансформацій; обґрунтування ролі нормативної економічної науки як основи розроблення політико-економічних доктрин; трактування економічної парадигми як системи поглядів, що формують цілісну візію минулого, теперішнього і майбутнього в розвитку господарської системи та визначають вибір засобів досягнення добробуту націй. Охарактеризовано генезу наукових підходів щодо ролі держави, ринку та якості соціальних зв'язків у формуванні національних економік та забезпеченні їхньої ефективності, зокрема, розкрито теоретичні основи та практичне значення політики протекціонізму та фритредерства в процесі становлення національних економік та світового господарства; визначено характер і спрямування парадигмальних зрушень у межах економічного лібералізму, що відбулися на завершальному етапі еволюції класичної політекономії (XIX ст.) і вплинули на становлення соціал-реформістської доктрини взаємодії держави та ринку, формування ліберальної, консервативної та соціал-демократичної моделей ринкової економіки;

- на основі компаративного аналізу взаємодії держави і корпорацій у національних моделях ринкової економіки встановлено, що в англосаксонських країнах держава здійснює корегування діяльності корпоративного сектору з метою забезпечення паритету інтересів корпорацій та суспільства; суспільноєфективне функціонування корпоративного сектору в економіках ордо ліберальної моделі забезпечується шляхом порівняно вищої стійкості компаній з інсайдерською структурою власності, орієнтації інвесторів на довгострокові цілі та участі працівників в управлінні корпорацією. Визначено найбільш ефективні новітні практики КСВ: партисапативне управління проєктами соціального інвестування із залученням широкого кола стейкхолдерів (в т.ч. і державних органів влади), стале управління ланцюгами постачань, запровадження механізмів циркулярної економіки у виробничі та бізнес-процеси, імпаکت-інвестування, скероване на створення самозарядних організаційних механізмів вирішення соціальних та екологічних проблем;

- у результаті дослідження особливостей постсоціалістичних трансформацій у країнах Балтії узагальнено економічно ефективні національні практики (використання електронної системи реєстрації приватизаційних документів та широкого громадського контролю, надання переваги різним формам грошової приватизації, швидкий вихід з рублевої зони, оптимізація структури банківської системи, скасування державних дотацій галузям та пільго-

вих кредитів підприємствам, забезпечення формування конкурентних ринків, переорієнтація експорту з СНД до ЄС тощо).

Дослідження відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Підтвердженням цього є здійснений аналіз зарубіжних та останніх досліджень вітчизняних публікацій за проблематикою теоретичного осмислення парадигми та доктрин економічної взаємодії держави та ринку; апробація результатів використаних досліджень на міжнародних форумах та публікації в зарубіжних виданнях.

Опубліковано 40 наукових праць (в т.ч. 1 – у виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі даних Web of Science 12 – у зарубіжних виданнях) загальним обсягом 45,63 д.а. та 6,73 Мб. Підготовлено 1 навчально-методичний та 4 науково-аналітичні матеріали для ВНЗ і вищих органів державної влади та управління, на 2 з них отримано позитивні відгуки. Результати досліджень апробовані на 23 наукових та науково-практичних конференціях, конгресах, круглих столах (в т.ч. 8 – зарубіжних), у ході яких оприлюднено 43 наукові доповіді.

Науково-практична значимість дослідження полягає в обґрунтуванні рекомендацій щодо вдосконалення державної стратегії підвищення суспільної ефективності корпоративного сектору економіки України та регуляторної політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності корпорацій (на основі проведеного компаративного дослідження взаємодії держави та корпорацій в різних моделях економіки та виявлених особливостей формування та структури корпоративного сектору економіки України); обґрунтуванні напрямків вдосконалення державної політики підтримки форм реалізації принципів солідаризму як основи зміцнення місцевих громад та розвитку економіки України (на основі виявлених тенденцій та форм розвитку солідарної економіки як основи інклюзивного сталого розвитку, а також досліджених історичних джерел та особливостей формування елементів солідарної економіки в українській культурно-господарській традиції); узагальненні позитивного та негативного досвіду національних практик постсоціалістичного реформування власності для вдосконалення політики приватизації в Україні.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: вивчення з метою запозичення успішних національних практик корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), критерієм типологізації яких визначено наявність/відсутність урядової політики у сфері КСВ, рівень інституціоналізації регуляторних норм і організаційних форм стимулювання розвитку КСВ та розвитку системи соціального інвестування (в т.ч. – імпаکت-інвестування).

7. «ВИКЛИКИ ТА НАСЛІДКИ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ» (прикладні дослідження). Термін виконання: IV кв. 2020 р. – I кв. 2022 р. № держреєстрації 0120U000231. Шифр – 3.1.7.128. Код бюджетної програми 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – Шубравська О.В. Виконавці: Молдаван Л.В., Попова О.Л., Дідковська Л.І., Удова Л.О., Прокопенко К.О., Грецька Н.А., Рудьковський О.В., Мартишев П.А. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Систематизовано вимоги ЄС у рамках Європейського зеленого курсу до сталих агропродовольчих продуктів та їх сертифікації за показниками сталості, що потрібно враховувати

українським виробникам й експортерам, зважаючи на унормування таких продуктів на ринку ЄС; встановлено характерні ознаки етапів розвитку процесів екодеструктивного впливу сільськогосподарської діяльності на природні ресурси та розкрито динаміку наростання конфліктності відносин між агроекономікою і екологією з поширенням монокультурного виробництва.

До найважливіших наукових результатів, які мають *наукову і практичну значимість*, слід віднести такі:

- *вперше*: ідентифіковано нову на українських теренах категорію «sustainable foods» – «сталі продукти харчування», щодо яких ЄС формує законодавчу рамку і які відмінні від екологічних / органічних продуктів, оскільки екологічність є однією з їх характеристик та ще ураховуються кліматичні і соціальні параметри сталості продуктів;

набули подальшого розвитку:

- наукові оцінки ролі та місця агропродовольчого комплексу України у світовій економіці; узагальнення характеристик моделей глобальної спеціалізації країн з різним рівнем економічного розвитку та обґрунтування ключових характеристик і передумов формування сучасної моделі експортної агропродовольчої спеціалізації України; виявлення основних проявів і наслідків глобальної агропродовольчої спеціалізації України;

- виявлення переваг формування зрошуваних агроecosистем на біоенергетичній основі як чинника різногалузевої спеціалізації аграрного сектора України; визначення особливостей басейнового управління водними ресурсами в різних країнах світу; окреслення основних стримуючих чинників впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом у вітчизняній практиці;

- характеристика міжнародної агропродовольчої спеціалізації України як чинника формування структури галузевого та внутрігалузевого сільськогосподарського виробництва в умовах посилення його експортної орієнтації; обґрунтування ризиків для продовольчої та екологічної безпеки внаслідок посилення міжнародної агропродовольчої спеціалізації України та домінування у виробництві двох основних груп культур (зернових та олійних).

Оцінка рівня дослідження – відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Отримано нові знання щодо категорії «сталі продукти харчування» та їх позиціонування на українському агропродовольчому ринку, стосовно яких ЄС формує законодавчу рамку і які відмінні від екологічних / органічних продуктів. Наукові результати є оригінальними, отриманими згідно з міжнародними стандартами здійснення наукових досліджень, що зумовлене використанням теоретичних і методичних підходів, викладених у фахових іноземних наукових публікаціях і публікаціях провідних міжнародних організацій, та підтверджується оприлюдненням результатів дослідження в іноземних виданнях

Підготовлено та опубліковано 74 наукових праці загальним обсягом 37,78 д.а. Подана до друку 1 наукова праця обсягом 2,0 д.а. Основні результати досліджень були апробовані на 16 науково-практичних конференціях, семінарах і круглих столах.

Отримані нові наукові результати знайшли своє відображення у 6 науково-аналітичних доповідних записках, пропозиціях та зауваженнях, які були направлені до Офісу Президента України, Верховної Ради України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Президії НАН України. На згадані розробки отримано 1 позитивний відзив.

Наукова та практична значимість: *на основі ретроспективного аналізу глобалізаційних процесів у світовому сільському господарстві підтверджено негативні наслідки притаманних монокультурному виробництву порушень фундаментальних законів землеробства; на основі здійснення агрономічної, економічної і екологічної оцінки структурних змін посівних площ сільськогосподарських культур визначено рівень їх невідповідності регіональним ґрунтовим і природно-кліматичним умовам та вплив цієї невідповідності на соціоекологічний розвиток місцевих агроландшафтів і агрокомплексів.*

До наукових результатів, що спрямовані на збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку економіки, належать: обґрунтовано домінування у вітчизняній економічній науці ілюзії невичерпності природного ресурсного потенціалу аграрного сектору та розкрито її негативний вплив на вироблення політики розвитку ресурсозберігаючого екологоорієнтованого сільського господарства; доведено, що одним з найбільш доступних, низьковитратних і екологічно релевантних шляхів оптимізації землекористування виступає агроекологія; обґрунтовано комплекс агроекологічних заходів, які впливають з вимог законів землеробства і сприяють формуванню стійких агроecosистем; удосконалено змістовне наповнення основних екологічних принципів і закономірностей використання природних ресурсів у процесі сільськогосподарської діяльності з урахуванням порушень процесів ґрунтоутворення в умовах постійного нарощування монокультури.

8. «ЦІННІСНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ТА ПОВЕДІНКИ»

(прикладні дослідження). Термін виконання: II кв. 2020 р.– I кв. 2022 р. № держреєстрації 0120U101264. Шифр теми – 3.1.7.126. Код бюджетної програми 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – О.М. Балакірева. Виконавці: О.М. Балакірева, Д.А. Дмитрук, Р.Я. Левін, Є.В. Білоус, В.М. Белінська, Г.Ю. Яценко, Н.В. Коваль, А.В. Комісаренко, Л.С. Романовська, О.В. Ромащенко. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Установлено ціннісно-нормативні засади й детермінанти формування економічної поведінки українців, ціннісну структуру повсякденної свідомості та її вплив на взаємодію економічних суб'єктів, панівні трудові цінності сучасного українського суспільства та їхні зміни в динаміці соціально-економічних трансформацій; визначено спільне й відмінне в трудових цінностях українців та інших європейців; виявлено зв'язки між економічними орієнтаціями населення та участю в навчанні впродовж життя.

Отримано такі основні наукові результати:

визначено особливості ціннісно-нормативних засад різних груп економічно активного населення, зв'язки між цими засадами та економічною поведінкою індивідів і соціальних груп; *установлено* детермінанти економічних орієнтацій населення; *розроблено* й емпірично верифіковано теоретичну модель зв'язку між цінностями українців, особливостями отримання ними економічної інформації та оцінюванням економічної політики влади; *визначено* відмінності економічних цінностей українців та інших європейців на основі порівняльного аналізу даних міжнародного проєкту «Дослідження Європейських Цінностей»; *установлено* закономірності зв'язку між участю населення в навчанні впродовж життя та економічною поведінкою.

Наукова новизна в теоретичному аспекті полягає в тому, що розроблено концептуальну схему взаємодії та детермінації ціннісно-нормативних засад економічної поведінки та орієнтацій населення; вперше запропоновано структурно-функціональну схему порівнянь ціннісно-нормативних засад основних соціально-економічних груп населення; здійснено теоретичну оцінку та практичну сегментацію впливів ціннісно-нормативних патернів основних соціально-економічних груп населення на економіку країни в аспектах виробництва та споживання.

Новизна в науково-практичному аспекті полягає в оцінці ступеню поширення серед населення патерналістських поглядів і девіантної економічної поведінки; моніторингу динаміки підприємницьких орієнтацій економічно активного населення; першому введенні в науково-суспільний обіг результатів 7-ї хвилі проєкту «Дослідження Європейських Цінностей» в Україні та порівнянні на цій основі економічних орієнтацій українців та інших європейців; розробці низки рекомендацій владі, в тому числі щодо врахування в комунікаціях з населенням особливостей сформованих економічних цінностей.

Оцінка рівня дослідження: *відповідає національним стандартам високого рівня (розроблено концептуальну схему взаємодії та детермінації ціннісно-нормативних засад економічної поведінки та орієнтацій населення; вперше запропоновано структурно-функціональну схему порівнянь ціннісно-нормативних засад основних соціально-економічних груп населення. Наукові результати є оригінальними і значимими та мають достатню якість для того щоб задовольняти, потреби України).*

Опубліковано 17 публікацій загальним обсягом 6,58 обл.вид.арк, з них: статей у вітчизняних фахових виданнях – 4 обсягом 2,93 обл.вид.арк., статей у зарубіжних виданнях – 2 обсягом 0,4 обл.вид.арк., публікацій в Інтернет виданнях – 3 обсягом 0,3 обл.вид.арк., тези конференцій – 7 обсягом 1,95 обл.вид.арк. (з них: зарубіжні конференції 3 обсягом 1,58 обл.вид.арк та вітчизняні конференції 4 обсягом 0,37 обл.вид.арк), інші видання – 1 обсягом 1,0 обл.вид.арк. Підготовлено та надіслано до органів державної влади 7 науково-аналітичних доповідних записок, на які отримано 3 позитивних відгуки з інформацією про використання наданих матеріалів у практичній роботі. Основні результати досліджень бу-

ли апробовані на 26 наукових, науково-практичних конференціях, семінарах та круглих столах (у т.ч 16 міжнародних).

Наукова значимість полягає у розробці структурно-функціональної схеми порівнянь ціннісно-нормативних засад основних груп населення та моделі оцінювання впливів ціннісно-нормативних патернів населення на економіку країни.

Практична значимість полягає у вимірюванні патерналістських орієнтацій, девіантної економічної поведінки та динаміки підприємницьких орієнтацій українців; визначенні відмінностей від інших європейців в економічній поведінці; розробці рекомендацій щодо комунікацій влади й населення з урахуванням особливостей економічних цінностей.

Основні досягнення в галузі сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища: розроблено й вимірюються у моніторинговому режимі соціологічні показники, які дозволяють оцінювати прогрес у виконанні завдань, визначених Цілями сталого розвитку для України на 2016–2030 рр.

9. «ІНКЛЮЗИВНІСТЬ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД У ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ» (прикладні дослідження). Термін виконання: III кв. 2020 р. – IV кв. 2022 р. № держреєстрації 0120U100815. Шифр – 3.1.7.129. Код бюджетної класифікації 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – чл.-кор. НАНУ Бородіна О.М. Виконавці - Прокопа І.В., Киристюк С.В., Михайленко О.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Фрасер О.В. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Узагальнено практику сприяння громадянській участі у прийнятті демократичних рішень на рівні територіальних громад (ТГ) і виявлено діючий набір механізмів та процедур місцевої демократії, які створюють можливості залученості жителів сільських поселень до інклюзивного розвитку ТГ. В умовах COVID-19 зросла кількість інструментів сприяння електронній взаємодії влади та сільських мешканців: запущена Інтернет-платформа місцевої електронної демократії, місцева система електронних петицій, розроблена система розумної взаємодії. Обґрунтовані ризики практичного застосування сільськими мешканцями запроваджених механізмів та процедур електронної взаємодії через відсутність навичок та надійного доступу до мереж Інтернет; розроблено напрями інституційного забезпечення подолання «цифрової бідності» сільських спільнот. Виокремлено основні тенденції розвитку сільських спільнот у процесі завершення адміністративно-територіального оформлення остаточного складу територіальних громад, серед них: прояви ознак посилення централізації місцевого самоврядування на рівні базових одиниць при формуванні старостинських округів; посилення ризиків інклюзивного розвитку ТГ через недосконалість фінансової децентралізації; недостатність ресурсного забезпечення переданих ТГ повноважень у сфері освіти, охорони здоров'я, соціального захисту;. Розроблено методичні під-

ходи до розробки заходів вирівнювання можливостей сільських спільнот для їх інклюзивного розвитку на рівні громади.

Отримано такі основні наукові результати:

- узагальнено практику сприяння громадянській участі у прийнятті демократичних рішень на рівні територіальних громад (ТГ) і виявлено діючий набір механізмів та процедур місцевої демократії, які створюють можливості залученості жителів сільських поселень до інклюзивного розвитку ТГ;
- виокремлено основні тенденції розвитку сільських спільнот у процесі завершення адміністративно-територіального оформлення остаточного складу територіальних громад, серед них: прояви ознак посилення централізації місцевого самоврядування на рівні базових одиниць при формуванні старостинських округів; посилення ризиків інклюзивного розвитку ТГ через недосконалість фінансової децентралізації; недостатність ресурсного забезпечення переданих ТГ повноважень у сфері освіти, охорони здоров'я, соціального захисту; дискримінаційність державного регулювання бюджетування ТГ в умовах пандемії Covid-19. Розроблено методичні підходи до розробки заходів вирівнювання можливостей сільських спільнот для їх інклюзивного розвитку на рівні громади.

Розробка не має аналогів в Україні та відповідає міжнародним стандартам високого рівня (отримано нові знання, призначені для виконання актуальних суспільних завдань у сфері сприяння громадянській участі у прийнятті демократичних рішень на рівні територіальних громад, які створюють можливості залученості жителів сільських поселень до інклюзивного розвитку. Наукові результати є оригінальними і значимими у порівнянні з кращими міжнародними розробками).

Основні результати дослідження викладені у 14 публікаціях загальним обсягом 5,68 д.а. у т.ч. 2 розділи у науковій доповіді, обсягом 0,7 д.а.; 1 публікації у журналі, який індексується у базі WEB OF SCIENCE обсягом 0,8 д.а., 8 публікаціях у зарубіжних виданнях, обсягом 2,8 д.а., 2 тези у збірниках праць міжнародних конференцій обсягом 0,98 д.а.; 1 статті в Інтернет-виданні обсягом 0,4 д.а. Результати досліджень викладені у 10 науково-аналітичних записках, на які отримано 1 позитивний відгук. Результати досліджень оприлюднені на 108 наукових заходах (конференціях, он-лайн семінарах, нарадах, вебінарах), в т.ч. 57 заходах, які мали статус міжнародних, 31 – за кордоном.

Наукова значимість полягає в узагальненні методичних підходів до оцінки інклюзивності розвитку; подальшому розвитку механізмів активного залучення селян до участі у соціально-економічному розвитку територій, обґрунтованні підходів до сприяння соціальної інклюзії членів територіальних громад в рамках реалізації політики інклюзивного сільського розвитку; оцінюванні характеру формування старостинських округів після завершення адміністративного оформлення складу об'єднаних територіальних громад та встановленні проявів посилення централізації місцевого самоврядування на рівні базових одиниць адміністративно – територіального устрою держави; оцінюванні фінансово-економічного потенціалу територіальних громад з точки зору можливостей справедливого доступу до розподілу ресурсів та отриманих вигід усього населення громади, особливо малих та периферійних сіл.

Практична значимість полягає у здійсненій класифікації територіальних громад України за функціональним типом їх територій з використанням показників щільності населення та частки сільських жителів у його складі: виокремлено громади з переважно міським, змішаним (місько-сільським) та переважно сільським характером територій та визначено розподіл сільських поселень і сільського населення за цими типами громад, що сприятиме реальній оцінці сільської складової базових одиниць та розробленню напрямів підвищення рівня інклюзії сільського населення у розвитку територіальних громад; розробленні опитувальника для оцінювання інклюзивності розвитку сільських громад в умовах децентралізації; диференціації пілотних територіальних громад за рівнем інклюзивності розвитку.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: розроблені методологічні підходи до оцінювання на місцевому рівні стану екологічної ситуації та рівня антропогенного впливу на довкілля. Оцінювання здійснюється на основі поєднання аналізу відкритих даних та інформації, отриманої від представників органів місцевого самоврядування і мешканців територіальних громад. Аналіз включає інвентаризацію наявних природоохоронних територій та територій, що мають природоохоронне значення, площ земель, що потребують консервації, оскільки є деградованими або малопродуктивними, визначення показників потенціалу та стану екологічних ресурсів, зокрема рівня біорізноманіття, а також вартісне оцінювання екосистемних послуг у розрізі їх видів: забезпечувальних, регулюючих, культурних та підтримуючих. За даними пілотного оцінювання шести територіальних громад розраховані інтегральні індекси господарського навантаження на довкілля, що відображають різну екологічну ситуацію та різний рівень інклюзії місцевих громад як щодо використання природних ресурсів, так і щодо вирішення власних екологічних проблем. Підходи до оцінювання стану екологічних ресурсів, господарського впливу на довкілля та рівня залучення територіальних громад у вирішення місцевих екологічних проблем можуть використовуватися у процесі розроблення, вдосконалення та екологічної переорієнтації стратегій, програм місцевого розвитку для реалізації локальних екологічних пріоритетів.

10. "РОЗВИТОК ФІСКАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ" (прикладні дослідження). Термін виконання 1 кв. 2020 р. – 2 кв. 2022 р. Шифр – 3.1.7.125. № держреєстрації 0119U003650. Код бюджетної класифікації 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – чл.-кор. НАН України І.О. Луніна. Виконавці: О.С. Білоусова, Т.Г. Бондарук, О.В. Степанова, Н.М. Назукова, Н.Б. Фролова, Т.К. Кваша, А.В. Бойченко, О.В. Навроцька. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Узагальнено фахові дискусії щодо альтернативних індикаторів оцінки посткризового фіскального простору; виявлено тенденції та нові механізми пандемічного фінансування охорони здоров'я, підходи до забезпечення стійкості охорони здоров'я в умовах пандемічного тиску та обмеженого фіскального простору; досліджено підходи до оцінки наслідків торгових війн для фіскального простору третіх країн, зокрема, для країн з малою та відкритою економікою; виявлено податкові фактори, що сприяють розвитку фіскального простору в Україні;

розвинуто науково-методичний підхід до вибору напрямів фінансування освіти в Україні у контексті активізації факторів економічного зростання та відповідного розширення фіскального простору.

Отримано такі головні результати:

Вперше:

- розроблено інструментарій оцінки фіскального простору України, що базується на показниках потенційного ВВП і розриву ВВП та дозволяє виявляти резерви збільшення фіскального простору завдяки активізації ендогенних факторів економічного зростання;
- здійснено оцінки податкового розриву по податку на прибуток підприємств, що базуються на визначенні потенційних надходжень податку шляхом коригування агрегованих показників системи національних рахунків (валового прибутку, змішаного доходу). У період 2017-2019 рр. середньорічний показник податкового розриву становив 1,5% ВВП, що свідчить про наявність резервів збільшення фіскального простору України;

удосконалено:

- визначення змісту поняття «фіскальний простір» для країн із низьким рівнем доходів (за показником ВВП) та високою вартістю державних запозичень, до яких належить і Україна, що не обмежується резервом бюджетних коштів на непередбачувані обставини, а включає результати здійснення заходів як щодо активізації ендогенного потенціалу економічного зростання у середньостроковій перспективі, так й використання потенційних резервів збільшення державних доходів;
- обґрунтування ризиків глобальних торгових війн для країн з малою, відкритою та переважно сировинною економікою, пов'язаних, зокрема, із зменшенням експортних операцій, обсягів іноземних замовлень на виробництво продукції, рівня зайнятості у підприємств-експортерів та у цілому ВВП. Таки ризики опосередковано впливають на фіскальний простір України та мають враховуватися у методиці оцінювання фіскальних ризиків, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 р. № 351;
- економіко-математичну модель для оцінки потенційного ВВП України, яка включає окрім факторів праці і капіталу, також сукупну факторну продуктивність та дозволяє виявляти причини невідповідності фактичного ВВП його потенційному значенню;
- методичний підхід щодо оцінки бюджетної ефективності податку на прибуток, який базується на визначенні співвідношення фактичних надходжень податку та показника умовно нарахованого фінансового прибутку, що дозволяє більш достовірно визначати ступень аку-

мулювання доходів порівняно із потенційно можливими надходженнями податку на прибуток.

Оцінка рівня дослідження: відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Отримано нові знання про прикладні аспекти застосування концепції фіскального простору, адаптація якого до нових викликів належить до актуальних напрямів міжнародних досліджень та є складовою фіскальної політики багатьох країн). Наукові результати НДР про зміст поняття, фактори та умови розвитку фіскального простору країн із низьким рівнем доходів та високою вартістю державних запозичень ґрунтуються на міжнародно визнаній методології та є значимими у порівнянні з роботами високого міжнародного рівня.

Опубліковано 28 наукових праць, загальним обсягом 49,32 др. арк., в тому числі 1 монографію «Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання» (19,2 др. арк.), 1 наукову доповідь «Державний бюджет України 2005–2020 рр.: оцінка бюджетного простору» (16,68 др. арк.), 2 розділи у двох іноземних колективних монографіях обсягом 1,58 др. арк., 24 наукові статті загальним обсягом 11,86 др. арк. із яких: 1 стаття у виданні, що індексується провідними наукометричними базами даних Web of Science і Scopus, 1 стаття у зарубіжному виданні, 9 статей у фахових виданнях, 1 публікація у ЗМІ. Підготовлено 12 науково-аналітичних записок, на 7 з яких отримано позитивний відгук. Результати досліджень апробовані на 1 міжнародному конгресі, 7 міжнародних наукових конференціях, 3 міжнародних семінарах, 2 круглих столах.

Науково-практична значимість: удосконалено засади моніторингу стану економічної безпеки України, організації державного статистичного спостереження ділової активності підприємств як інформаційної бази для формування бюджетно-податкових інструментів розширення фіскального простору України.

Практична значимість виконаної роботи полягає в тому, що її результати використані під час проведення заходів державного фінансового контролю з питань ефективності використання видатків державного бюджету на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19.

До наукових результатів, що спрямовані на забезпечення сталого розвитку економіки та поліпшення навколишнього середовища належить визначення обсягів бюджетних ресурсів, необхідних для проведення вакцинації населення України, потреби у збільшенні відповідних бюджетних асигнувань з метою зниження втрат національної економіки від пандемії.

11. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ МОБІЛЬНОСТІ РОБОЧОЇ СИЛИ УКРАЇНИ» (прикладні дослідження). Термін виконання: III кв. 2020 р. – IV кв. 2022 р. № держреєстрації 0119U103987. Шифр – 3.1.7.132. Код бюджетної класифікації 6541030. Науковий керівник – Близнюк В.В. Виконавці: Юрик Я.І., Перегудова Т.В., Гук Л.П., Лавриненко Л.М., Жовнір С.М., Монастирська Г.В., Біліченко С.П., Драган А.Ю., Петрова І.Л., Яценко Л.Д. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розроблено концептуальні підходи до формування комплексного механізму державного регулювання ринку праці, що базуються на забезпеченні соціально-професійної його гнучкості, визначенні спеціальних принципів, функцій, інструментів та чинників впливу, що за-

безпечують узгоджену роботу головних соціальних інститутів (охорона здоров'я, освіта, соціальний захист, роботодавці і працівники, громадянське суспільство) з метою досягнення ефективної зайнятості.

Отримано такі головні результати:

- показано, що професійна мобільність робочої сили є ресурсом її соціально-економічної адаптації. Здатність індивідів або соціальних груп ефективно використовувати накопичені професійно-кваліфікаційні ресурси, а також особистий і освітній потенціал для прийняття і освоєння нових або додаткових економічних ролей визначається як соціально-економічна адаптація. В даному контексті професійна мобільність виступає ресурсом подібної адаптації. Мобільність, в свою чергу, визначається мотивацією, індивідуальною здатністю і умінням пристосуватися до різких соціальних змін;
- здійснено оцінювання масштабів, інтенсивності та направленості мобільності ринку праці в Україні і, зокрема, легкості переходів між статусами безробіття, зайнятості та неактивності. Показники сформовано як в цілому, так і у розрізі соціально-демографічних груп робочої сили та осіб, які не входять до складу останньої. Аналіз розширено шляхом встановлення демографічного складу відстежуваних основних потоків на ринку праці;
- обґрунтовано, що в Україні найбільш вживаною була постійна форма зайнятості, поряд із якою паралельно розвивалися та функціонували нові більш гнучкі або, навіть, прекарні форми. Визначено, що альтернативою звільненням під час кризи, викликаній пандемією, стала зайнятість за короткостроковими контрактами та дистанційна зайнятість на основі використання ІКТ;
- обґрунтовано необхідність запровадження в Україні нового підходу до міграційного менеджменту, що відзначається комплексністю, об'єднує політики у сфері міграції, притулку, інтеграції, управління кордонами, боротьби з нелегальною міграцією та сприяння імміграції необхідних національному ринку праці фахівців;
- розроблено мотиваційну концепцію трудової мобільності робочої сили, що базується на обґрунтованій особливості мотивованої дії працівника є наявність інтенції – наміру до її виконання. Відповідно, пояснення детермінації трудової поведінки, будується на системі допущень про природу людини і регуляцію людської поведінки у сфері праці. Концепцію сформовано на основі широкого конструкта трудової поведінки українського працівника, що зумовлює його трудову мобільність.

Отримані наукові результати відповідають міжнародним стандартам високого рівня, що визначається порівнюваністю отриманих результатів з роботами на міжнарод-

ному рівні, а також зацікавленістю міжнародної наукової спільноти у результатах досліджень, які оприлюднені у публікаціях провідних баз цитування.

За результатами досліджень опубліковано – 98 наукові праці загальним обсягом 55,7 д.а., у тому числі розділи у монографії 42 (33,5 д.а.); статті у рецензованих журналах Web of Science, SCOPUS – 6 статей, обсяг 2,1 ум.д.а.; статті в інших базах цитування – 13 (8,3 д.а.), нефахових виданнях – 3 (1,7 д.а.); матеріалах конференцій – 37 (11,8 д.а.). Основні результати дослідження було презентовано на 35 наукових конференціях (вітчизняних та зарубіжних), семінарах та круглих столах. Підготовлено 9 доповідних науково-аналітичних записок, пропозицій та зауважень які були направлені до державних органів влади. Отримано 3 позитивні відгуки.

Наукова та практична значущість роботи визначається практичними пропозиціями органам державної влади щодо удосконалення державної політик зайнятості, запобігання зростання окремих форм безробіття та покращання елементів соціальної політики.

В частині розробки пропозицій, що сприятимуть впровадженню принципів сталого розвитку та поліпшенню навколишнього середовища передбачено забезпечення балансу інтересів усіх інституційних суб'єктів суспільства. Пропозиції спрямовані на забезпечення принципів гідної праці, підвищення якості та екологічності життя та продуктивної й ефективної зайнятості.

12. «ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ І СТРУКТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ» (прикладні дослідження). Термін виконання: 01.10.2020 р. – 30.03.2023 р. № держреєстрації 0119U103803. Шифр 3.1.7.131. Код бюджетної програми 6541030. Науковий керівник – чл.-кор. НАН України І.Ю. Єгоров. Виконавці: Ю.М. Бажал, Сіденко С.В., Бойко ОМ., Шовкун І.А., Хаустов В.К., Черненко С.М., Грига В.Ю., Дульська І.В., Рижкова Ю.О., Груздова Т.В., Онуфрієвич З.Д. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Вперше розкрита методологічна сутність та обґрунтована важливість політики забезпечення створення та акумулювання авансових фінансових ресурсів для реалізації ефективних структурних високотехнологічних інноваційних змін. Зокрема, актуальним стає запровадження нової парадигми грошово-кредитної та бюджетно-податкової політик, яка дозволяє максимально забезпечувати авансове фінансування інноваційних процесів за рахунок кредитів банківської системи країни та інвестиційних ресурсів фондового ринку; *набув подальшого розвитку* теоретичний та практичний підхід щодо формування стратегії економічного розвитку країни, який базується на усвідомленні того, що при розбудові інституцій інноваційного розвитку необхідно сприймати інноваційні науково-технологічні процеси не як предмет і об'єкт окремої державної політики, а як системний головний пріоритет загальної економічної політики країни, який дозволить здійснювати політику наздогоняння розвинутих країн; *виявлено* ключові ознаки моделі структурних змін, які відбувалися в економіці України

після світової фінансової кризи, що полягають у здебільшого зменшенні частки переробної промисловості у випуску, експорті та зайнятості, а також у деградації структурної композиції самої переробної промисловості у напрямку технологічного спрощення та звуження різноманіття видів виробництв, сукупність яких (ознак) обмежує потенціал економічного зростання; *розроблено* комплекс економетричних моделей, за допомогою яких обґрунтовано висновок про несприятливий вплив структурних змін, що відбуваються у національному господарстві, на продуктивність і зростання економіки, внаслідок чого посилюються ризики для національного добробуту та геоекономічних позицій країни у світі.

Отримані результати:

визначено особливості структурних змін та роль в їх формуванні інноваційної активності на основі випереджаючого зростання найбільш перспективних видів діяльності у сферах виробництва та надання високотехнологічних послуг. *Виокремлено* характерні риси процесів формування та імплементації інноваційної політики у розвинених країнах світу, в першу чергу – у країнах ЄС та в Україні, уточнено зміст та значення основних критеріїв успішності інновацій в національній економіці на основі використання як традиційних статистичних, так і комплексних показників (Європейське інноваційне табло, індекс інноваційного розвитку ЄЕК ООН для країн Східного партнерства і деяких інших), *оцінено* можливості їх використання в Україні з урахуванням наявної статистичної бази. При цьому показано, що виключна увага до нових форм інноваційної діяльності (стартапи, акселератори і т.і.) має значні недоліки, оскільки не спрямована на модернізацію ключових секторів економіки України

Оцінка рівня дослідження: *відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Адже, виявлено, що в ЄС розпочався процес оновлення стратегій смарт-спеціалізації, який враховує сучасні тренди європейської інноваційної політики, а також проблеми, що виникли під час розроблення та імплементації смарт-спеціалізації в 2014-2020 роках. Такими проблемами є нестача доказів та показників ефективності смарт-спеціалізації; неефективна система управління та процесу підприємницького відкриття; спрощення підходу до визначення пріоритетів; недосконалість системи інструментів інноваційної політики. Враховуючи сучасні технологічні тренди більше уваги має приділятися впровадженню індустрії 4.0 та трансформації традиційних видів економічної діяльності тощо.*

Наукова значимість: *виявлено ключові ознаки моделі структурних змін, які відбувалися в економіці України після світової фінансової кризи, що полягають у здебільшого зменшенні частки переробної промисловості у випуску, експорті та зайнятості, а також у деградації структурної композиції самої переробної промисловості у напрямку технологічного спрощення та звуження різноманіття видів виробництв, сукупність яких (ознак) обмежує потенціал економічного зростання. Визначено основні зміни щодо показників інноваційної діяльності, що відбулися в останні роки. Визначено основні показники інноваційної діяльності у системі національної статистики в контексті структурних змін в економіці.*

Практична значимість: розроблено комплекс економетричних моделей, за допомогою яких обґрунтовано висновок про несприятливий вплив структурних змін, що відбуваються у національному господарстві, на продуктивність і зростання економіки, внаслідок чого посилюються ризики для національного добробуту та геоекономічних позицій країни у світі.

Розроблено пропозиції до проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про Загальнодержавну програму розвитку високих наукоємних технологій".

Розроблено пропозиції до проекту розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2030 року".

Використання результатів дослідження допоможе запровадити ефективні заходи державної економічної політики України у фармацевтичному секторі України. Результати можуть використовуватися у роботі Держстату України та Міністерства освіти і науки, у департаментах, які відповідають за оцінювання наукової та інноваційної діяльності та формування наукової та інноваційної політики в країні.

До наукових результатів, що спрямовані на забезпечення сталого розвитку економіки та поліпшення навколишнього середовища належать: вперше виокремлено проблеми, які виникають у процесах інноваційного розвитку у секторах «зеленої економіки», обґрунтовано необхідність цілеспрямованих змін у державній політиці щодо інноваційних підприємств у цих секторах на основі досвіду країн ЄС розроблено окремі рекомендації щодо запровадження прогресивних змін у законодавстві для забезпечення більш активного використання інновацій в інтересах реалізації політики сталого розвитку в Україні.

Підготовлено **12 матеріалів**, які представлені у формі пропозицій, рекомендацій, науково-аналітичних записках, які були направлені у Верховну Раду України, Міністерство економіки України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України, Київську міську державну адміністрацію, Київську обласну державну адміністрацію, Президію Національної академії наук України, на які отримано **6 позитивних відгуків**.

Опубліковано **42** наукові праці загальним обсягом **26,860 а.**, у тому числі **12** наукових праць у зарубіжних виданнях загальним обсягом **7,090 а.**

Прийнято участь у **45-и** науково-методичних конференціях, форумах, семінарах і т.п. **із них:** результати досліджень по темі доповідались на **22** конференціях із них **19** міжнародних конференціях, **1** всеукраїнській конференції, **2** наукових; **8** міжнародних семінарах, **6** засіданнях, **5** міжнародних форумах, **1** круглому столі, **1** обговоренні, **1** вебінарі, **1** фаховій дискусії.

13. «ІНКЛЮЗИВНІ ІНСТИТУТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ» (прикладні дослідження). Термін виконання: II кв. 2020 р. – III кв. 2022 р.. № держреєстрації 0119U103647. Шифр – 3.1.7.130. Код бюджетної програми 6541030. Науковий керівник – І.М. Бобух. Виконавці: Ю.В. Кіндзерський, О.М. Фащевська, О.Ю. Снігова, С.М. Щегель, Н.І. Романовська, О.А. Герасімова, О.Д. Москвіна, Д.Б. Лопатенко. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Виявлено обмеження переходу до інклюзивної індустріалізації через наявність латентних «провалів» науково-технологічного розвитку та недостатню спрямованість бізнесу і держави на довгострокові цілі розвитку. *Визначено базові характеристики інститутів регіональ-*

ного розвитку України (спроможність територіальних громад стратегічно планувати розвиток та ефективно управляти ресурсами). *Встановлено* основні екстрактивні прояви інститутів розвитку підприємництва під час коронакризи (обмеженість державних програм підтримки підприємництва, велика частка МСП у найбільш уражених видах економічної діяльності, низький рівень фінансової забезпеченості та недостатнє використання ІКТ).

Отримано такі головні результати:

у методологічному плані:

– *виявлено* взаємообумовленість інклюзивного розвитку та індустріалізації, зокрема через існування внутрішньо притаманної властивості індустріалізації бути інклюзивно спрямованою за наявності інститутів, що створюють через ефект «циркулярної кумулятивної причинності» її розгортання; *проаналізовано* особливості моделей індустріалізації/деіндустріалізації, що сформувалися в світі та в Україні і *розкрито* зміст державної політики, що їх супроводжувала;

– *проаналізовано* нормативно-правові та законодавчі акти, що впливають на формування спроможності територіальних громад як базової характеристики інклюзивного інституту регіонального розвитку, і *визначено* законодавчі норми, згідно з якими можливо утворення спроможної громади; *встановлено*, що категорія «спроможність ОТГ» використовується переважно в економічній сфері, але такий підхід не сприяє формуванню спроможності територіальних громад як характеристики інклюзивного інституту регіонального розвитку;

– *запропоновано* розуміння інклюзивного розвитку підприємництва як досягнення високих кількісних і якісних показників економічної діяльності мікро-, малих і середніх підприємств за умов наявності широких можливостей для включення в економічні процеси усіх юридичних і фізичних осіб та *визначено*, що інклюзивному розвитку підприємництва сприяє ефективне функціонування адміністративно-організаційних, фінансових та освітніх інститутів.

У науково-практичному плані:

– *обґрунтовано*, що для усунення прогалів у системі охорони здоров'я України доцільним є перехід від державної політики, орієнтованої на отримання короткочасних результатів, до реалізації довгострокових заходів, а саме: розбудова інституційного каркасу інклюзивного розвитку економіки; здійснення структурних реформ; структурне реформування інституту статистики для налагодження прозорого детального інформування щодо показників

пандемії; концентрування уваги державних органів на підвищенні імунітету населення, а не на наджорстких локдаунах;

– *досліджено* основні стратегії країн Вишеградської групи (Польщі, Словаччини, Чехії, Угорщини) щодо залучення інвестицій та *встановлено*, що зміни до законодавства цих країн спрямовані на залучення інвестицій у певні (часто – високотехнологічні) сектори економіки відповідно до стратегій їх довгострокового розвитку для захисту національної економіки від інвестицій сумнівного походження;

– *проаналізовано* основні тенденції зміни потоків прямих іноземних інвестицій в Україну, що відбулися внаслідок підписання Угоди про Асоціацію між Україною та країнами ЄС, та *виявлено*, що найвищі показники інтенсивності ПІІ притаманні для країн Вишеградської четвірки, однак інвестиційна привабливість України для найбільших інвесторів з ЄС залишається низькою і при цьому зберігається її висока залежність від інвестицій, що надходять з країн з пільговим режимом оподаткування.

Оцінка рівня дослідження – відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Проблематика державного підприємництва набула важливого значення у дослідженнях провідних зарубіжних учених, оскільки ідея державного підприємництва та співпраці національних інститутів, держав, регіонів, підприємств покладена в основу сучасної моделі розбудови промисловості, зокрема, у Новій індустріальній стратегії для Європи від 10.03.2020р. В Україні цьому питанню увага до останнього часу не приділялась, тому результати дослідження, в яких показано можливості державного підприємства у подоланні структурно-технологічних деформацій вітчизняного виробництва, належать до таких, що відповідають міжнародним стандартам високого рівня.

Підготовлено та надіслано доповідних записок – 4, а також 4 матеріали спільно з іншими відділами Інституту, на 1 з яких отримано позитивний відгук від Конфедерації роботодавців України; вийшли друком 32 наукові публікації загальним обсягом 9,36 д.а. (з них 4 – зарубіжні), були прийняті до опублікування 13 публікацій обсягом 6,39 д.а. (з них 3 – зарубіжні); співробітники взяли участь у 43 науково-організаційних та громадських заходах, а саме: 19 міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях; 16 вебінарах, семінарах, тренінгах; 2 круглих столах; 3 публічних дебатах, дискусіях, презентаціях; 3 бізнес-форумах і конгресах в Україні.

Науково-практична значимість: полягає у формуванні теоретичних засад та прикладних рекомендацій щодо формування політики інклюзивної індустріалізації в умовах поглиблення соціальної несправедливості і економічної нерівності та удосконалення системи охорони здоров'я та державної політики протидії пандемії COVID-19.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: встановлені особливості і тенденції функціонування системи охорони здоров'я України у період пандемії COVID-19 показали наявність прогалів у державній політиці протидії пандемії, орієнтованій на отримання короткочасних результатів, для усунення яких було запропоновано удосконалення цієї політики у напрямі переходу до розбудови інституційного каркасу інклюзивного розвитку економіки як базової довгострокової передумови ефективною протидії захворюванню.

У 2021 році розпочалися дослідження по 4 науково-дослідних роботах відомчої тематики:

14. «ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЛОКАЛІЗАЦІЇ: ФОРМИ РУХУ І РОЗВ'ЯЗАННЯ» (фундаментальні дослідження). Термін виконання: I кв. 2021 – IV кв. 2023. № держреєстрації 0120U105800. Шифр – 3.1.7.133. Код бюджетної програми 6541030. Науковий керівник - академік НАН України Гриценко А.А. Виконавці: академік НАН України Білорус О.Г., академік НАН України Єфименко Т.І., чл.-кор. НАН України Сіденко В.Р., Яременко О.Л., Артьомова Т.І., Бандура О.В., Подлесна В.Г., Корнівська В.О., Яненкова І.Г., Липов В.В., Одотюк І.В., Данніков О.В., Кричевська Т.О., Бурлай Т.В., Прозоров Ю.В., Чернишенко О.В., Самосват В.О., Дубас Ю.В., Петренко В.П. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розкрито логіку розвитку суперечностей глобалізації та локалізації від історично перших форм сумісно-розділеної праці та її розгортання у співвідношеннях ринку та держави, транснаціональних, міжнаціональних і національних корпорацій до сучасних процесів диференціації та інтеграції економічних форм життєдіяльності суспільства. З'ясовано способи розв'язання суперечностей шляхом знаходження нових форм опосередкування протилежностей та забезпечення комплементарності функціонування елементів економічної системи, що дозволяє уникати формування пасток, диспропорцій і руйнації економічних структур.

Отримано такі основні наукові результати:

- показано, що бажана гетерогенність глобальної системи як передумова її збагачення та стійкого розвитку досягається на шляхах оптимальної локалізації, підставою якої є чинник ідентичності, що забезпечує необхідну різноманітність варіантів участі суб'єктів у глобальних змінах через різні оцінки ризиків, різні часові горизонти прийняття рішень та різні критерії ефективності участі у глобалізації;

- доведено, що локалізація на основі ідентичності є межею деструктивного ускладнення системи за рахунок обмеження надлишкової інформації завдяки притаманному будь-якому суб'єктові власному набору критеріїв розрізнення суттєвого та несуттєвого;
- з'ясовано, що проявом суперечності глобалізації та локалізації в середовищі фінансового посередництва є гіперінституціоналізація функції нагляду, що призводить до формування та розширення локальних неінституціоналізованих просторів, які не піддаються регулюванню (тіньовий банкінг), або у яких правила діяльності недоступні для сприйняття та використання пересічними суб'єктами (банківський комплаєнс);
- уточнено циклічний протифазний характер процесів концентрації державного та транснаціонального банківського капіталу на локальних банківських ринках у залежності від фази економічного циклу;
- показано, що новітні трансформи глобального відчуження обумовлюються різним потенціалом локальних суб'єктів щодо ефективного опанування цифровими технологіями для набуття конкурентних переваг;
- доведено, що розвиток і використання цифрових технологій має своїм наслідком трансформацію ролі держави та її перетворення на мережеву організацію. Класифіковано систему ризиків і обмежень цифрового розвитку;
- визначено особливості, переваги та недоліки цифрового інструментарію пізнання та перетворення зовнішнього світу;
- охарактеризовано особливості формування та форми прояву суперечностей глобалізації та локалізації під впливом цифровізації у промисловості та сфері послуг, розроблено практичні рекомендації щодо шляхів їх розв'язання.

Результати дослідження відповідають міжнародним стандартам відмінного рівня (отримано нові знання про фундаментальні закономірності розвитку суперечностей глобалізації та локалізації та особливості їх прояву на сучасному етапі соціально-економічного розвитку суспільства. Наукові результати є оригінальними і значимими у порівнянні з дуже добрими роботами на міжнародному рівні.

Опубліковано 117 праць загальним обсягом 105,51 др. арк., у тому числі: 1 монографію обсягом – 31 др.арк., 3 розділи у зарубіжних монографіях – 2,6 др. арк., у збірниках наукових праць опубліковано 3 праці обсягом 1,4 др. арк., у вітчизняних виданнях опубліковано 103 праці обсягом 85,4 др. арк., у зарубіжних виданнях (статті, тези, розділи у зарубіжних виданнях) – 40 праць обсягом – 20,1 др.арк. Підготовлено до вищих органів влади 5 науково-аналітичних записок, на які отримано 5 позитивних відгуків від центральних органів державної виконавчої влади.

Прийнято участь у 75 науково-практичних коференціях, у тому числі у 36 зарубіжних конференціях. Основні результати досліджень апробовані на міжнародних наукових і науково-практичних конференціях, круглих столах – 28 виступів.

Наукове та практичне значення полягає у створенні наукової основи для практичного вирішення завдань розв'язання суперечностей глобалізації та локалізації і підвищення на цій основі керованості соціально-економічним розвитком.

У контексті перспектив сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища показано, що розв'язання суперечностей глобалізації та локалізації є умовою забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку.

15. «ОЦІНКА ТА ПРОГНОЗИ ЕНДОГЕННОГО ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ» (прикладні дослідження) Термін виконання: I кв. 2021 – IV кв. 2022 . № держреєстрації 0117U006435. Шифр – 3.1.7.134. Код бюджетної програми 6541030. Науковий керівник - чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І. Виконавці: академік НАН України Геєць В.М., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., чл.-кор. НАН України Кораблін С.О., Крючкова І.В., Саліхова О.Б., Запатріна І.В., Шумська С.С., Лебеда Т.Б., Кузнецова Л.І., Твердохлібова Д.В., Швець С.М., Радзівілл В.Ю., Яценко Г.Ю., Білоцерковець О.Г., Малащенко Т.О., Карпова І.В., Кошманова Н.В., Проніна М.П., Агафонова М.В. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Виокремлено роль впровадження стимулюючої бюджетної і монетарної політики у подоланні коронакризи; *ідентифіковано* структурні чинники ендогенного характеру (в розрізі підсекторів сектора нефінансових корпорацій та сектора домашніх господарств), що впливають на рівень валового заощадження та інвестування економічного зростання в Україні; *отримано* модельні оцінки впливу: монетарних факторів, факторів глобалізації та функціонування платіжних систем на динаміку вітчизняної економіки у період пандемії; *розраховано* показники, що характеризують динаміку тіньової діяльності, що проявилась у зовнішньо-економічній діяльності; *розкрито* нові особливості впливу гуманітарних чинників (зокрема: бідності, розшарування та нерівності населення по доходах) на соціально-економічний розвиток в Україні у постпандемічному періоді; *обґрунтовано* ендогенні фактори, що впливають на прискорення розвитку високотехнологічного виробництва України; *визначено* головні зовнішні виклики для української економіки під впливом пандемії COVID 19, *виявлено* види економічної та промислової діяльності (ВЕД) України, які відчули найбільші негативні наслідки, та ВЕД, що адаптувалися і продемонстрували позитивну динаміку розвитку в умовах пандемії COVID 19; *розроблено* підходи побудови динамічної стохастичної моделі загальної рівноваги для тестування впливу фіскальних і монетарних шоків на розвиток національної економіки умовах посилення боргового навантаження; *розроблено* моделі готівкових грошових потоків та оцінки їх обсягів в Україні за 2017, 2018, 2019 та

2020 рр.; *проведено моніторинг рівня концентрації науки та рівня готовності України до майбутніх змін у цифровому просторі серед країн Європи та світу; визначено умови та проведено оцінки ризиків забезпечення стабільного зростання в Україні на період до 2025 р.*

Отримано такі основні наукові результати:

- розкрито національну специфіку дії чинників ендogenous характеру на економічну динаміку в Україні та оцінено ефекти застосування для вітчизняної економіки світової практики ключових можливостей активізації ендogenous зростання;
- розроблено модернізований модельний інструментарій та на його основі здійснено оцінювання впливу ендogenous та екзогенних факторів (сукупного попиту та сукупної пропозиції, заощаджень, стимулюючої бюджетної та монетарної політики, гуманітарних, фінансових, мотиваційних, глобалізаційних, зовнішньоекономічних, наслідків пандемії COVID–19) на динаміку і структуру вітчизняної економіки у розрізі її основних макросекторів з врахуванням умов і ризиків забезпечення економічного зростання в Україні на період до 2025 р.

Оцінка рівня дослідження: відповідає міжнародним стандартам високого рівня, що підтверджується розвитком методології світового визнання щодо моделювання економічного зростання та розробкою оригінального інструментарію оцінки перспектив розвитку економіки України (матеріали досліджень використовуються Міжнародним прогнозно-аналітичним Центром "Consensus" (Лондон) та Міжнародним проектом ЛІНК(ООН)).

Опубліковано – 42 наукові праці, загальним обсягом 59,79 др.арк., у тому числі 5 в журналах, які індексуються у міжнародних базах даних Scopus, Web of Science, обсягом 3,7 др.арк.; 1 колективна монографія, обсягом 25,9 др.арк.; у фахових виданнях – 23, загальним обсягом 20,63 др.арк.; в зарубіжних виданнях – 6, загальним обсягом 6,1 др.арк., 4 розділи у 3-х колективних монографіях, обсягом 3,9 др.арк.; тез – 6, загальним обсягом 1,22 др.арк.; в інтернет виданнях 2 публікації, обсягом 0,5 др.арк. Підготовлено та подано до друку 5 публікацій, обсягом 5,35 др.арк. Із них: 3 в зарубіжні видання, обсягом 2,45 др.арк., 1 розділ в монографію, обсягом 1,2 др. арк., 1 стаття у фахове видання, обсягом 1,7 др.арк.

Підготовлено 16 аналітичних матеріалів, доповідних записок, пропозицій та зауважень, які були направлені до державних органів виконавчої та законодавчої влади, отримано 6 позитивних відгуків від органів державної виконавчої влади (із них 1 відгук за роботу виконану у 2020 році, вихідний лист Міністерства економіки України (Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України) від 17.02.2021 р. №3032-05/10106-03

Основні наукові результати дослідження пройшли апробацію на наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, робочих групах, круглих столах, всього – 35, а саме на міжнародних конференціях 10, у тому числі зарубіжних 5, а також на 1 Всеукраїнській науково-практичній конференції.

Наукова значимість: *в системі координат постпандемічної світової економіки виявлено вплив ендogenous та екзогенних факторів на розвиток економіки України; на основі розробленого актуалізованого модельного інструментарію здійснено оцінювання умов і ризиків сталого розвитку економіки України на середньо- та довгострокову перспективу.*

Практична значимість: з урахуванням наслідків пандемії COVID-19 здійснено інструментальні оцінки впливу ендегенних та екзогенних факторів на динаміку і структуру вітчизняної економіки та проведено прогнозно-аналітичні розрахунки економічного розвитку України на середньо- та довгострокову перспективу.

У контексті перспектив сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища: інструментальне оцінювання впливу ендегенних факторів на економічну динаміку в Україні та сценарне прогнозування основних макроіндикаторів економічного розвитку в реаліях COVID пандемії, обґрунтування умов і ризиків забезпечення зростання економіки України у прогнозному періоді 2022–2027 рр.

16. «ВПЛИВ БАГАТОПОЛЯРНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЗОВНІШНЮ ТОРГІВЛЮ УКРАЇНИ» (прикладні дослідження). Термін виконання: 1 кв. 2021 р. – 2 кв. 2023 р. № держреєстрації 0121U100222. Шифр теми 3.1.7.146. Код бюджетної програми 6541030 – прикладні дослідження. Науковий керівник – Осташко Т.О. Виконавці: Венгер В.В., Пустовойт О.В., Гуменюк В.В., Олефір В.К., Биконя О.С., Білик Л.І., Ханіньова Т.І. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Удосконалено напрями формування торговельної політики України в умовах багатополярності світової торгівлі у частині: обґрунтування чинників поширення політики економічного патріотизму в умовах пандемії COVID-19, кризи СОТ, протекціонізму і неопротекціонізму; обґрунтування рекомендацій щодо необхідності переходу від відкритої моделі торгівлі до політики економічного патріотизму в торгівлі з метою нарощування внутрішнього промислового потенціалу; розробки методологічних підходів та методики дослідження рівня цінової та ціннісної конкурентоспроможності національних товарів на міжнародних ринках; встановлення взаємозв'язку між світовим та внутрішнім ринком агропродовольчих товарів та обґрунтування концепції реального протекціонізму; обґрунтування вибору ефективної моделі та набору конкретних інструментів промислової політики, які пропонуються для реалізації бізнесу за сприяння державних і регіональних органів влади.

Отримані такі головні результати:

- розроблено методологічні підходи та методику дослідження домінуючої ролі ціннісної та цінової конкурентоспроможності товарного експорту в забезпеченні його динаміки. За підсумками апробації методики виявлено, що на міжнародних ринках ціннісна конкурентоспроможність притаманна відносно невеликому числу товарних груп української продукції;
- обґрунтовано, що з точки зору пошуку нової стратегії економічного зростання України найбільшої актуальності набувають питання не активізації експортної діяльності, а оновлення складу найбільших експортних товарних груп на користь товарів з великою часткою доданої

вартості, підвищеним рівнем технологічної складності та ціннісної конкурентоспроможності. Початок цього процесу означатиме появу нових якісних змін в економіці, ефективності державної політики щодо її реформування;

- доведено, що ефективність промислової політики в умовах багатополарності світової торгівлі залежить, з одного боку, від вибору певної моделі та набору конкретних інструментів, які пропонуються для реалізації бізнесу за сприяння державних і регіональних структур, з іншого – від ступеня використання вузькоспрямованих заходів держави з розвитку провідних галузей промисловості, а також від заходів загальноекономічного характеру, що реалізуються державою, й які сприяють розвитку промисловості загалом;
- визначено доцільність удосконалення нетарифного регулювання в якості інструменту торговельної політики України для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних експортерів на ринках країн Європейського Союзу;
- обґрунтовано необхідність інституційних змін у сфері нетарифного регулювання з метою більш ефективного його використання в якості інструменту торговельної політики України в рамках ЗВТ з ЄС.

Оцінка рівня дослідження – відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Це обґрунтовується актуальністю теми, що вивчає нові явища у міжнародній торгівлі – розвиток багатополарності, поширення політики економічного патріотизму, та досліджує вплив кризи СОТ і пандемії COVID-19 на світову торгівлю; використанням у дослідженні праць відомих закордонних вчених і провідних дослідницьких установ у сфері міжнародної торгівлі; публікацією у 2021 р. 5 статей у закордонних журналах, один з яких рецензується у *Scopus*, 1 розділу у закордонних монографіях, доповіддю керівника НДР на Шостому Щорічному засіданні Групи експертів з питань сільськогосподарської торгівлі в Європі і Центральній Азії Організації з продовольства і сільського господарства ООН, апробацією результатів теми на 8 зарубіжних та міжнародних конференціях у формі публікації тез доповідей.

Підготовлено та надіслано доповідних записок – **14**; опубліковано – **30** наукових публікацій; прийнято участь у: **3** конференціях (із них 1 зарубіжна); **1** (зарубіжному) Шостому Щорічному засіданні Групи експертів з питань сільськогосподарської торгівлі в Європі і Центральній Азії (ФАО); **2** круглих столах; **1** форумі; **3** дискусіях публічних та панельних; **1** начальному семінарі при Міністерстві економіки України; **1** обговоренні проекту Закону, що проводилося Комітетом Асоціації правників України з альтернативних вирішень спорів спільно з Міжнародним комерційним арбітражним судом при Торгово-промисловій палаті України; **1** Міжнародних арбітражних читаннях; **4** он-лайн презентаціях; **4** опитуваннях.

Науково-практична значимість: розроблено та обґрунтовано заходи торговельної політики в умовах викликів, спричинених розвитком багатополарності у світовій торгівлі, серед яких зростання конкуренції між традиційними і новими лідерами світової торгівлі включно із торговельними війнами, криза СОТ, поширення політики економічного патріоти-

зму включно із поширенням протекціонізму і неопротекціонізму у торговельній політиці. На підставі отриманих результатів досліджень практики ряду провідних країн світу у сфері міжнародної торгівлі та умов їх участі у дво- та багатосторонніх міжнародних економічних угодах запропоновано новий підхід до формування національної торговельної політики України на основі принципу дотримання публічного інтересу.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: визначені потенційні ефекти від змін у міжнародній торгівлі в умовах пандемії COVID-19, які впливають на поліпшення стану довкілля та можливості досягнення цілей сталого розвитку України.

17. «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ» (прикладні дослідження). Термін виконання: I кв. 2021 р. – IV кв. 2023 р. № держреєстрації 0121U000024. Шифр теми 3.1.7.135. Код бюджетної програми КПКВК 6541030. Науковий керівник – Н.М. Шелудько. Виконавці: С.І. Брус, Є.О. Бублик, К.В. Грубер (Ануфрієва), О.А. Дробязко, Ю.І. Шаповал, А.І. Шкляр, О.І. Шпанель-Юхта.

Анотований звіт

Проаналізовано актуальні заходи центральних банків та урядів з фінансової підтримки національних економік у відповідь на загрози світової пандемії. Дано характеристику каналів поширення глобального економічного шоку (у т.ч. унаслідок пандемії COVID-19) у світовій економіці та на фінансових ринках. Узагальнено та систематизовано наявну світову практику реалізації грошово-кредитної політики та їх наслідки. Виокремлено характерні особливості реалізації заходів фінансової підтримки, що формують вагомі виклики для монетарних регуляторів внаслідок зростання грошової маси, негативних очікувань ринкових суб'єктів та ризику виходу за межі інфляційного таргету.

Отримані такі головні результати:

- набуло подальшого розвитку розкриття суперечностей монетарного регулювання шляхом дотримання плаваючого обмінного курсу і на цій основі приваблення іноземних інвестицій та забезпечення тим самим макроекономічної та фінансової стабільності для втілення передумов стійкого економічного зростання у малих відкритих економіках
- набула подальшого розвитку систематизація змін у світовій практиці реалізації грошово-кредитної політики в умовах пандемії COVID-19. При цьому виявлено, що заходи монетарного стимулювання через зниження рівня відсоткових ставок і програми кількісного пом'якшення у розвинених економіках мають наслідком відхід від проголошених цілей

центробанків щодо цінової та фінансової стабільності і тим самим закладають основи для перегляду усталеного монетарного консенсусу.

Оцінка рівня дослідження: відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Отримано нові знання про забезпечення ефективності грошово-кредитної політики в умовах глобальної економічної дестабілізації, розкриття суперечностей монетарного регулювання при дотриманні макроекономічної та фінансової стабільності. Наукові результати є оригінальними та значимими на рівні провідних міжнародних досліджень.

Опубліковано 29 наукових праць загальним обсягом – 26,8 д.а., у т.ч.: 1 – колективна монографія (обсяг – 8,9 д.а.), 4 розділи у колективних монографіях (3 за кордоном), 16 статей, серед них: 6 наукових статей у виданнях, що індексуються у Scopus (2 закордонних), 1 публікація у виданні Web of Science (закордонному), 9 наукових статей у виданнях, що індексуються в інших базах даних (3 закордонних та 6 вітчизняних фахових журналах); 4 публікації в інших виданнях та 4 тез на міжнародних науково-практичних конференціях (1 за кордоном). підготовлено матеріали для 2 науково-аналітичних записок. Результати досліджень апробовані на 11 міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах та семінарах проведених в Україні та за кордоном.

Наукове значення отриманих результатів визначається тим, що вони розвивають та доповнюють методичні підходи до розвитку монетарного регулювання в інтересах сталого розвитку.

Практична значимість отриманих результатів полягає у тому, що вони можуть доповнити існуючу науково-методичну базу в частині розробки рекомендацій з удосконалення грошово-кредитної політики в Україні для протидії новим викликам і ризикам в умовах глобальної економічної дестабілізації, у т.ч. породженим шоком COVID-19.

До наукових результатів, що спрямовані на забезпечення сталого розвитку поліпшення стану навколишнього середовища, належать висновки щодо визначення особливостей впливу заходів грошово-кредитної політики на характер економічного зростання.

«THE COORDINATION WITH THE MONETARY AUTHORITIES: BULGARIAN EXPERIENCE AND UKRAINIAN PERSPECTIVE» (КООРДИНАЦІЯ З МОНЕТАРНИМИ ОРГАНАМИ ЄС: ДОСВІД БОЛГАРІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВА УКРАЇНИ) (фундаментальні дослідження, спільний українсько-болгарський науковий проєкт за результатами конкурсу). Розпорядження Президії НАНУ від 25.03.2019 №198. Термін виконання: 2019 р. – 2021 р. № держреєстрації 0118U003065. Науковий керівник (з української сторони) – Н.М. Шелудько. Науковий керівник (з болгарської сторони) – Гарабед Мінасян. Виконавці (з української сторони): К.В. Грубер (Ануфрієва), С.І. Брус, Є.О. Бублик, Ю.І. Шаповал, А.І. Шкляр. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Проаналізовано переваги та недоліки фінансовій відкритості як важливої умови економічної інтеграції з відзначенням трансмісійного шоку раптового припливу або втечі іноземного капіталу через зміну курсу національної валюти. Систематизовано зміни в українсько-

---

му законодавстві, що наблизили його гармонізацію з європейськими нормами і нормативами у сфері фінансових ринків. Визначено роль та місце малих відкритих економік, таких як Болгарія й Україна, у світових фінансових потоках.

Оцінка рівня дослідження: відповідає міжнародним стандартам високого рівня в частині узгодження підходів до гармонізації регуляторної практики трансформаційних економік з законодавчим полем ЄС.

Проведено міжнародний науковий семінар.

Наукове значення отриманих результатів полягає у визначенні інституційних та інфраструктурних передумов інтеграції України до фінансової системи ЄС.

Практична значимість отриманих результатів полягає у визначенні напрямів трансформації грошово-кредитної політики України в інтересах Європейської інтеграції.

До наукових результатів, що спрямовані на забезпечення сталого розвитку економіки, належать висновки щодо впливу транскордонних потоків капіталу на економічний розвиток в Україні.

II. ДАНІ ПРО ТЕМАТИКУ ТА ОБСЯГИ НДР, ЩО ВИКОНУВАЛИСЬ УСТАНОВОЮ

2. Програмно-цільова та конкурсна тематика НАН України

1. Цільова комплексна програма наукових досліджень НАН України «Соціально-економічний розвиток України в умовах глобальної нестабільності», Розпорядження Президії НАН України від 09.06.2021 №302 «Про затвердження переліку проєктів цільової програми наукових досліджень НАН України «Соціально-економічний розвиток України в умовах глобальної нестабільності», що будуть виконуватись у 2021 році»:

«Загальний механізм та чинники стабілізації соціально-економічного розвитку України» Договір від 15.06.2021 р. № 2. Шифр – 4. Код бюджетної класифікації КПКВК 6541030 - прикладні дослідження. Термін виконання: 01.01.2021 31.12.2021. № держреєстрації 0121U111691. Науковий керівник – чл.-кор. НАНУ Гриценко А.А. Виконавці: акад. НАНУ Геєць В.М.; Бандура А.В.; Яременко О.Л.; Яненкова І.Г.; Артьомова Т.І.; Бурлай Т.В.; Липов В.В.; Князев С.І. Подлесна В.Г.; Кричевська Т.О. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Проєкт спрямований на визначення необхідних змін у загальному механізмі стабілізації соціально-економічного розвитку, виявлення найбільш фундаментальних чинників, що впливають на рівень стабільності та розробку заходів щодо корекції стабілізаційних механізмів. З'ясовано основні складові загального механізму стабілізації економіки України, а також вплив на стабільність інформаційно-цифрової реіндустріалізації господарства та платформізації суспільно-економічних зв'язків.

Отримано такі наукові результати:

1. З'ясовано специфіку суперечностей економіки України, внаслідок яких господарський механізм не може забезпечити вирішення базових проблем життєдіяльності суспільства.

2. Визначено ключові підходи до розв'язання притаманних Україні базових суперечностей шляхом відмова від суто ринкових механізмів регулювання економіки і пріоритетів ринкового мислення на користь поєднання ринкових і реципрокних, неокласичних і кейнсіанських, інституційних і логіко-історичних підходів у відповідності до специфіки економічного стану економіки України;

3. Розкрито напрями і шляхи формування стабілізаційного механізму соціально-економічного розвитку на основі корекції існуючих в Україні суттєво деформованих співвідношень потреб і попиту, ресурсів виробництва і пропозиції, механізмів їх з'єднання та орієнтація на створення цілісного національного господарського комплексу, здатного бути стійким до глобальних і внутрішніх дестабілізаційних впливів. Розроблено рекомендації органам державної влади щодо впровадження інструментів і механізмів стабілізації соціально-економічного розвитку.

Результати дослідження відповідають міжнародним стандартам відмінного рівня (отримано нові знання про зміст, складові та формування стабілізаційного механізму соціально-економічного розвитку). Наукові результати є оригінальними і значимими у порівнянні з дуже добрими роботами на міжнародному рівні.

Наукове та практичне значення. Наукове значення: робота розкриває наукові засади формування стабілізаційного механізму соціально-економічного розвитку. Практичне значення: результати наукового дослідження можуть бути використані органами державної влади для корегування стабілізаційних механізмів соціально-економічного розвитку України.

У контексті перспектив сталого розвитку: на основі результатів дослідження показано способи забезпечення стабільної економічної динаміки і сталого розвитку.

Опубліковано 19 праць загальним обсягом 11,84 др. ар., в т.ч. у збірниках наукових праць – 8 праць обсягом 1,57 др.ар., вітчизняних виданнях – 7 праць обсягом 7,57 др. ар., у зарубіжних виданнях (статті, тези) опубліковано 4 праці обсягом 2,7 др.ар. Підготовлено 2 науково-аналітичні записки до вищих органів влади, на які отримано 2 позитивні відгуки від керівників державних органів влади та громадських організацій. Основні результати досліджень апробовані на міжнародних та національних наукових і науково-практичних конференціях, круглих столах – понад 10 виступів.

2. Цільова програма наукових досліджень НАН України «Інтелектуальна екологічно безпечна енергетика з традиційними та відновлюваними джерелами енергії» («Нова енергетика»):

Наукове завдання «Економічні важелі формування та розвитку інтелектуальної екологічно безпечної енергетики» Розділ 1. Технологічні, економічні та нормативно-технічні засади забезпечення функціонування енергетики України в умовах паралельної роботи з об'єднанням енергосистем європейських країн (ENTSO-E), (Етап 3. «Розроблення організаційно-економічних механізмів формування та розвитку нової архітектури енергетичної системи України», Розпорядження Президії НАН України № 95 від 16.02.2021 р. «Про затвердження переліку наукових завдань цільової програми наукових досліджень НАН України «Інтелектуальна екологічно безпечна енергетика з традиційними та відновлюваними джерелами енергії» («Нова енергетика»)). Договір № Н.Е.1.5-2021 від 01.03.2021 р. Термін виконання: 01.03. – 31.12.2021. № держреєстрації 0121U109462. Шифр - Н.Е.1.6-19. Код бюджетної класифікації КПКВК 6541051 – прикладні дослідження.. Наукові керівники – Ліп В.Е. Биконя О.С. Виконавці: Ханіньова Т.І. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розглянуто сучасні виклики та стратегічні імперативи трансформації систем енергозабезпечення, а також проблеми технологічного розвитку та комерціалізації технологій використання ВДЕ. Визначено економічні, технологічні, екологічні детермінанти розвитку систем енергозабезпечення та перспективи розвитку традиційних джерел енергії з використанням

низьковуглецевих технологій, їх використання в умовах оновленої концепції сталого (низьковуглецевого) розвитку, а також ключові ознаки сучасного переходу до нової архітектури та принципів функціонування енергетичних систем з боку попиту та пропозиції.

Отримані такі головні результати:

- виявлено особливості зміни енергетичної парадигми на зламі індустріальної та постіндустріальної епох, а також можливості стосовно подальшого розвитку технологій використання ВДЕ в Україні з урахуванням стратегічних планів розвитку енергетичного сектору;
- надано оцінку підсумкам лібералізації європейських ринків електроенергії та природного газу. Проаналізовано хід виконання реформ в енергетичному секторі України з точки зору імплементації угод України та ЄС у сфері енергетики;
- виокремлено тенденції зміни частки ВДЕ у структурі енергетичного балансу світу та національного господарства. Виявлено можливості стосовно подальшого розвитку технологій використання ВДЕ в Україні з урахуванням стратегічних планів розвитку енергетичного сектору;
- здійснено оцінку перспектив інноваційного розвитку електроенергетики у провідних країнах світу у напрямі інтелектуальної екологічно безпечної енергетики;
- розроблено організаційно-економічний механізм формування та розвитку інтелектуальної енергетичної системи України з оптимальним поєднанням традиційних і відновлювальних джерел енергії.

Оцінка рівня дослідження – відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Це обґрунтовується: актуальністю теми, що вивчає нові напрями розвитку енергетичного сектору у різних країнах світу – розвиток у напрямках цифровізації, декарбонізації та децентралізації енергетичних систем у контексті досягнення цілей сталого розвитку та інтеграції енергосистем в Європі; використанням у дослідженні праць міжнародних організацій, які проводять дослідження та прогнозують розвиток енергетичного сектору, а саме звіти Міжнародного енергетичного агентства та Міжнародної агенції з відновлюваних джерел енергії; апробацією результатів на міжнародних конференціях та участь у заході стосовно розвитку відновлюваної енергетики, що проходили за кордоном.

За результатами дослідження по темі підготовлено та надіслано доповідних записок – 1; опубліковано – 2 наукові публікації; участь в 2 конференціях (із них 1 зарубіжна).

Науково-практична значимість: пропозиції та рекомендації щодо удосконалення організаційно-економічних механізмів формування нової архітектури енергетичної системи України з урахуванням імплементації вимог Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом у сфері енергетичного співробітництва, зобов'язань України у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства в частині обсягів використання відновлювальних джерел енергії, а також обмеження викидів парникових газів у рамках Паризької

кліматичної угоди.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: запропоновано комбіновану методологію визначення перспективних технологій енергетики для вирішення проблем збільшення частки ВДЕ в національному енергетичному балансі в контексті забезпечення надійності функціонування Об'єднаної енергетичної системи України та створення передумов переходу до національної інтелектуальної екологічно безпечної енергетичної системи.

3. Розпорядження Президії НАН України від 29.03.2021 №181 «Про результати конкурсу 2020 р. на здобуття грантів НАН України дослідницькими лабораторіями/групами молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки» (КПКВК 6541230):

Науковий проект «**Взаємозв'язок фінансової глибини та економічного зростання в Україні**» Договір № 29/03-2021(3) від 1 квітня 2021 р. Термін виконання: 01.04. – 31.12.2021. № держреєстрації 0121U110766. Шифр – 29/03-2021(3). Код бюджетної програми КПКВК 6541230 - фундаментальні дослідження. Науковий керівник – Ю.І. Шаповал. Виконавці: П.О. Керімов, О.І. Шпанель-Юхта. Замовник: Національна академія наук України.

Анотований звіт

Узагальнено наукові підходи до визначення сутності фінансової глибини, чинників її формування, розкрито вплив фінансової глибини на економічне зростання, визначено фінансові передумови економічного зростання та проведено аналіз теорій економічного розвитку в частині питань взаємопов'язаності економічного розвитку та економічного зростання.

Отримано такі наукові результати:

- *дістали подальшого розвитку трактування фінансової глибини економіки з позицій її продуктивного впливу як якісної характеристики фінансового розвитку, яка відображає здатність фінансової системи продуктивно перерозподіляти фінансові ресурси, забезпечуючи стимулювання економічного розвитку.*

Оцінка рівня дослідження – відповідає міжнародним стандартам високого рівня, а саме – отримано нове знання про фінансовий розвиток в частині визначення характеру взаємозв'язку фінансової глибини економіки та економічного зростання з виокремленням його нелінійності та циклічної природи.

Опубліковано 7 наукових праць загальним обсягом 4,6 д.а., у т.ч.: 1 розділ у колективній монографії (обсяг - 0,45 д.а.), 4 наукові статті (обсяг - 3,8 д.а.), з них: 2 статті у виданнях категорії А, що індексуються Scopus (вітчизняні, обсяг - 2,1 д.а.) і 2 статті у у фахових наукових виданнях України (обсяг - 1,7 д.а.), а також та 2 тези (обсяг - 0,3 д.а.).

Наукове значення отриманих результатів визначається тим, що вони доповнюють теорію фінансів в частині визначення фінансової глибини та оцінки підходів до її взаємозв'язку із економічним зростанням.

Практична значимість отриманих результатів визначається їх спрямованістю на визначення напрямів забезпечення фінансової стабільності та економічного зростання.

До наукових результатів, що спрямовані на забезпечення сталого розвитку економіки, належать висновки щодо впливу фінансових ринків на економічний розвиток в Україні.

4. Розпорядження Президії НАН України від 09.06.2021 №301 «Про затвердження переліку проєктів цільової програми наукових досліджень НАН України «Становлення нової якості життя»:

«Соціально-економічний контент життєдіяльності населення на підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей». Договір від 15.06.2021 № 1. Термін виконання: 01.06. – 31.12.2021. № держреєстрації 0121U112027. Код бюджетної програми 6541050 – прикладні дослідження. Науковий керівник – О.М. Балакірева. Виконавці: О.М. Балакірева, В.В. Близнюк, О.Г. Білоцерковець, О.І. Никифорук, І.В. Заблодська, М.І. Скрипниченко, Я.І. Юрик, А.В. Комісаренко, О.В. Ромащенко. Замовник: Національна академія наук України.

Анотований звіт

Здійснено аналіз тенденцій розвитку видів економічної діяльності областей за 2018-2020 роки в контексті забезпечення достатнього рівня якості життя населення; аналіз стану та перспективи розвитку видів інфраструктури областей в контексті реалізації регіональних стратегій та забезпечення нової якості життя; огляд інфраструктурних проєктів областей в контексті реалізації концепції економічного розвитку; аналіз стану ринку праці областей в контексті забезпечення зайнятості наявної робочої сили та перспективного забезпечення трудовими ресурсами для розвитку економіки задля підвищення якості життя населення; моніторинг оцінки сучасного ринку освітніх послуг (підготовки / перепідготовки кадрів) областей в контексті підвищення якості життя населення.

Отримано такі основні наукові результати: обґрунтовано тенденції розвитку видів економічної діяльності областей за 2018-2020 роки в контексті забезпечення достатнього рівня якості життя населення; розроблено матрицю стану та перспективи розвитку видів інфраструктури в контексті реалізації регіональних стратегій та забезпечення нової якості життя; визначено сучасну структуру ринку праці областей та виявлено перспективи забезпечення та освітню підготовку робочої сили для розвитку економіки; розроблено пропозиції щодо підвищення якості життя населення на підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що здійснено актуалізацію: методичних підходів розрахунку окремих відносних показників рівня економічного розвитку областей з використанням даних щодо кількості наявного населення та ВПО на підконтрольній території, а також основних трендів економічного розвитку регіону. Обґрунтовано, що підтримку вразливих секторів економіки регіону слід здійснювати шляхом перегляду, деталізації та додаткового фінансового наповнення регіональних цільових програм і, в першу чергу, цільової програми сприяння розвитку підприємництва, промисловості та споживчого ринку в рамках спеціалізації регіонів. Здійснено оцінку опосередкованого впливу розвиненості інфраструктури та її послуг на якість життя населення на підконтрольних територіях. Виявлено особливості прояву освітньо-професійної диспропорційності ринку праці внаслідок низької мобільності робочої сили, неефективності системи професійної підготовки та перепідготовки кадрів, а також обмеженості доступу безробітних до інформації щодо наявних вакансій. Доведено, що можливі напрями подальшого розвитку регіонального ринку освітніх послуг областей як компонента національної системи освіти доцільно пов'язувати з повним виконанням завдань, передбачених у сфері освіти Стратегією економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 року.

Оцінка рівня дослідження: відповідає національним стандартам високого рівня (на підставі аналізу впливу економічного розвитку, стану інфраструктури та впровадження інфраструктурних проектів, розвитку ринку праці та освітніх послуг на рівень окремих показників якості життя та підвищення якості життя населення на підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей, розроблені пропозиції щодо підвищення якості життя населення на підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей. Наукові результати є значимими та мають достатню якість для того щоб задовольняти, потреби України).

Підготовлено та надіслано до органів державної влади 6 науково-аналітичних доповідних записок, отримано 1 позитивний відгук з інформацією про використання наданих матеріалів у практичній роботі. Опубліковано 5 публікацій загальним обсягом 1,63 обл.вид.арк., з них: статей у вітчизняних виданнях – 2 обсягом 1,0 обл.вид.арк., у зарубіжних виданнях – 1 обсягом 0,38 обл.вид.арк., тези конференцій – 1 обсягом 0,25 обл.вид.арк. Результати досліджень були апробовані на 1 міжнародному круглому столі.

Науково-практична значимість полягає у тому, що здійснено наукове обґрунтування рекомендацій щодо пропозиції щодо підвищення якості життя населення на підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей.

Основні досягнення в галузі сталого розвитку: пропозиції та рекомендації щодо підвищення якості життя населення на підконтрольних територіях Донецької та Луганської областей, які будуть використані при виконанні оперативної цілі 3 Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та для реалізації завдань та заходів, які визначені у Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1660-р.

5. Розпорядження Президії НАН України від 11.06.2021 № 304 «Про затвердження переліку наукових робіт цільового міждисциплінарного проєкту НАН України «Науково-технічні та економіко-екологічні засади низьковуглецевого розвитку України»:

Наукова робота «Організаційно-економічні механізми реалізації низьковуглецевого розвитку України». Договір № 3 від 15 червня 2021 року. Термін виконання: 15.06. – 29.12.2021. № держреєстрації 0121U112016. Код бюджетної програми 6541050 – прикладні дослідження. Науковий керівник: Подолець Р.З.. Виконавці: акад НАН України В.М. Геєць, Т.О. Осташко, О.А. Дячук, Б.С. Серебренніков, Н.Г. Гахович, У.Є. Письменна, Г.С. Трипольська, Р.С. Юхимець, О.С. Биконя, Т.А. Саприкіна, А.О. Семенюк, Л.І. Білик, В.І. Козюбра, Т.І Ханіньова. Замовник: Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розроблено базові положення оновлення діючої Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року з огляду на необхідність розширення її секторального охоплення та організаційно-правових механізмів її реалізації, зокрема, з урахуванням принципів технологічності розвитку, справедливості трансформацій (just transition), екологічності інвестицій, інклюзивності соціально-економічних реформ. Проведено сценарні модельні розрахунки з урахуванням середньострокових цілей зі скорочення викидів ПГ відповідно до оновленого НВВ, заявлених довгострокових цілей з досягнення вуглецево нейтральної економіки, а також зміни умов зовнішньої торгівлі країн ЄС. Підготовлено рекомендації щодо базових організаційно-економічних заходів для реалізації стратегії низьковуглецевого розвитку в коротко- та середньостроковій перспективі.

Отримані такі головні результати:

- удосконалено методологічну базу для моделювання та економічного аналізу заходів зі скорочення викидів парникових газів, яка реалізована з використанням співставного з кращими світовими зразками комплексу адаптованих економіко-математичних моделей, що включає макроекономічні (економічної динаміки, загальної рівноваги) та галузеві (енергетичної системи, моделлю балансу мас для сектору «Відходи») спеціалізовані модельні засоби. Окрім комплексу адаптованих модельних засобів, запропонована методологічна та інформаційна база також включає покроковий порядок використання економіко-математичних моделей через алгоритм їх м'якого поєднання (моделі є частково системно інтегрованими) та синхронізований з ним порядок реалізації сценарного аналізу;

- розвинуто базові принципи розроблення (оновлення) стратегії низьковуглецевого розвитку з урахування розширення та уточнені як її секторального охоплення, так і ор-

ганізаційно-правового та методичного інструментарію її реалізації. Оцінка механізмів реалізації Стратегії низьковуглецевого розвитку здійснена з урахуванням принципів технологічності розвитку, справедливості трансформацій (just transition), екологічності інвестицій, інклюзивності соціально-економічних реформ;

Оцінка рівня дослідження: *відповідає міжнародним стандартам високого рівня. Модель TIMES-Україна була використана для моделювання шляхів викидів ПГ в енергетичному секторі, разом з модельним інструментарієм на основі методології МГЕЗК – спеціалізованою моделлю балансу мас для сектору «Відходи». Комбінація оптимізаційної моделі енергетичної системи, макроекономічної (CGE) та галузевих моделей є найпоширенішим підходом до визначення довгострокових, економічно оптимальних енергетичних і кліматичних шляхів розвитку. Наприклад, див. Impact Assessment. Energy Roadmap 2050 або Impact Assessment of the Energy Efficiency Directive (2012/27/EU) for the Energy Community.*

Підготовлено та надіслано доповідних записок – 1; опубліковано – 2 наукові праці; участь в 3 вебінарах, 1 форумі, 3 круглих столах, 1 семінарі та 1 конференції, 2 експертних обговореннях.

Науково-практична значимість: *розроблені в рамках дослідження базові принципи оновлення стратегії низьковуглецевого розвитку, отримані сценарні оцінки шляхів декарбонізації економіки та набір секторальних заходів можуть бути безпосередньо використані при оновленні діючої Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року відповідно до указу президента України від 23 березня 2021 року № 111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації».*

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: *результати дослідження нових цілей України у сфері протидії змінам клімату та захисту навколишнього середовища дозволяють встановити чітку етапність та пріоритетність секторальних заходів з декарбонізації економіки.*

Постанова Президії НАН України від 23.12.2020 №296 «Про бюджетне фінансування НАН України у 2021 році» за напрямом використання бюджетних коштів «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок» (КПКВК 6541230)» :

1. «Просторова справедливість у землекористуванні для сталого розвитку сільських територій» Етап II «Формування інституційного середовища сталого розвитку сільських територій на основі дотримання принципів просторової справедливості та захисту прав селян на землю». Договір від 04 січня 2021р. № 4. Термін виконання: 04.01. – 31.12.2021. Код бюджетної класифікації КПКВК 6541230 – прикладні дослідження. № держреєстрації 0121U108142. Науковий керівник – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М. Виконавці: Прокопа І.В., академік НАН України Геєць В.М., чл.-кор. НАН України Сіденко В.Р., Шубравська О.В., Небрат В.В., Молдаван Л.В., Киристюк С.В., Михайленко О.В., Ри-

ковська О.В., Яровий В.Д., Фраєр О.В., Бородін С.В. Замовник – Національна академія наук України.

Анотований звіт

Обґрунтовано сутність права селян на землю як основи досягнення просторової справедливості в землекористуванні і забезпеченні сталого розвитку сільських територій та науково-прикладні засади реалізації прав селян на використання земельних ресурсів на сільських територіях з урахуванням умов справедливого просторового розвитку.

Основні наукові результати:

- розкрито дихотомічну природу земельних трансформацій в країнах з перехідними економіками, яка характеризується егалітарним і ліберально ринковим підходами: в центрі егалітарного підходу – людина, а в центрі ринкового – економіка. Егалітарна природа земельної реформи цільовим пріоритетом має розподіл землі для швидкого зменшення масштабів бідності в сільській місцевості. Ліберально ринкова земельна реформа ставить за ціль визначення ефективного власника на основі ринкового розподілу земельних ресурсів з метою залучення інвестицій для забезпечення зростання орієнтованого на експорт сільського господарства. Егалітарний підхід формує земельні відносини, що забезпечують реалізацію суспільної функції земельної власності, яка невід’ємно пов’язана з базовими правами людини. Наслідком лібералізованого ринкового підходу є концентрація більшості родючих земель у власності впливових угруповань; контроль над земельними ресурсами перетворюється в інструмент економічної та політичної влади;

- дано трактування поняття «право селян на землю» з точки зору формування земельної політики у контексті справедливого просторового розвитку, в якому право на землю розглядається не лише як юридично визнане право власності, що гарантує її купівлю-продаж. Розроблено концептуальну рамку формування земельної політики на основі правозахисного підходу, де право на землю визначається як портал для реалізації інших базових прав селян. Гарантування селянину права на землю дає можливість отримати доступ до їжі, води, належного житла та комунікацій. Для цієї категорії суспільства доступ до землі, можливість жити й працювати на ній тісно пов’язаний із здатністю реалізовувати своє право на здоров’я та освіту. Реальний доступ до землі, який забезпечує продукування достойних засобів для існування, забезпечує інструменти боротьби з бідністю, гарантує селянину повагу з боку суспільства, що посилює їхній захист від дискримінаційного поводження;

- верифіковано гіпотезу про формування транснаціональної мережі земельних інвестицій, орієнтованої на встановлення глобального контролю над землеволодінням і землекористу-

ванням в різних країнах світу, яка представлена корпоративними та державними акторами та інститутами, причетність яких до загарбання земель не завжди очевидна. Одним із наслідків функціонування мережі на транснаціональному рівні є посилення процесів фінансизації землі та розширення масштабів захоплення земель в усьому світі;

Розробка не має аналогів в Україні, відповідає міжнародним стандартам високого рівня (отримано нові знання про теоретичні та прикладні засади правозахисного підходу до організації ринкового обігу сільськогосподарських земель, призначені для створення нової системи державного регулювання земельних відносин з точки зору суспільної функції земельної власності і справедливого просторового розвитку сільських територій. Наукові результати є оригінальними і значимими у порівнянні з кращими міжнародними розробками).

Результати дослідження викладені у 21 публікації загальним обсягом 21,58 д.а., у т.ч. 1 колективна монографія, обсягом 9,8 д.а.; 5 статей у наукових фахових виданнях обсягом 7,0 д.а., 2 публікації у журналах, який індексуються у базі SCOPUS та WEB OF SCIENCE обсягом 1,26 д.а., 3 статті в Інтернет-виданнях обсягом 1,2 д.а.; 9 тез міжнародних конференцій, обсягом 2,02 д.а.; 1 публікація у збірнику наукових праць, обсягом 0,3 д.а. Результати досліджень викладені у 5 науково-аналітичних записках, на які отримано 3 позитивних відгуки. Результати досліджень оприлюднені на 14 наукових заходах (конференціях, он-лайн семінарах, нарадах, вебінарах), в т.ч. 13 заходах, які мали статус міжнародних, 5 – за кордоном.

Наукова значимість полягає у розкритті дихотомічної природи земельних трансформацій в країнах з перехідними економіками, яка характеризується егалітарним і ліберально ринковим підходами, визначенні цільових пріоритетів та наслідків егалітарного та ринкового підходів та впливу на економічне зростання в довгостроковій перспективі, функціонування державних установ, силових структур, державної системи охорони здоров'я, науки та освіти тощо; верифікації гіпотези про формування транснаціональної мережі земельних інвестицій, орієнтованої на встановлення глобального контролю над землеволодінням і землекористуванням в різних країнах світу та визначенні, що одним із наслідків її функціонування є посилення процесів фінансизації землі (перетворення земель сільськогосподарського призначення у світовий фінансовий актив); обґрунтуванні рушійних сил, основних правових та соціально-економічних наслідків фінансизації землі для справедливого просторового розвитку та з метою розробки системних юридичних втручань, які можуть бути прийняті для перебалансування моделей земельного інвестування.

Практична значимість отриманих результатів полягає в обґрунтуванні рекомендацій щодо; 1) усунення усіх форм дискримінації селян та досягнення повної реалізації Україною прав селян на землю у відповідності до Декларації ООН «Про права селян та інших людей, які працюють у сільській місцевості» (2018р.); 2) посилення ролі органів виконавчої влади у забезпеченні просторової справедливості у землеволодінні та землекористуванні на локальному рівні та у національній політиці у сфері аграрного, сільського та місцевого розвитку; 3) створення спеціалізованих інституцій для поліпшення фінансових та інших можливостей придбання селянами земель сільськогосподарського призначення; 4) формування нового інвестиційного ландшафту у сфері придбання земельних угідь у власність чи користування, який базується на захисті суспільства від соціальних конфліктів та інвесторів від фінансових ризиків; 5) засобів протидії ризикам у землеволодінні та землекористуванні та загрозам справедливого розвитку сільських територій у контексті глобалізації; 6) посилення антикорупційних дій у сфері земельного регулювання у контексті справедливого просторового розвитку і захисту прав людини.

Досягнення в галузі збереження та поліпшення стану навколишнього середовища та сталого розвитку: набуло подальшого розвитку обґрунтування та визначення екологічних

ризиків, пов'язаних із передачею функцій державного контролю за використанням та охороною земель із центрального на місцевий рівень. Особливі екологічні ризики наявні в аграрному землекористуванні і стосуються сільськогосподарських угідь усіх форм власності. В контексті систематичного порушення екологічних принципів аграрного землекористування великими корпоративними господарствами, лобювання інтересів таких виробників пов'язаними з ними представниками місцевої влади та місцевого самоврядування, відсутністю у дрібних приватних землевласників можливостей ефективного відстоювання власних інтересів та контролю за станом використання земель, делегування регулятивно-контролюючих функцій на місцевий рівень, а фактично – часткове самоусунення держави від забезпечення екологічно справедливого землекористування, знизить ефективність системи управління у сфері земельних відносин та поставить під сумнів можливості забезпечення реалізації багатьох довгострокових програмних цілей розвитку аграрного сектора та сільського розвитку, задекларованих у стратегічних документах та угодах.

2. «Інституційно-організаційні основи проведення Форсайт-дослідження «Економіка України – 2050»» Етап II «"Розділ 2. Наукове та організаційне супроводження Форсайт-дослідження "Економіка України – 2050" (2021 р.)» .Договір №1 від 04 січня 2021 р. Термін виконання: 04.01. – 31.12.2021 . Код бюджетної класифікації КПКВК 6541230 – прикладні дослідження. № державної реєстрації 0121U108846. Науковий керівник: чл.- кор. НАН України Скрипниченко М.І. Виконавці: Скрипниченко М.І., академік НАН України Геєць В.М., чл.- кор. НАН України Кораблін С.О., Крючкова І.В., Шумська С.С., Лебеда Т.Б., Кузнецова Л.І., Радзівілл В.Ю., Білоцерківець О.Г., Малашенко Т.О., Кошманова Н.В., Агафонова М.В., Проніна М.П.; Дейнеко Л.В., Шелудько Е.І.; Князев С.І.; Бойченко А.В., Кваша Т.К., Романовська Н.І. Замовник: Національна академія наук України.

Анотований звіт

Розроблено інституційно-організаційні засади, науково-організаційне супроводження та регламентацію Форсайт-дослідження «Економіка України – 2050» (проекти Регламенту формування та Положення про Робочу групу і Експертну раду, Порядок координації форсайт-дослідження; структуру звіту про проведення форсайт-сесії); узагальнено світовий досвід використання форсайт-досліджень для визначення пріоритетів довгострокового розвитку (ПДР) на наднаціональному та національному рівнях, а також роль форсайту у інституалізації вибору ПДР; проведено аналіз законодавства України в частині інституалізації використання методології форсайту під час розроблення загальнодержавних, регіональних, галузевих тощо пріоритетів розвитку та виявлено, що в Україні відсутнє унормування використання форсайту у процесі формування пріоритетів як середньострокового, так і довгострокового розвитку; виділено основні напрями впливу форсайту на інноваційний розвиток; визначено нормативно-правові засади щодо упровадження форсайт-дослідження «Еко-

номіка України–2050» в чинну систему державного планування й прогнозування; розроблено пропозиції щодо організаційного супроводження здійснення суспільного діалогу в процесі реалізації форсайту «Економіка України – 2050»; визначені особливості та підготовлені рекомендації щодо: формування комплексної системи інституційного забезпечення, формування ресурсів, використання результатів та оцінки ефективності довгострокових форсайт-проектів в Україні; проведено моніторинг практики стратегічного Форсайту при прийнятті державних рішень урядами Фінляндії, Сінгапуру, Колумбії та країн ЄС; розроблено пропозиції щодо визначення джерел фінансування, моніторингу, контролю виконання та актуалізації форсайт-дослідження «Економіка України–2050».

Нові наукові результати: вперше в Україні розроблено інституційно-організаційні засади, науково-організаційне супроводження та регламентація проведення Форсайт-дослідження «Економіка України-2050» (розроблено проекти нормативних документів з розробки форсайту «Економіка України – 2050»: Постанови Про утворення Робочої групи та Експертної ради, Положення про Робочу групу та Експертну раду, Рішення Про Регламент Робочої групи та Експертної ради, Регламенту Робочої групи та Експертної ради, структури звіту про проведення форсайт-сесії); розроблено послідовні етапи та зміст заходів з організації форсайту в Україні з урахуванням світового досвіду; сформовано нормативно-правові засади запровадження форсайту у практику державного стратегічного планування, визначено завдання та заходи у рамках реалізації Форсайт-дослідження «Економіка України-2050»; узагальнено практику розроблення в Україні низки пріоритетів середньо- та довгострокового розвитку, та виявлено відставання уряду України у використанні технології форсайту у процесах розробки загальнодержавних та регіональних стратегій і програм соціально-економічного розвитку; запропоновано запровадити на державному рівні системи виявлення сигналів-передвісників нових та потенційних загроз, а також забезпечити регулярний моніторинг прогресу у досягненні цілей по кожному з обраних пріоритетів середньо- та довгострокового розвитку; визначені головні проблеми, що гальмують розвиток форсайту в Україні.

Оцінка рівня дослідження: відповідає міжнародним стандартам високого рівня, що підтверджується розвитком методології світового визнання щодо розроблення форсайт-проектів національного рівня та розробкою інституційно-організаційних засад, науково-організаційного супроводження й регламентації їх проведення в Україні.

Підготовлено та опубліковано 4 публікації, обсягом 22,74 др.арк., у тому числі: 1 колективна монографія, обсягом – 19,5 др.арк.; 3 публікації у фахових виданнях, обсягом – 3,24 др.арк. Підготовлено 3 аналітичні матеріали, які були направлені до Міністерства еко-

номіки України (Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України) і на які отримано 3 позитивних відгуки.

Наукова значимість: вперше в Україні розроблено інституційно-організаційні засади, наукове та науково-організаційне супроводження формування регламенту і проведення форсайт-дослідження «Економіка України - 2050»; розроблено послідовні етапи та зміст заходів з проведення форсайту в Україні з урахуванням світового досвіду щодо розробки форсайтів; визначено завдання та заходи у рамках реалізації форсайту в Україні.

Практична значимість: розроблені інституційно-організаційні засади, наукове та науково-організаційне супроводження реалізації форсайт-проєкту «Економіка України - 2050» дозволять створити необхідну нормативно-правову й інституційну базу для проведення форсайт-дослідження в Україні.

У контексті перспектив сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища: реалізація Форсайт-дослідження "Економіка України-2050" на основі розроблених інституційно-організаційних засад та наукового супроводження його проведення, а також запровадження їх основних складових у практику державного стратегічного планування в Україні.

3. «Шляхи подолання дивергенції в економіках України та ЄС» II етап «Парадигма дивергенцій економік України та ЄС» (2021р.). Термін виконання 04.01.– 31.12.2021. Код бюджетної класифікації КПКВК 6541230 – прикладні дослідження. № держреєстрації 0120U101480. Шифр 12.30.01. Науковий керівник – Борзенко О.О. Основні виконавці: Бурлай Т.В., Мокій А.І., Плотніков О.В., Шаров О.М., Піляєв І.С., Хаустов В.К., Панфілова Т.О., Редзюк Є.В., Бойко О.М., Блудова Т.В., Глазова А.Б., Єрмолаєва І.В. Замовник: Національна академія наук України.

Анотований звіт

Оцінено інституційні передумови, чинники та прояви дивергенції економік України та ЄС, а також політик її подолання. Крім того, проаналізовано інституціональний базис та інструменти подолання дивергенції економік України та ЄС.

Отримано такі головні результати:

Розкрито потенційні наслідки реалізації моделі «різношвидкісної» інтеграції в рамках Європейського Союзу та їх вплив на динаміку економічної взаємодії України з країнами-учасницями. Доведено пріоритетну роль фактору розширення ЄС у посиленні конвергентних можливостей соціально-економічної та інституційної системи України;

Набула подальшого розвитку теоретико- методологічна модель міжкраїнної на основі дослідження економік України та ЄС на макро- і мегарегіональних рівнях ієрархії. Виокремлено базові підходи та методологічні особливості прогнозування наслідків конвергентних/дивергентних процесів для розвитку держав ЄС та України;

Розкрито стан і визначальні механізми забезпечення мегарегіональної конвергенції в ЄС, вказано напрямки адаптації європейських підходів транскордонного співробітництва до реалій України.

***Результати дослідження відповідають міжнародним стандартам відмінного рівня.** Розробка не має аналогів в Україні. Розкрито стан і визначальні механізми забезпечення мегарегіональної конвергенції в ЄС, вказано напрямки адаптації європейських підходів транскордонного співробітництва до реалій України. Наукові результати є оригінальними і значимими.*

Опубліковано **44** праці (монографії, розділи у наукових монографіях, статті у зарубіжних виданнях, статті у вітчизняних виданнях, тези доповідей у зарубіжних та вітчизняних виданнях) загальним обсягом **18,34** д.а., у тому числі **1** монографія, збірник наукових праць **-1**. Розділи у вітчизняних монографіях - **15**, обсягом **7** д.а. У вітчизняних виданнях опубліковано **23** праці (**7** статей, **16** тез) загальним обсягом **8,84** д.а. У закордонних виданнях опубліковано **6** праць (**3** статті, із них **1** в базі *Web of Science* (**0**, **5** д.а), **3** тези загальним обсягом **2,5** д.а.

***Практична значимість отриманих результатів.** Результати досліджень впроваджені у поточну діяльність органів виконавчої та законодавчої влади: підготовано 5 доповідних та науково-аналітичних записок, з яких 4 отримали позитивні відгуки.*

***У контексті перспектив сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища:** формування системних заходів для подолання соціально-економічної дивергенції України і ЄС та вихід на траєкторію поетапної конвергенції.*

4. «Оцінка наслідків регуляторних рішень в сфері тарифної політики: методичні та практичні підходи» Етап II «Розробка методичних підходів, інформаційного забезпечення і прикладів виконання оцінки можливих наслідків регуляторних рішень в сфері тарифної політики в секторах транспортної та енергетичної інфраструктури». Термін виконання 04.01. – 31.12.2021. Код бюджетної класифікації КПКВК 6541230 – прикладні дослідження. Шифр 2. № держреєстрації 0121U109284. Науковий керівник – Никифорук О.І. Виконавці: Чукаєва І.К., Ляшенко О.Ф., Стасюк О.М., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.О., Павленко О.М. Замовник: Національна академія наук України.

Анотований звіт

Визначено переваги і недоліки різних методів, можливі сфери їх застосування, обґрунтовано недостатність існуючого методичного інструментарію та інформаційного забезпечення, що використовуються у вітчизняній практиці як для оцінки впливу регулювання на економічні інтереси громадян, суб'єктів господарювання, держави, так і економіку в цілому. Обґрунтовано доцільність і можливості та розроблено пропозиції щодо імплементації конкретних методів, які застосовуються у кращій зарубіжній практиці, у вітчизняне методичне забезпечення для виконання такої оцінки в залежності від ступеню впливу регуляторного акта на інтереси громадян, суб'єктів господарювання, держави та економіку, для визначення якого

на попередніх етапах наукових досліджень в рамках даного проекту було запропоновано конкретні методичні підходи. На основі аналізу існуючої статистичної інформації визначено її обмеженість та недоліки, які ускладнюють, а інколи унеможливають виконання оцінки наслідків регуляторних рішень в цілому та в сфері тарифної політики в енергетичному і транспортному секторах, зокрема, з використанням запропонованих методичних підходів, *розроблено пропозиції* щодо їх усунення.

Отримано такі основні результати:

у методологічному плані:

- розроблено методичні підходи до кількісної оцінки прямого впливу регуляторного акта на економіку з використанням інструментарію Системи національних рахунків та концепції доданої вартості, які дозволяють: оцінити наслідки прийняття регуляторних рішень як для сфер інтересів громадян, суб'єктів господарювання, держави, так і економіки в цілому; об'єктивно обґрунтувати вибір найкращої альтернативи регулювання у випадках, коли інтереси сторін не співпадають; мінімізувати ризики прийняття рішень в інтересах певних зацікавлених груп; оцінити економічну, соціальну та екологічну складові впливу регулювання;

у науково-практичному плані:

- запропоновано методичні підходи та розроблено приклади і пропозиції щодо практичного використання існуючих та розроблених методичних підходів до оцінки можливих наслідків регуляторних рішень в сфері тарифної політики в енергетичному і транспортному секторах, які передбачають комплексну (економічну, соціальну, екологічну) оцінку впливу регуляторного акта на економіку та інтереси суспільства;

- запропоновано переліки існуючої статистичної інформації та розроблено пропозиції з удосконалення інформаційного забезпечення для практичного використання запропонованих методичних підходів у вітчизняній практиці.

Рівень дослідження відповідає національним стандартам високого рівня щодо удосконалення механізму аналізу впливу регуляторних рішень для економіки і суспільства в цілому.

Вийшло з друку наукових публікацій – 13 (11,43 др.арк.), з яких монографія – 1 (4,7 др.арк.), публікації в іноземних виданнях – 2 (0,8 др.арк.), в т.ч. одна у виданні, що входить в науково-метричній базі Scopus. Прийнято участь у наступних заходах, а саме, участь у наукових та науково-практичних заходах (конференціях, симпозіумах, семінарах) – 5 (0,93 др.арк.).

Підготовлено та надіслано 5 науково-аналітичних записок, 3 з яких впроваджено.

Наукове та практичне значення полягає у тому, що результати досліджень дозволили запропонувати методичні і практичні підходи до комплексної (економічної, соціальної,

---

екологічної) оцінки впливу регуляторного акта на економіку та інтереси суспільства, що мінімізує ризики прийняття рішень в інтересах певних зацікавлених груп.

У контексті перспектив сталого розвитку та поліпшення навколишнього середовища: пропозиції з використання існуючих та розроблені власні методичні підходи до оцінки впливу регуляторного акта дозволяють об'єктивно обґрунтувати вибір найкращої альтернативи регулювання на основі забезпечення балансу інтересів громадян, бізнесу та суспільства в цілому, виокремити та оцінити екологічну складову наслідків регулювання.

III. НАУКОВО-ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ІНТЕРЕСАХ ТА НА ЗАМОВЛЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

На замовлення та в інтересах Офісу Президента України, Кабінету Міністрів України, комітетів Верховної Ради України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України та за завданнями Національного банку України, Національної академії наук України, направлених на виконання розпоряджень органів державної влади й інших організацій Інститут здійснював науково-експертну діяльність.

За програмою 6541030 підготовлено:

1. На виконання листа від 29.03.2021 № 2902-06/19142-03 заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Голови Робочої групи з питань сільського розвитку Висоцького Т.М. підготовлені зауваження і пропозиції до проекту Плану заходів з реалізації Концепції сільського розвитку до 2030 року (№135-13/283 від 06.04.2021) в частині упорядкування структури розділів за напрямками з урахуванням значимості викладених у них заходів для сталого сільського розвитку та доповнення Плану заходами, які повніше забезпечували б реалізацію окремих положень Концепції.

2. На лист Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій № 04-24/20-2021/53321 від 19.02.2021 надіслано висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення державного фонду підтримки медицини, спорту, освіти, культури та науки» (№135-13/153 від 01.03.2021) Пропозиції стосуються уточнення окремих положень законопроекту в частині розкриття інформації щодо джерел формування фонду та фактичних напрямів використання отриманих коштів, зараховування коштів від плати за ліцензії на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор до спеціального фонду місцевих бюджетів, забезпечення ефективного використання адресних цільових механізмів фінансування охорони здоров'я.

3. Висновок до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо стягування надходжень від легалізації азартних ігор на забезпечення деяких потреб у галузі медицини, освіти та науки, культури та спорту», поданого народним депутатом України О.А. Стефанишиною та іншими народними депутатами України (№135-13/313 від 27.04.2021). Надано пропозиції по уточненню норм законопроекту щодо фінансування програм та заходів у сфері освіти та науки в частині виокремлення видатків на науку, мінімізації

ризиків фінансування відповідних програм, а також особливостей зарахування надходжень від легалізації азартних ігор до місцевих бюджетів.

4. Висновки до проєктів Законів України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності (№135-13/375 від 31.05.2021) направлені Голові Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаку. Подано пропозиції щодо уточнення окремих положень законопроектів, зокрема, для приведення їх у відповідність с нормами Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (від 26.11.2015 № 848-VIII), а також необхідності створення умов для зменшення істотних корупційних ризиків.

5. Науково-аналітична записка «Корупція в українському суспільстві» направлена до Національного агентства з питань запобігання корупції, Комітету ВР України з питань анти-корупційної політики, Національного агентства України з питань державної служби (№ 135-13/111 від 18.02.2021) та Уповноваженому ВР України з прав людини (№ 135-13/129 від 23.02.2021). Матеріал підготовлено на основі даних моніторингових загальнонаціональних опитувань дорослого населення країни та за результатами міжнародного дослідження WVS 2017-2020. Висвітлено: залученість до корупції на рівні соціальних інституцій та осіб, що їх представляють, особистий корупційний досвід (давання неформальних платежів) в Україні та інших країнах світу; здійснена оцінка ризиків залучення до корупції та надані рекомендації щодо боротьби з корупцією.

6. Науково-аналітична записка «Соціально-економічні настрої населення України наприкінці 2020 року» (№ 135-13/223 від 22.03.2021) направлена до Міністерства соціальної політики України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерства молоді та спорту України, Комітету ВР України з питань економічного розвитку, Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Офісу Президента України. Висвітлено: результати самооцінки матеріального становища населення; відсоток випадків затримки або невиплати заробітної плати, пенсії; частку населення, яке має тіньові доходи; розрив між офіційним розміром прожиткового мінімуму та очікуваннями населення; динаміку індексів соціально-економічних оцінок та очікувань населення України; динаміку балансу довіри Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України; загальну оцінку політичної ситуації в Україні; ставлення українців до підвищення тарифів.

7. Науково-аналітична записка «Економічні орієнтації малого та середнього бізнесу в контексті податкової реформи» (№ 135-13/425 від 30.06.2021) направлена до Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Комітету ВР України з питань економіч-

ного розвитку, Офісу Президента України. Висвітлено: соціально-економічні характеристики протестуючих; ставлення до податкової реформи; поінформованість про діяльність та оцінки ініціатив Ради з питань сприяння розвитку малого бізнесу при Офісі Президента; проблематика застосування законодавства з питань ринкового нагляду; особливості організації підприємницької діяльності і обліку; надані рекомендації

8. Науково-аналітична записка «Навчання впродовж життя як чинник формування цінностей самовираження» (№ 135-13/426 від 30.06.2021), направлена до Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства економіки України, Комітету ВР України з питань економічного розвитку, Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Досліджено зв'язок між участю українців у процесі навчання впродовж життя та їхніми ціннісними орієнтаціями, які значною мірою визначають людську поведінку.

9. Пропозиції до проекту розпорядження «Про затвердження Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей», розробленого на виконання пункту 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.12.2020 № 1660-р «Про схвалення Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей» (№ 135-13/437 від 08.07.2021), направлені до Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Надані зауваження, пропозиції та рекомендації до проекту Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей до 2030 року, зокрема щодо шляхів покращення показників розвитку Донецької та Луганської областей; щодо підвищення якості життя населення; розроблені матриці розбудови інфраструктури та базових інфраструктурних проектів Донецької і Луганської областей.

10. Науково-аналітична записка «Інформаційна політика держави як механізм інтеграції» (№ 135-13/549 від 30.09.2021), направлена до Міністерства економіки України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства культури та інформаційної політики України, Комітету ВР України з питань економічного розвитку, Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітету ВР України з питань гуманітарної та інформаційної політики, Комітету ВР України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, Комітету ВР України з питань свободи слова, Офісу Президента України. Розглянуто національну ідентичність як теоретичний конструкт та проаналізовано рівень сформованості даної ідентичності на 30 рік Незалежності. Важливість розгляду даного аспекту обумовлена тим, що саме національна ідентичність в західній моделі інтерпретації є го-

ловним засобом легітимації громадського порядку та солідарності громадян, цілісності країни.

11. Науково-аналітична записка «Соціально-економічні настрої населення України: вересень 2021» (№ 135-13/550 від 30.09.2021) направлена до Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Міністерства соціальної політики України, Комітету ВРУ з питань економічного розвитку, Комітету ВРУ з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Офісу Президента України. За даними загальнонаціональних моніторингових опитувань показано самооцінку матеріального становища, індекси соціально-економічних оцінок та очікувань населення України, рівень довіри Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України, актуальні соціально-економічні проблеми.

12. Науково-аналітична записка «Вплив пандемії COVID-19 на якість життя українців» (№ 135-13/656 від 22.11.2021) направлена до РНБО України, Міністерства економіки України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства культури та інформаційної політики України, Міністерства освіти і науки України, Комітету ВР України з питань науки та інновацій, Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітету ВР України з питань гуманітарної та інформаційної політики, Комітету ВР України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, Офісу Президента України. Показано вплив пандемії в аспектах ставлення населення до обов'язкової вакцинації, враження щодо поширеності інфекції, відчуття ризиків від пандемії, наслідків для бюджетів українських родин та оцінки населенням зусиль Уряду з подолання впливу пандемії. Надані рекомендації щодо заходів державної політики під час боротьби з пандемією, реалізація яких попередить ризики дестабілізації суспільства та сприятиме збільшенню довіри населення до влади.

13. Експертна оцінка і прогноз обсягів споживання підакцизної продукції в Україні впродовж 2019-2022 рр. (№ 135-13/125 від 22.02.2021), надіслана Директору Департаменту прогнозування доходів бюджету Міністерства фінансів України Романюку Ю.П.. На основі даних Держстату із використанням розробленої методики було оцінено обсяги споживання в Україні в 2019-2022 рр. алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

14. Пропозиції щодо погодження проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій (№135-13/39 від 28.01.2021), надіслано Відділенню економіки НАН України. Надано експертний висновок щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Загально-державну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій», у якому виявлено невідповідності щодо визначень та термінології, перспективних на-

прямків інноваційної діяльності, її класифікації та запропоновані доповнення, що усувають виявлені неточності.

15. Пропозиції до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (№135-13/66 від 04.02.2021), Президенту НАН України Загородньому А.Г. Надано пропозиції щодо уточнень деяких положень проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання діяльності у сфері трансферу технологій», зокрема, щодо доцільності виключення термінів, узгодження з програмами, захисту для запобігання експропріації технологій.

16. Пропозиції до проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2030 року" (№135-13/88 від 16.02.2021), заст. Міністра Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України Петровському Ю.О. Проаналізовано відповідність проєкту Стратегії нормативним документам у вітчизняній та зарубіжній практиці, надано рекомендації щодо визначення термінів та запропоновано напрями реалізації Стратегії.

17. Пропозиції щодо проєкту Концепції реалізації державної політики щодо імпортозаміщення та диверсифікації постачань за імпортом товарів для потреб стратегічних галузей промисловості (№ 135-13/177 від 10.03.2021), перш. заст. Міністра Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України Іващенко В.В. Надано пропозиції щодо використання термінів; щодо структури Концепції та розроблено заходи з підтримки імпортозаміщення в стратегічних галузях промисловості.

18. Пропозиції до Плану заходів із запровадження економіки замкненого циклу та пропозиції щодо потенційних джерел та інструментів фінансового забезпечення запровадження економіки замкненого циклу з урахуванням необхідності декарбонізації та модернізації найважливіших секторів промисловості (№135-13/383-1 від 04.06.2021), перш. віцепрем'єр-міністру України – Міністру економіки України Любченко О.М. Надано пропозиції до Плану заходів із запровадження економіки замкненого циклу. Зокрема, щодо нормативно-правового забезпечення; організаційних та комунікаційних заходів; потенційних джерел та інструментів фінансового забезпечення впровадження економіки замкненого циклу з урахуванням необхідності декарбонізації та модернізації найважливіших секторів економіки.

19. Аналітичний матеріал «Дофортсайтні дослідження у сфері зайнятості» (№135-13/654 від 22.11.2021), Директору департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерство економіки України Горшковій Н.І. Здійснено науково-

експертну діяльність щодо стратегічного прогнозування ринку праці і сфери зайнятості, зокрема у промисловому сегменті, в процесі розроблення довгострокового бачення розвитку економіки України.

20. Пропозиції щодо підтримки проведення наукових досліджень у сфері соціально відповідального бізнесу на національному та регіональному рівнях (№135-13/207 від 16.03.2021), Міністерству освіти і науки України. Визначено найбільш важливі перепони для розширення кола підприємств, залучених до соціально відповідальної діяльності та запропоновано основні напрями, тематика та завдання, зміст наукових досліджень у сфері соціально відповідального бізнесу, окреслено питання організації та фінансового забезпечення таких досліджень.

21. Пропозиції до проекту Концепції реформування системи державного матеріального резерву (135-13/532 від 22.09.2021), Президії НАН України. Обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення структури документу в цілому та окремих його пунктів щодо відповідності пріоритетам державної політики, необхідності чіткого визначення проблеми, на вирішення якої спрямована Концепція, закріплення мети і основних принципів реформування державного резерву тощо.

22. Для Міністерства інфраструктури України надано оцінку діючих регуляторних рішень АТ «Укрзалізниця» в сфері тарифної політики щодо вантажних перевезень (№ 135-13/179 від 10.03.2021), в якій розглянуто найбільш важливі діючі регуляторні рішення АТ «Укрзалізниця» в сфері тарифної політики щодо надання послуг з організації перевезень вантажів залізничним транспортом; проведено оцінку даних рішень та по кожному з них надано пропозицію, врахування якої дозволить досягнути певного балансу інтересів в сфері тарифної політики щодо вантажних залізничних перевезень між АТ «Укрзалізниця» та основними вантажовідправниками;

23. В Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій надано Пропозиції до законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення контролю та моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання» (№135-13/422 від 30.06.2021), в яких пропонується внесення ряду змін до чинного Закону, наголошуючи, що окрім запропонованих змін у проекті закону необхідно врахувати дотримання принципу конкурентного нейтралітету при наданні державної допомоги, підвищити рівень громадської обізнаності щодо надання державної допомоги, що дозволить платникам податків побачити вартість державної допомоги та сприятиме підвищенню дисципліни витрачання бюджетних

ресурсів.

24. Зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про основні засади (стратегію) низьковуглецевого розвитку України (Кліматичний закон України)», заст. Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Ставчук І.І. (№ 135-13/506 від 08.09.2021). Надано зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про основні засади (стратегію) низьковуглецевого розвитку України» в частині визначення термінів, сфери дії закону, основних засад державної кліматичної політики, цілей низьковуглецевого розвитку, інструментів вуглецевого ціноутворення та стимулювання декарбонізації економіки.

25. Експертна діяльність з питання розроблення концепції проекту Закону України «Про рівне винагородження за рівноцінну працю» «Формування інституційного забезпечення гендерної рівності в оплаті праці в контексті гендерної сегрегації в Україні», направлено Міністерство з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (№ 135-13/341 від 17.05.2021). Використано в поточній діяльності Урядової уповноваженої з питань гендерної політики при Секретаріату Кабінету Міністрів України, зокрема при підготовці аналітичних матеріалів та проектів НПА, які стосуються економічної сфери та інформаційних матеріалів про виконання зобов'язань України в рамках партнерства» Біарріц».

За програмою 6541230 підготовлено:

1. Науково-аналітична записка «Оцінка впливу сучасного стану інфраструктури (житлово-комунальної, промислової, сільськогосподарської, енергетичної, транспортної і соціальної) Луганської області на якість життя населення» (№ 135-13/586 від 21.10.2021), направлена до Міністерства економіки України, Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерства інфраструктури України, Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, Міністерства розвитку громад та територій України. Здійснена оцінка впливу сучасного стану інфраструктури (житлово-комунальної, промислової, сільськогосподарської, енергетичної, транспортної і соціальної) Луганської області на якість життя населення.

2. Науково-аналітична записка «Рекомендації щодо підвищення якості життя населення на підконтрольних територіях Луганської області у когерентності з положеннями стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 року» (№ 135-13/587 від 21.10.2021) направлена до Міністерства економіки України, Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерства інфраструктури України, Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, Міністерства

розвитку громад та територій України. Здійснено наукове обґрунтування рекомендацій щодо підвищення якості життя населення на підконтрольних території Луганської області у взаємозв'язку з положеннями Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 року.

3. Зауваження та пропозиції до проєкту регуляторного акту Міністерства інфраструктури України «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги», Міністерству інфраструктури України (№135-13/450 від 16.07.2021), де було здійснено оцінку реформування та запропоновано ефективні шляхи реформування галузі стосовно розділення АТ «Укрзалізниця» на функціональні бізнес-вертикалі; надано пропозиції щодо фінансового розділення в рамках Угоди про асоціацію з ЄС, що є необхідним кроком на шляху перетворення компанії на прибутковий бізнес.

4. Науково-аналітична записка «Оцінка можливого впливу підвищення тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом на економіку, інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян», Державній регуляторній службі України (№135-13/569 від 08.10.2021), в якій здійснено кількісну та якісну оцінку можливого впливу дії Наказу на інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян, згідно з діючою методикою аналізу регуляторного впливу, а також на економіку, згідно з запропонованим методичним підходом, що сприятиме більш повному визначенню наслідків регуляторних рішень в сфері тарифної політики щодо внутрішніх вантажних залізничних перевезень.

5. Науково-аналітична записка «Основні напрями переходу до справедливого просторового розвитку на місцевому рівні в умовах ринкового обігу сільськогосподарських земель», Офіс Президента України, Прем'єр-міністру України Шмигалю Д.А. (№135-13/122 від 19.02.2021), в якій проаналізовано прояви просторової несправедливості в землекористуванні, що виникли у період реформи місцевого самоврядування та загрози щодо посилення несправедливості в умовах ринкового обігу сільськогосподарських земель; розроблені напрями попередження проявів просторової несправедливості на місцевому рівні в умовах відкриття ринку купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення. Зазначено, що пропозиції взяті до відома та враховані в роботі при доопрацюванні проєкту Закону України "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення Фонду розвитку сільських територій".

6. Пропозиції до Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки», Голові Комітету Верховної ради України з питань антикорупційної політики Радній А.О., Голові Національного агентства з питань запобігання корупції Новікову

О.Ф. (№135-13/483 від 20.08.2021), в яких акцентовано увагу а необхідності включення до законопроекту напрямів запобігання значних корупціогенних ризиків у широко розповсюджений в Україні практиці концентрації земельних угідь. Зазначено, що пропозиції надані для ознайомлення і урахування в роботі народним депутатам України – членам Комітету ВРУ з питань антикорупційної політики.

IV. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

Характеристика робіт за спрямованістю – економіка, економічне прогнозування.

За звітний період Інститутом було подано Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Офісу Президента України, окремим міністерствам, відомствам та установам близько 140 розробок. На згадані розробки отримано 66 позитивних відзивів від міністерств та відомств. Перелік надається нижче:

1. Аналітична записка «Фінансові інструменти сприяння високотехнологічному експорту». Вих. № 135-13/23 від 19.01.21 – Заст. Міністра з питань європейської інтеграції Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України Ю.О.Петровському. Виконавці – Зимовець В.В., чл.-кор. НАН України Даниленко А.І., Єршова Г.В., Гаркавенко В.І., Керімов П.О., Пахомова Н.Ф., Михайленко О.В.

2. Експертний висновок до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнодержавну програму розвитку високих наукоємних технологій». Вих. № 135-13/39 від 28.01.21 – ВЕ НАН України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Бойко О.М., Дейнеко Л.В., Кушніренко О.М., Гахович Н.Г., Ципліцька О.О.

3. Зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій». Вих. № 135-13/44-1 від 29.01.21 – академіку секретарю ВЕ НАН України акад. НАН України Е.М.Лібановій. Виконавці – чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Саліхова О.Б., Кузнєцова Л.І., Твердохлібова Д.В., Швець С.М., Яценко Г.Ю., Радзівілл В.Ю., Білоцерківець О.Г., Проніна М.П.

4. Зауваження та пропозиції до проекту Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр. Вих. № 135-13/56 від 01.02.21 – ВЕ НАН України. Виконавці – Яременко О.Л.

5. Пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання діяльності у сфері трансферу технологій». Вих. № 135-13/66 від 04.02.21 – Президенту НАН України А.Г.Загородньому. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Черненко С.М., Дейнеко Л.В., Кушніренко О.М., Гахович Н.Г., Шелудько Е.І., Венгер Л.А., Завгородня М.Ю.

6. Аналітична записка «Про розвиток малого та середнього бізнесу в Україні». Вих. № 135-13/68 від 05.02.21 – Президія НАН України. Виконавці – Зимовець В.В., Єршова Г.В., Пахомова Н.Ф., Михайленко О.В.

7. Пропозиції до проєкту робочого плану спільних заходів на 2021 р., розроблені відповідно до Меморандуму між УСПП та АТ «Укрзалізниця». Вих. № 135-13/77 від 10.02.21 – Президенту УСПП Голові Антикризової ради громадських організацій України А.К.Кінаху. Виконавці – Никифорук О.І., Стасюк О.М., Піріашвілі О.Б., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.О.

8. Пропозиції щодо проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії промислового комплексу України на період до 2030 р.». Вих. № 135-13/88 від 16.02.21 – Заст. Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Ю.О.Петровському. Виконавці – Дейнеко Л.В., Кушніренко О.М., Гахович Н.Г., Ципліцька О.О., Шелудько Е.І., Венгер Л.А., Завгородня М.Ю., Зарудна О.С., чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Бойко О.М., Шовкун І.А., Грига В.Ю.

9. Науково-аналітична записка «Корупція в українському суспільстві». Вих. № 135-13/111 від 18.02.21 – Голові Нац.агенства з питань запобігання корупції О.Ф.Новікову; Голові Комітету ВР України з питань антикорупційної політики А.О.Радіній; Голові Нац.агенства України з питань державної служби Н.О.Алюшиній; Вих. № 135-13/129 від 23.02.21 – Уповноваженому ВР України з прав людини Л.Л.Денісовій. Виконавці – Балакірєва О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Комісаренко А.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

10. Науково-аналітична записка «Основні напрями переходу до справедливого просторового розвитку на місцевому рівні в умовах ринкового обігу сільськогосподарських земель». Вих. № 135-13/122 від 19.02.21 – Офіс Президента; Прем'єр-міністру України Д.А.Шмигалю. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Киричук С.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О.

11. Експертна оцінка обсягів споживання підакцизної продукції в Україні за 2019-2022 рр. Вих. № 135-13/125 від 22.02.21 – Директору Департаменту прогнозування доходів бюджету Міністерства фінансів України Ю.П.Романюку. Виконавці – Олефір В.К.

12. Інформаційно-аналітична записка «Модельні сценарні оцінки переходу м. Житомир на 100% відновлюваних джерел енергії до 2050 р.» Вих. № 135-13/126 від 22.02.21 – Міському голові м. Житомир С.І.Сухомлину. Виконавці – Подолець Р.З., Дячук О.А., Трипольська Г.С., Письменна У.Є., Юхимець Р.С., Саприкіна Т.А., Семенюк А.О., Козюбра В.І., Пеккоєв В.С.

13. Науково-аналітична записка «Структурні зміни в індустріальному ландшафті: тенденції у світі та в Україні». Вих. № 135-13/147 від 25.02.21 – Директорат промислової політики та стимулювання розвитку регіонів Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сіль-

ського господарства України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Бойко О.М., Шовкун І.А., Черненко С.М., Дульська І.В., Грига В.Ю., Рижкова Ю.О.

14. Зауваження та пропозиції до проекту Концепції реформування та подальшого розвитку мобілізаційної підготовки та мобілізації у державі. Вих. № 135-13/149 від 25.02.21 – Академіку-секретарю ВЕ НАН України акад. НАН України Е.М.Лібановій. Виконавці – чл.-кор. НАН України Кораблін С.О.

15. Аналітичний матеріал «Цінова динаміка у 2020 р. та прогноз інфляції на 2021 р.». Вих. № 135-13/151 від 26.02.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Н.І.Горшківій. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., Кузнєцова Л.І., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Крючкова І.В., Шумська С.С., Лебеда Т.Б., Радзівілл В.Ю., Білоцерківець О.Г., Малашенко Т.О., Карпова І.В., Проніна М.П.

16. Висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення державного фонду підтримки медицини, спорту, освіти, культури та науки». Вих. № 135-13/153 від 01.03.21 – Голові Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаку; Президія НАН України. Виконавці – Луніна І.О., Білоусова О.С., Степанова О.В., Бойченко А.В.

17. Пропозиції до проекту Концепції реалізації державної політики щодо імпортозаміщення та диверсифікації постачань за імпортом товарів для потреб стратегічних галузей промисловості. Вих. № 135-13/177 від 10.03.21 – Перш. заст. Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України В.В.Іващенко; Вих. № 135-13/178 від 10.03.21 – Президенту УСПП, голові Антикризової ради громадських організацій А.К.Кінаху. Виконавці – Дейнеко Л.В., Кушніренко О.М., Гахович Н.Г., Ципліцька О.О., Шелудько Е.І., Венгер Л.А., Завгородня М.Ю., Зарудна О.С.

18. Науково-аналітична записка «Оцінка діючих регуляторних рішень АТ «Укрзалізниця» в сфері тарифної політики щодо вантажних залізничних перевезень». Вих. № 135-13/179 від 10.03.21 – Міністру інфраструктури В.А.Криклію; Голові правління АТ «Укрзалізниця» В.М.Жмаку; ». Вих. № 135-13/182 від 11.03.21 – Голові Державної регуляторної служби України О.В.Кучеру. Виконавці – Никифорок О.І., Стасюк О.М., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.О., Павленко О.М.

19. Аналітична записка «Ранжування країн-торговельних партнерів за критеріями ефективності торговельної лібералізації». Вих. № 135-13/181 від 10.03.21 – Директору Департаменту багатосторонніх та двосторонніх торговельних угод Міністерства розвитку економі-

ки, торгівлі та сільського господарства України О.В.Жемойді. Виконавці – Осташко Т.О., Венгер В.В., Лір В.Е., Пустовойт О.В., Гуменюк В.В., Олефір В.К., Биконя О.С., Білик Л.І., Ханіньова Т.І.

20. Інформаційно-аналітична записка «Проблеми зайнятості в секторах відновлюваної енергетики України». Вих. № 135-13/189 від 10.03.21 – Міністерство енергетики України. Виконавці – Подолець Р.З., Дячук О.А., Трипольська Г.С., Письменна У.Є., Юхимець Р.С., Саприкіна Т.А., Семенюк А.О., Козюбра В.І., Пеккоєв В.С.

21. Аналітичний матеріал «Особливості корпоративного сектору економіки України як детермінанта розвитку зовнішньоекономічної діяльності». Вих. № 135-13/200 від 12.03.21 – Директору Департаменту зовнішньоекономічної діяльності та торговельного захисту Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України О.А.Жижку. Виконавці – Небрат В.В., Сливка Т.О., Супрун Н.А., Горін Н.О., Кудласевич О.М., Дідківська Л.В., Гордіца К.А., Курбет О.П., Корніяка О.В., Новик Т.В., Беляєва В.М.

22. Науково-аналітична доповідна записка «Економічні перспективи вирощування нішевих культур в Україні». Вих. № 135-13/204 від 15.03.21 – Міністерство аграрної політики та продовольства України. Виконавці – Шубравська О.В., Молдаван Л.В., Попова О.Л., Удова Л.О., Прокопенко К.О., Дідковська Л.І., Грецька Н.А.

23. Пропозиції щодо тематики, завдань, змісту, організаційних та фінансових аспектів підтримки проведення наукових досліджень у сфері соціально відповідального бізнесу на національному та регіональному рівнях. Вих. № 135-13/207 від 16.03.21 – Перш. заст. Міністра освіти і науки України М.О.Кизимі. Виконавці – Бобух І.М., Кіндзерський Ю.В., Фащевська О.М., Снігова О.Ю., Романовська Н.І., Герасімова О.А., Лопатенко Д.Б., Москвіна О.Д., Дмитрук Д.А.

24. Науково-аналітична записка «Оцінка бюджетних можливостей вакцинації проти COVID-19 в Україні». Вих. № 135-13/209 від 17.03.21 – Секретарю Рахункової палати – керівнику апарату В.В.Ходаковському. Виконавці –Луніна І.О., Білоусова О.С., Степанова О.В., Назукова Н.М., Фролова Н.Б., Навроцька О.В., Бойченко А.В.

25. Науково-аналітична записка «Цифрова трансформація агропродовольчих систем для досягнення цілей сталого сільського розвитку в Україні». Вих. № 135-13/212 від 18.03.21 – Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України; Міністерство розвитку громад та територій України; Міністерство цифрової трансформації України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Киристюк С.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

26. Науково-аналітична записка «Криза національного ринку праці як загроза подолання бідності в Україні». Вих. № 135-13/213 від 18.03.21 – Заст. Голови Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів В.О.Струневичу. Виконавці – Близнюк В.В., Перегудова Т.В., Монастирська Г.В., Лавриненко Л.М., Гук Л.П., Жовнір С.М., Юрик Я.І., Біліченко С.П.

27. Аналітичні матеріали «Припущення макроекономічного прогнозу на 2021, 2022, 2023, 2024 рр.», «Прогноз макроекономічних показників на 2021, 2022, 2023, 2024 рр.». Вих. № 135-13/222 від 19.03.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Н.І.Горшковій. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Лебеда Т.Б., Кузнєцова Л.І., Яценко Г.Ю., Радзівілл В.Ю., Білоцерківець О.Г., Твердохлібова Д.В., Кошманова Н.В., Агафонова М.В.

28. Науково-аналітична доповідна записка «Соціально-економічні настрої населення України наприкінці 2020 року». Вих. № 135-13/223 від 22.03.21 – Міністру молоді та спорту України В.М. Гутцайту; Міністру соціальної політики України М.В.Лазебній; Міністру розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства І.Р.Петрашку; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.М.Третяковій; Керівнику Офісу Президента України А.Б.Єрмаку. Виконавці – Балакірева О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Яценко Г.Ю., Комісаренко А.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

29. Інформаційно-аналітичні матеріали «Чорнобильська катастрофа. Стан соціальної захищеності постраждалих осіб та актуальні завдання подолання наслідків». Вих. № 135-13/237 від 24.03.21 – Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.М.Третяковій. Виконавці – Близнюк В.В., Жовнір С.М., Лавриненко Л.М., Перегудова Т.В., Юрик Я.І., Гук Л.П., Монастирська Г.В., Біліченко С.П.

30. Аналітична записка «Державне регулювання соціального розвитку в умовах глобальних змін». Вих. № 135-13/238 від 24.03.21 – Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України; Голові Конфедерації вільних профспілок України М.Я.Волинцю. Виконавці – акад. НАН України Білорус О.Г., Яременко О.Л., Артьомова Т.І., Тімченко О.М., Липов В.В., Яненкова І.Г., Кричевська Т.О., Бандура О.В., Бурлай Т.В., Корнівська В.О., Прозоров Ю.В., Чернищенко О.В., Самосват В.О.

31. Науково-аналітична записка «Фінансові, інституційні та соціально-демографічні

чинники впливу на постпандемічний розвиток реального сектора України». Вих. № 135-13/239 від 24.03.21 – Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Виконавці – Борзенко О.О., Шаров О.М., Бурлай Т.В., Панфілова Т.О., Бойко О.М., Єрмолаєва І.В.

32. Аналітичний матеріал «Інтегральні композитні індикатори розвитку економіки України у короткостроковому періоді (березень 2021 р.)». Вих. № 135-13/240 від 26.03.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Н.І.Горшківій. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., Крючкова І.В., Швець С.М., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Кузнєцова Л.І., Проніна М.П.

33. Аналітична записка «Щодо окремих аспектів монетарної політики України». Вих. № 135-13/276 від 29.03.21 – Головам Нацбанку України К.Є.Шевченку, акад. НАН України Б.М.Данилишину. Виконавці – чл.-кор. НАН України Кораблін С.О.

34. Аналітична записка «Керівні принципи щодо оцінок впливу економічних реформ на права людини». Вих. № 135-13/281 від 05.04.21 – Віце-президенту Національної академії правових наук України акад. НАПрН України Н.С.Кузнєцовій. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Киристюк С.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

35. Зауваження і пропозиції до Плану заходів з реалізації Концепції сільського розвитку до 2030 р. Вих. № 135-13/283 від 06.04.21 – Заст. Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Голові Робочої групи з питань сільського розвитку Т.М.Висоцькому. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Киристюк С.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О.

36. Пропозиції до Проекту споживчого набору товарів (послуг) – представників для розрахунків індексів споживчих цін. Вих. № 135-13/288-1 від 12.04.21 – Державна служба статистики України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Кораблін С.О., Балакірєва О.М., Близнюк В.В., Осташко Т.О., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Шелудько Н.М., Кузнєцова Л.І., Білоцерківець О.Г.

37. Інформаційно-аналітичні матеріали та пропозиції щодо розвитку реального сектору та подолання процесів деінструалізації. Вих. № 135-13/291 від 15.04.21 – Президенту Українського союзу промисловців і підприємців, Голові Антикризової ради громадських організацій А.К.Кінаху. Виконавці – Дейнеко Л.В., Шелудько Е.І., Кушніренко О.М., Ципліцька О.О., Гахович Н.Г., Венгер Л.А., Завгородня М.Ю., Зарудна О.С., Борзенко О.О., Шаров

О.М., Панфілова Т.О., Осташко Т.О., Венгер В.В., Лір В.Е., Пустовойт О.В, Гуменюк В.В., Олефір В.К., Биконя О.С., Білик Л.І., Ханіньова Т.І.

38. Науково-аналітична записка «Фінансові, інституційні та соціально-демографічні чинники впливу на постпандемічний розвиток реального сектора України». Вих. № 135-13/295 від 20.04.21 – Президенту Українського союзу промисловців і підприємців, Голові Антикризисної ради громадських організацій А.К.Кінаху. Виконавці – Борзенко О.О. Шаров О.М., Бурлай Т.В., Панфілова Т.О., Бойко О.М., Єрмолаєва І.В.

39. Науково-аналітична доповідна записка «Особливості кредитування малого і середнього агробізнесу в умовах земельного ринку». Вих. № 135-13/301 від 22.04.21 – Народному депутату України В.Є.Івченку. Виконавці – Молдаван Л.В., Шубравська О.В., Попова О.Л., Дідковська Л.І., Прокопенко К.О., Удова Л.О., Грецька Н.А., Мартишев П.А., Рудковський О.В.

40. Науково-аналітична записка «Земельна реформа для суспільного добробуту і захисту прав людини: світовий досвід, українські реалії та перспективи». Вих. № 135-13/305 від 26.04.21 – Офіс Президента України; Начальнику Департаменту захисту національної державності О.Куксі. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Кирилюк С.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Михайленуо О.В., Фраср О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

41. Аналітична записка «Структурні передумови активізації інвестування економіки України». Вих. № 135-13/306 від 26.04.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Н.І.Горшковій. Виконавці – Крючкова І.В., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Швець С.М., Проніна М.П.

42. Доповідна науково-аналітична записка щодо реалізації заходів сприяння зайнятості окремих категорій населення та участі громадкості у процесах соціального діалогу. Вих. № 135-13/312 від 26.04.21 – Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.Третьяковій. Виконавці – Перегудова Т., Гук Л.П., Жовнір С., Близнюк В.В., Лавриненко Л.М., Біліченко С.М., Юрик Я.І., Монастирська Г.В.

43. Висновок до проєкту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо спрямування надходжень від легалізації азартних ігор на забезпечення деяких потреб у галузі медицини, освіти та науки, культури та спорту». Вих. № 135-13/313 від 27.04.21 – Голові Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаку; Президія НАН України. Виконавці – Луніна І.О., Білоусова О.С., Степанова О.

44. Зауваження та пропозиції до проєкту Методичних рекомендацій щодо визначення пріоритетів смарт-спеціалізації регіонів. Вих. № 135-13/319 від 29.04.21 – Директору Директорату цінової політики та розвитку реального сектору економіки Міністерства економіки України Р.В.Кропивницькому. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Черненко С.М., Рижкова Ю.О.

45. Доповідна науково-аналітична записка «Заборгованість по пенсіям внутрішньо переміщеним особам та громадянам України, що мешкають на непідконтрольних територіях: соціальний екстрактивний виклик». Вих. № 135-13/329 від 06.05.21 – Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.Третьяковій. Виконавці – Перегудова Т., Близнюк В.В., Юрик Я.І., Гук Л.П., Лавриненко Л.М., Жовнір С., Біліченко С.М., Монастирська Г.В.

46. Доповідна науково-аналітична записка «Формування інституційного забезпечення гендерної рівності в оплаті праці в контексті гендерної сегрегації в Україні». Вих. № 135-13/341 від 17.05.21 – Заст. Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації І.Дядюрі. Виконавці – Перегудова Т., Близнюк В.В., Юрик Я.І., Гук Л.П., Лавриненко Л.М., Жовнір С., Біліченко С.М., Монастирська Г.В.

47. Пропозиції до проєкту робочого плану спільних заходів на 2021 рік між УСПП та Державним концерном «Укроборонпром». Вих. № 135-13/356 від 21.05.21 – Президенту УСПП, Голові Антикризової ради громадських організацій А.К.Кінаху. Виконавці – Дейнеко Л.В., чл.-кор. НАН України Кораблін С.О.

48. Зауваження та пропозиції до проєкту «Порядку присудження наукового ступеня доктора наук», зауваження та пропозиції до проєкту постанови Кабміну України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», зауваження та пропозиції до проєкту Наказу МОН України «Про затвердження переліку наукових спеціальностей за галузями науки, відповідно до яких присуджуються наукові ступенів кандидата наук і доктора наук». Вих. № 135-13/359 від 24.05.21 – МОН України; Президія НАН України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Кораблін С.О., акад. НАН України Гриценко А.А., Артџомова Т.І., Небрат В.В., Романовська Н.І.

49. Науково-аналітичні матеріали «Особливості оцінювання наукової діяльності та розподілу державного фінансування: досвід країн Центральної та Східної Європи». Вих. № 135-13/364 від 26.05.21 – Перш. заст. Міністра освіти і науки України М.О.Кизиму. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Грига В.Ю., Рижкова Ю.О., Черненко С.М., Бойко О.М.,

Шовкун І.А., Дульська І.В., Груздова Т.В., Онуфрієвич З.Д.

50. Науково-аналітична записка «Оцінка міжнародної конкурентоспроможності системи оподаткування прибутку підприємств в Україні». Вих. № 135-13/365 від 26.05.21 – Міністру фінансів України С.М.Марченку. Виконавці – чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Білоусова О.С., Назукова Н.М., Фролова Н.Б., Навроцька О.В., Бойченко А.В.

51. Науково-аналітична записка «Гендерні аспекти зайнятості в Україні в контексті забезпечення гідної оплати праці». Вих. № 135-13/369 від 26.05.21 – Голові Федерації профспілок України Г.Осовому. Виконавці – Перегудова Т., Близнюк В.В., Юрик Я.І., Гук Л.П., Лавриненко Л.М., Жовнір С., Біліченко С.М., Монастирська Г.В.

52. Аналітичний матеріал «Чинники та шляхи відновлення зростання економіки України у 2021-2022 рр.». Вих. № 135-13/370 від 28.05.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Н.І.Горшковій. Виконавці – Яценко Г.Ю., чл.-кор. НАН України Скрпиниченко М.І., Шумська С.С., Лебеда Т.Б., Твердохлібова Д.В., Радзівілл В.Ю., Малашенко Т.О., Кошманова Н.В., Агафонова М.В., Карпова І.В., Проніна М.П.

53. Анкети опитування відносно оцінки якості статистичної інформації щодо показників викидів забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів. Вих. № 135-13/374 від 26.05.21 – Голові Державної служби статистики України І.Є.Вернеру. Виконавці – Подолець Р.З., Дячук О.А., Семенюк А.О.

54. Висновки до проектів Законів України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності. Вих. № 135-13/375 від 31.05.21 – Голові Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаку; Президія НАН України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Білоусова О.С., Гуменюк В.В.

55. Науково-аналітичний матеріал «Особливості діджиталізації фінансового ринку України». Вих. № 135-13/378 від 31.05.21 – Департамент стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Н.І.Горшковій. Виконавці – Борзенко О.О., Глазова А.Б., Бурлай Т.В., Шаров О.М., Панфілова Т.О., Редзюк Є.В., Єрмолаєва І.В.

56. Зауваження до законопроекту про внесення змін до Бюджетного кодексу України стосовно стимулювання інноваційної діяльності бюджетних установ. Вих. № 135-13/379 від 02.06.21 – ВЕ НАН України. Виконавець – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю.

57. Експертний висновок до проекту Закону України «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та ЄС про відновлення дії Угоди між Україною та Євро-

пейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво». Вих. № 135-13/383 від 03.06.21 – Президенту НАН України акад. НАН України А.Г.Загородньому . Виконавці – Борзенко О.О., Осташко Т.О. Бурлай Т.В., Панфілова Т.О., Глазова А.Б., Пустовойт О.В., Биконя О.С., Єрмолаєва І.В., Білик Л.І.

58. Пропозиції до Плану заходів із запровадження економіки замкненого циклу та пропозиції щодо потенційних джерел та інструментів фінансового забезпечення запровадження з урахуванням необхідності декарбонізації та модернізації найважливіших секторів промисловості. Вих. № 135-13/383-1 від 04.06.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченко. Виконавці – Дейнеко Л.В., Гахович Н.Г., Кушніренко О.М., Ципліцька О.О., Шелудько Е.І., Венгер Л.А., Зарудна О.С.

59. Науково-аналітична записка «Розвиток металургійної галузі у контексті євроінтеграції: проблеми та шляхи вирішення». Вих. № 135-13/393 від 09.06.21 – Заст. Міністра економіки України – Торговому представнику України Т.А.Качці. Виконавці – Осташко Т.О. Венгер В.В., Пустовойт О.В., Гуменюк В.В., Олефір В.К., Биконя О.С., Білик Л.І., Ханіньова Т.І.

60. Пропозиції щодо покращення діяльності НФДУ – до слухань у Комітеті ВР України 24.06.2021. Вих. № 135-13/397-1 від 10.06.21 – Голові Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаку. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Черненко С.М.

61. Наукова доповідь «Аграрний сектор і політика аграрних перетворень». Вих. № 135-13/401 від 16.06.21 – ВЕ НАН України акад. НАН України Е.М.Лібановій. Виконавці – Шубравська О.В., Молдаван Л.В., Попова О.Л., Дідковська Л.І., Прокопенко К.О., Удова Л.О., Грецька Н.А., чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Киризюк С.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

62. Зауваження та пропозиції до Бюджетної декларації на 2022-2024 рр. Вих. № 135-13/402 від 16.06.21 – Президія НАН України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Білоусова О.С., Степанова О.В., Фролова Н.Б., Назукова Н.М., Кваша Т.К., Бойченко А.В., Никифорок О.І., Ляшенко О.Ф., Стасюк О.М., Кудрицька Н.В., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.А., Павленко О.М.

63. Науково-аналітична записка «Гендерні асиметрії на ринку праці та зарубіжний досвід інституційного супроводження забезпечення рівності в оплаті праці». Вих. № 135-13/403 від 16.06.21 – Заст. Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації І.Дядюрі. Виконавці – Перегудова Т., Близнюк В.В., Юрик Я.І., Гук Л.П., Лав-

риненко Л.М., Жовнір С., Біліченко С.М., Монастирська Г.В.

64. Проекту Закону України «Про стимулювання розвитку сільської гостинності в Україні». Вих. № 135-13/411-1 від 23.06.21 – Міністру аграрної політики та продовольства України Р.М.Лещенку. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Риківська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

65. Аналітична доповідна записка «Монетарна політика в умовах коронакризи: оперативні реакції та можливі довгострокові корекції». Вих. № 135-13/412 від 23.06.21 – Голові Ради Нацбанку України акад. НАН України Б.М.Данилишину. Виконавці – акад. НАН України Білорус О.Г., Яременко О.Л., Артьомова Т.І., Бандура О.В., Подлесна В.Г., Кричевська Т.О., Бурлай Т.В., Корнівська В.О., Прозоров Ю.В., Тімченко О.М., Яненкова І.Г., Липов В.В., Одотюк І.В., Чернищенко О.В., Самосват В.О.

66. Проект постанови КМУ «Про внесення змін до постанови КМУ від 29.04.2015 р. №266; Пояснювальна записка до проекту постанови КМУ. Вих. № 135-13/413 від 23.06.21 – Прем'єр-міністру України Д.А.Шмигалю. Виконавці – акад. НАН України Білорус О.Г., Яременко О.Л., Артьомова Т.І., Бандура О.В., Подлесна В.Г., Кричевська Т.О., Бурлай Т.В., Корнівська В.О., Прозоров Ю.В., Тімченко О.М., Яненкова І.Г., Липов В.В., Одотюк І.В., Чернищенко О.В., Самосват В.О.

67. Аналітичний матеріал «SWOT-аналіз харчової промисловості Київської області». Вих. № 135-13/415 від 24.06.21 – Директору Департаменту економіки та цифровізації Київської обласної державної адміністрації Н.О.Погребній. Виконавці – Дейнеко Л.В., Кушніренко О.М., Гахович Н.Г., Ципліцька О.О.

68. Аналітичний матеріал «Солідарна економіка: історичні форми, сучасні тенденції та потенціал для розвитку громад і територій України». Вих. № 135-13/416 від 24.06.21 – Заст. Міністра розвитку громад та територій України Міністерства розвитку громад та територій України І.М.Лукері. Виконавці – Небрат В.В., Дідківська Л.В., Кудласевич О.М., Супрун Н.А., Горін Н.О., Гордіца К.А., Курбер О.П., Корніяка О.В., Сливка Т.О., Новик Т.В., Беляєва В.М.

69. Інформаційно-аналітична записка «Ризики іноземної економічної присутності в енергетичному секторі України». Вих. № 135-13/418 від 24.06.21 – Міністерство енергетики України. Виконавці – Подоець Р.З., Дячук О.А., Трипольська Г.С., Письменна У.Є., Юхимець Р.С., Саприкіна Т.А., Семенюк А.О., Козюбра В.І.

70. Пропозиції до законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Вих. № 135-13/422 від 30.06.21 – Голові Комі-

тету ВР України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаку; Президії НАН України. Виконавці – Подолець Р.З., Дячук О.А., Юхимець Р.С., Саприкіна Т.А., Семенюк А.О., Пустовойт О.В., Олефір В.К., Білик Л.І., чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Білоусова О.С. Назукова Н.М., Бойченко А.В., Борзенко О.О. Плотніков О.В., Піляєв І.С., Бобух І.М., Кіндзерський Ю.В., Фащевська О.М., Снігова О.Ю., Герасимова О.А., Романовська Н.І., Лопатенко Д.Б., Москвіна О.Д., Дейнеко Л.В., Венгер Л.А., Гахович Н.Г., Кушніренко О.М., Ципліцька О.О., Завгородня М.Ю., Зарудна О.С., Никифорок О.І., Чукаєва І.К., Плюта І.Ю., Овчиннікова В.П., Близнюк В.В., Монастирська Г.В., Юрик Я.І., чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Черненко С.М., чл.-кор. Українги Бородіна О.М., Прокопа І.В., Риковська О.В., Михайленко О.В., Яровий В.Д., Фраєр О.В.

71. Науково-аналітична доповідна записка «Економічні орієнтації малого та середнього бізнесу в контексті податкової реформи». Вих. № 135-13/425 від 30.06.21 – Перш. віцепрем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченку; Міністру фінансів України С.М.Марченку; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Керівнику Офісу Президента України А.Б.Єрмаку. Виконавці – Балакірева О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

72. Науково-аналітична доповідна записка «Навчання впродовж життя як чинник формування цінностей самовираження». Вих. № 135-13/426 від 30.06.21 – Перш. віцепрем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченку; Міністру соціальної політики України М.В.Лазебній; Міністру освіти і науки України С.М.Шкарлету; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.М.Третяковій; Голові Комітету ВР України з питань науки і інновацій С.В.Бабаку. Виконавці – Балакірева О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

73. Пропозиції до проєкту розпорядження «Про затвердження Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей». Вих. № 135-13/437 від 08.07.21 – Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Виконавці – Балакірева О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

74. Експертна оцінка обсягів споживання підакцизної продукції в Україні за 2019-2022 рр. Вих. № 135-13/443 від 12.07.21 – Директору Департаменту прогнозування доходів бюджету Міністерства фінансів України Ю.П.Романюку. Виконавець – Олефір В.К.

75. Висновки до Проекту Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення збалансованості місцевих бюджетів. Вих. № 135-13/446 від 13.07.21 – Голові Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаку; Президія НАН України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Білоусова О.С., Назукова Н.М., Бойченко А.В.

76. Інформація про перелік товарів і матеріалів, які можуть бути звільнені від оподаткування митом при ввезенні на митну територію України згідно з проектом Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування митом при ввезенні на територію України товарів та матеріалів, необхідних для здійснення наукової та науково-технічної діяльності наукових та науково-освітніх установ України». Вих. № 135-13/449 від 15.07.21 – Віце-президенту НАН України акад. НАН України В.Л.Богданову. Виконавці – Осташко Т.О., Пустовойт О.В., Гуменюк В.В., Білик Л.І.

77. Науково-аналітична доповідна записка «Зауваження та пропозиції до проекту регуляторного акту Міністерства інфраструктури України». Вих. № 135-13/450 від 16.07.21 – Міністру інфраструктури України О.М.Кубракову. Виконавці – Ляшенко О.Ф., Никифорук О.І., Стасюк О.М., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.О., Павленко О.М.

78. Науково-аналітична записка «Методичні і практичні підходи до оцінки прямого впливу регуляторного акта на економіку та інтереси суспільства». Вих. № 135-13/451 від 16.07.21 – Голові Державної регуляторної служби України О.В.Кучеру. Виконавці – Ляшенко О.Ф., Никифорук О.І., Чукаєва І.К., Стасюк О.М., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.О.

79. Аналітична записка «Роль промисловості в економічному зростанні України». Вих. № 135-13/452 від 20.07.21 – Першому віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченко. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., чл.-кор. НАН України Кораблін С.О., Саліхова О.П.

80. Доповідна записка «Методичні і практичні підходи до оцінки прямого впливу регуляторного акта на економіку». Вих. № 135-13/454 від 20.07.21 – Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталухі. Виконавці – Ляшенко О.Ф., Никифорук О.І., Чукаєва І.К., Стасюк О.М., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.О.

81. Науково-аналітична записка «Основи політики регулювання земельного ринку України: врахування досвіду Європейського Союзу». Вих. № 135-13/456 від 20.07.21 – Прем'єр-міністру України Д.А.Шмигалю. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Сіденко В.Р., Риковська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О.

82. Науково-аналітичний матеріал «Регулювання обігу ГМ-культур в Україні». Вих. № 135-13/463 від 02.08.21 – Заст. керівника Головного управління Директорату з питань економічної політики Офісу Президента України М.А.Брусенку. Виконавці – Шубравська О.В., Молдаван Л.В., Попова О.Л., Дідковська Л.І., Прокопенко К.О., Удова Л.О., Грецька Н.А.

83. Аналітична записка «Пріоритетні промислові екосистеми, здатні стати локомотивами економічного зростання». Вих. № 135-13/465 від 03.08.21 – Першому віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченко. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., Саліхова О.Б.

84. Пропозиції до проєкту програми Всеукраїнського перепису населення 2023 р. Вих. № 135-13/471 від 10.08.21 – Державна служба статистики України. Виконавці – Балакірева О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Перегудова Т.В., Жовнір С.М., Монастирська Г.В., Лавриненко Л.М.

85. Інформаційно-аналітична довідка «Щодо нарощування обсягів видобутку природного газу в Україні задля зменшення залежності від імпорту енергоносіїв». Вих. № 135-13/472 від 03.08.21 – Першому віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченко. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., Саліхова О.Б.

86. Зауваження та пропозиції до Проєкту Основних засад грошово-кредитної політики на 2022 р. та середньострокову перспективу. Вих. № 135-13/474 від 11.08.21 – Голові Ради Нацбанку України акад. НАН України Б.М.Данилишину. Виконавець – чл.-кор. НАН України Кораблін С.О.

87. Аналітична записка «Проблеми насичення національного ринку природного газу». Вих. № 135-13/480 від 13.08.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України Міністру економіки України О.М.Любченко. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., Подолець Р.З., Юхимець Р.С.

88. Пропозиції до Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 рр.» Вих. № 135-13/483 від 20.08.21 – Голові Національного агентства з питань запобігання корупції О.Ф.Новікову; Голові Комітету ВР України з питань антикорупційної політики А.О.Радіній. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Риківська О.В., Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О.

89. Науково-аналітична записка «Науково-практичні підходи щодо фінансово-податкових інструментів стимулювання високотехнологічного експорту». Вих. № 135-13/489 від 13.08.21 – Заст. Міністра з питань європейської інтеграції Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України Ю.О.Петровському. Виконавці – Зимовець В.В., чл.-

кор. НАН України Даниленко А.І., Єршова Г.В., Гаркавенко В.І., Керімов П.О., Пахомова Н.Ф., Михайленко О.В.

90. Зауваження і пропозиції до проекту Стратегії продовольчої безпеки. Вих. № 135-13/490 від 25.08.21 – Перш. заст. Міністра аграрної політики та продовольства України Т.М.Висоцькому. Виконавці – Попова О.Л., Шубравська О.В., Молдаван Л.В., Дідковська Л.І., Прокопенко К.О., Удова Л.О., Грецька Н.А., Рудковський О.В.

91. Зауваження і пропозиції до Проекту розпорядження Кабміну України «Про заходи щодо проведення спостереження (моніторингу) та аналізу рівня і динаміки цін». Вих. № 135-13/493 від 28.08.21 – Заст. Міністра економіки України С.С.Теленику. Виконавці – чл.-кор. НАН України Кораблін С.О., Олефір В.К.

92. Науково-аналітична записка «Про тенденції офшоризації бізнесу в Україні». Вих. № 135-13/494 від 28.08.21 – Голові Ради Нацбанку України акад. НАН України Б.М.Данилишину. Виконавці – Зимовець В.В., Шелудько Н.М., Єршова Г.В.

93. Зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про основні засади (старетгю) низьковуглецевого розвитку України (Кліматичний закон України)». Вих. № 135-13/506 від 08.09.21 – Заст. Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України І.І.Ставчук. Виконавці – Подолець Р.З., Дячук О.А., Трипольська Г.С., Юхимець Р.С., Саприкіна Т.А., Семенюк А.О., Козюбра В.І.

94. Аналітична доповідь «Тінізація та детінізація економіки України». Вих. № 135-13/507 від 08.09.21 – Заст. Міністра економіки України С.С.Теленику. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., чл.-кор. НАН України Кораблін С.О., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Шумська С.С., Лебеда Т.Б., Кузнєцова Л.І., Яценко Г.Ю., Білоцерківець Г.О., Агафонова М.В., Проніна М.П., чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Борзенко О.О., Зимовець В.В., Гуменюк В.В., чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Балакірева О.М., Небрат В.В. Близнюк В.В.

95. Аналітична записка «Форсайт-дослідження у рамках удосконалення державного стратегічного планування в Україні: нормативно-правові засади». Вих. № 135-13/511 від 08.09.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Н.І.Горшковій. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Лебеда Т.Б., Крючкова І.В., Шумська С.С., Кузнєцова Л.І., Радзівілл В.Ю., Білоцерківець Г.О., Малашенко Т.О., Кошманова Н.В., Проніна М.П.

96. Науково-аналітична записка «Наукові парки, кластери як осередки інноваційної

активності та структурних змін в економіці». Вих. № 135-13/519 від 14.09.21 – В.о. директора Департаменту промисловості та розвитку підприємництва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) В.В.Костікову. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Бойко О.М., Шовкун І.А., Черненко С.М., Дульська І.В., Груздова Т.В., Онуфрієвич З.Д.

97. Науково-аналітична доповідь «Розвиток торгівлі у ПВЗТ з ЄС: передбачення, ретроспектива і нові виклики». Вих. № 135-13/520 від 14.09.21 – Заст. Міністра економіки України – торговому представнику України Т.А.Качці; Директору Департаменту багатосторонніх та двосторонніх торговельних угод Міністерства економіки України О.В.Жеймоді. Виконавці – Осташко Т.О., Венгер В.В., Пустовойт О.В., Гуменюк В.В., Олефір В.К., Биконя О.С., Білик Л.І., Ханіньова Т.І.

98. Пропозиції щодо Концепції методології визначення найнижчої оптової ціни на окремі види алкогольної продукції. Вих. № 135-13/521 від 14.09.21 – Заст. Міністра економіки України С.С.Теленику. Виконавець – Олефір В.К.

99. Науково-аналітичний матеріал «Європейський досвід транскордонної взаємодії у сфері функціонування індустріальних парків». Вих. № 135-13/525 від 14.09.21 – Директору Департаменту капітального будівництва та інвестиційної діяльності Кіровоградської обласної державної адміністрації О.А.Мільто. Виконавці – Борзенко О.О., Бойко О.М., Шаров О.М., Хаустов В.К., Панфілова Т.О., Глазова А.Б., Єрмолаєва І.В.

100. Науково-аналітична записка «Сільська складова територіальних громад у їх інклюзивному розвитку». Вих. № 135-13/531 від 22.09.21 – Міністерство аграрної політики та продовольства України; Міністерство розвитку громад та територій України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Павлик В.П., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

101. Пропозиції до проекту Концепції реформування системи державного матеріального резерву. Вих. № 135-13/532 від 22.09.21 – Президенту НАН України А.Г.Загородньому. Виконавці – Дейнеко Л.В., Кушніренко О.М., Ципліцька О.О., Гахович Н.Г., Шелудько Е.І., Венгер Л.А., Завгородня М.Ю., Зарудна О.С., Бобух І.М., Фашевська О.М., Снігова О.Ю., Герасімова О.А., Романовська Н.І., Лопатенко Д.Б., Москвіна О.Д.

102. Аналітична доповідна записка «Фінансові інструменти адаптації соціально-економічного розвитку до кризових умов: європейський досвід». Вих. № 135-13/533 від 23.09.21 – Директору Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації П.М.Лашину. Виконавці – Корнівська В.О., акад. НАН України Гри-

ценко А.А., Яременко О.Л., акад. НАН України Білорус О.Г., Артёмова Т.І., Тімченко О.М., Липов В.В., Яненко І.Г., Кричевська Т.О., Бандура Т.В., Подлесна В.Г., Прозоров Ю.В., Чернишенко О.В., Самосват В.О.

103. Інформаційно-аналітична записка «Перспективи поводження з відпрацьованим обладнанням СЕС та ВЕС в Україні». Вих. № 135-13/535 від 24.09.21 – Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України; Державне агенство з енергоефективності та енергозбереження України. Виконавці – Подолець Р.З., Дячук О.А., Трипольська Г.С., Письменна У.Є., Юхимець Р.С., Саприкіна Т.А., Козюбра В.І.

104. Аналітична записка «Реалізація вимог Оновленого національно визначеного внеску України до Паризької угоди». Вих. № 135-13/538 від 27.09.21 – Віце-президенту НАН України акад. НАН України В.Г.Кошечку. Виконавці – Подолець Р.З., Дячук О.А., Саприкіна Т.А., Козюбра В.І.

105. Доповідна записка «Поточна оцінка бюджетного простору». Вих. № 135-13/542 від 29.09.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Н.І.Горшківій. Виконавці – чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Твердохлібова Д.В., Швець С.М., Карпова І.В., Проніна М.П.

106. Пропозиції щодо удосконалення положень Державної стратегії регіонального розвитку України та законодавства з трансформації вугільної галузі у частині врахування специфіки старопромислових регіонів та підвищення ефективності інституційного забезпечення їх функціонування. Вих. № 135-13/546 від 29.09.21 – Міністерство розвитку громад та територій України. Виконавці – Кіндзерський Ю.В., Фащевська О.М., Снігова О.Ю., Герасімова О.А., Романовська Н.І., Лопатенко Д.Б., Москвіна О.Д.

107. Аналітичний матеріал «Взаємозалежність приватизації та економічного розвитку в постсоціалістичних країнах: досвід країн Балтії». Вих. № 135-13/547 від 29.09.21 – Директору Департаменту політики власності Міністерства економіки України О.А.Максимову. Виконавці – Небрат В.В., Гордіца К.А., Горін Н.О., Супрун Н.А., Єлісеєва Л.В., Дідківська Л.В., Кудласевич О.М., Курбет О.П., Корніяка О.В., Сливка Т.О., Новик Т.В., Беляєва В.М.

108. Науково-аналітична доповідна записка «Інформаційна політика держави як механізм інтеграції». Вих. № 135-13/549 від 30.09.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченку; Міністру соціальної політики України М.В.Лазебній; Міністру культури та інформаційної політики України О.В.Ткаченку; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.М.Третьяковій; Голові Ко-

мітету ВР України з питань гуманітарної та інформаційної політики М.Р.Потураєву; Голові Комітету ВР України з питань національної безпеки, оборони та розвідки О.М.Завітневичу; Голові Комітету ВР України з питань свободи слова Н.І.Шуфричу; Керівнику Офісу Президента України А.Б.Єрмаку. Виконавці – Балакірєва О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

109. Науково-аналітична доповідна записка «Соціально-економічні настрої населення України: вересень 2021 року». Вих. № 135-13/550 від 30.09.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченку; Міністру соціальної політики України М.В.Лазебній; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.М.Третяковій; Керівнику Офісу Президента України А.Б.Єрмаку. Виконавці – Балакірєва О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

110. Аналітична записка «Вплив боргової політики Уряду на розвиток економіки країни». Вих. № 135-13/552 від 30.09.21 – Голові Ради Нацбанку України акад. НАН України Б.М.Данилишину; Департамент фінансової політики Міністерства фінансів України. Виконавці – Зимовець В.В., чл.-кор. НАН України Даниленко А.І., Єршова Г.В., Гаркавенко В.І., Керімов П.О., Пахомова Н.Ф., Михайленко О.В.

111. Наукова доповідь Д.В.Твердохлібової «Державний бюджет України в 2005-2020 рр.: оцінка бюджетного простору». Вих. № 135-13/565 від 07.10.21 – Заст. голови Нацбанку України С.А.Ніколайчуку. Виконавець – Твердохлібова Д.В.

112. Науково-аналітична доповідна записка «Оцінка можливого впливу підвищення тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом на економіку, інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян». Вих. № 135-13/569 від 08.10.21 – Міністру інфраструктури України О.Кубракову; Голові Державної регуляторної служби України О.Кучеру; В.о.Голови правління АТ «Укрзалізниця» О.Камишін. Виконавці – Никифорук О.М., Ляшенко О.Ф., Стасюк О.М., Чмирьова Л.Ю., Федяй Н.О., Павленко О.М.

113. Науково-аналітична записка «Правозахисний підхід у формуванні земельної політики в Україні у контексті стандартів ООН». Вих. № 135-13/575 від 12.10.21 – Члену Конституційного Суду України к.ю.н. С.В.Сасу; Комітету ВР України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, м. Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Риковська О.В.,

Яровий В.Д., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

114. Науково-аналітична доповідна записка «Соціально-економічні настрої населення України: вересень 2021 р.». Вих. № 135-13/584 від 20.10.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченку; Міністру соціальної політики України М.В.Лазебній; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г.М.Третьяковій; Керівнику Офісу Президента України А.Б.Єрмаку.. Виконавці – Балакірева О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

115. Пропозиції щодо можливого коригування положень Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України та дослідження проблемних питань оцінки викликів та загроз економічній безпеці України. Вих. № 135-13/584-1 від 20.10.21 – Національний інститут стратегічних досліджень; Президія НАН України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Білоусова О.С., Бондарук Т.Г., Фролова Н.Б., Назукова Н.М., Кваша Т.К., Бойченко А.В., Дейнеко Л.В., Гахович Н.Г., Кушніренко О.М., Ципліцька О.О.Р., Шелудько Е.І., Завгородня М.Ю., Венгер Л.А., Зарудна О.С.

116. Науково-аналітична доповідна записка «Оцінка впливу сучасного стану інфраструктури (житлово-комунальної, промислової, сільськогосподарської, енергетичної, транспортної і соціальної) Луганської області на якість життя населення». Вих. № 135-13/586 від 21.10.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченку; Віце-прем'єр-міністру України – Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України О.Ю.Резнікову; Міністру інфраструктури України О.М.Курбакову; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Міністру розвитку громад та територій України О.М.Чернишову. Виконавці – Балакірева О.М., Близнюк В.В., Білоцерківець О.Г., Заблодська І.В., Никифорок О.І., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Юрик Я.І., Ромащенко О.В.

117. Науково-аналітична доповідна записка «Рекомендації щодо підвищення якості життя населення на підконтрольних територіях Луганської області у когеренції з положеннями Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 р.». Вих. № 135-13/587 від 21.10.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України О.М.Любченку; Віце-прем'єр-міністру України – Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України О.Ю.Резнікову; Міністру інфраструктури України О.М.Курбакову; Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі;

Міністру розвитку громад та територій України О.М.Чернишову. Виконавці – Балакірева О.М., Близнюк В.В., Білоцерківець О.Г., Заблодська І.В., Никифорок О.І., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., Юрик Я.І., Ромащенко О.В.

118. Висновок про встановлення обсягу збитків, які понесла держава (в т.ч. державний бюджет) внаслідок не опублікування рішення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі від 23.04.2021. Вих. № 135-13/629 від 12.11.21 – Президенту Української Асоціації «Укрелектрокабель» А.П.Пушкарю. Виконавці – Дейнеко Л.В., Кушніренко О.М., Циплівська О.М., Гахович Н.Г., Венгер Л.А.

119. Науково-аналітичні матеріали «Структурні зрушення: вплив на продуктивність і зростання економіки України». Вих. № 135-13/633 від 15.11.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Н.І.Горшківій. Виконавці – чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Шовкун І.А., Бойко О.М., Черненко С.М., Дульська І.В., Грига В.Ю., Рижкова Ю.О., Груздова Т.В., Онуфрієвич З.Д.

120. Науково-аналітична доповідна записка «Стале агропродовольство у ЄС: орієнтири для українських виробників та експортерів». Вих. № 135-13/634 від 16.11.21 – Директору Департаменту аграрного розвитку Міністерства аграрної політики та продовольства України І.А.Віштаку. Виконавці – Попова О.Л., Шубравська О.В., Молдаван Л.В., Дідковська Л.І., Прокопенко К.О., Удова Л.О., Грецька Н.А.

121. Пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України». Вих. № 135-13/636 від 16.11.21 – Перш. заст. Міністра фінансів України Д.В.Улютіну. Виконавці – чл.-кор. НАН України Луніна О.І., Білоусова О.С., Бойченко А.В.

122. Аналітична записка «Вплив боргової політики Уряду на розвиток економіки країни». Вих. № 135-13/639 від 16.11.21 – Голові Ради Нацбанку України акад. НАН України Б.М.Данилишину. Виконавці – Зимовець В.В, чл.-кор. НАН України Даниленко А.І., Єршова Г.В., Гаркавенко В.І., Керімов П.О., Пахомова Н.Ф., Михайленко О.В.

123. Аналітичний матеріал «Дофорсайтні дослідження у сфері зайнятості». Вих. № 135-13/654 від 22.11.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Н.І.Горшківій. Виконавці – чл.-кор. Скрипниченко М.І., Дейнеко Л.В., Шелудько Е.І., Завгородня М.Ю.

124. Науково-аналітична доповідна записка «Вплив пандемії COVID-2019 на якість життя України». Вих. № 135-13/656 від 22.11.21 – Заступнику Секретаря Ради національної

безпеки і оборони України Соловійову О.М.; Першому віце-прем'єр-міністру України - Міністру економіки України Свириденко Ю.А.; Міністру соціальної політики України Лазебній М.В.; Міністру культури та інформаційної політики України Ткаченку О.В.; Міністру освіти і науки України Шкарлету С.М.; Керівнику Офісу Президента України Єрмаку А.Б.; Голові Комітету ВР України з питань науки та інновацій Бабаку С.В.; Голові Комітету ВР України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Завітневичу О.М.; Голові Комітету ВР України з питань гуманітарної та інформаційної політики Потураєву М.Р.; Голові Комітету ВР України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третьяковій Г.М. Виконавці – Балакірева О.М., Дмитрук Д.А., Левін Р.Я., Белінська В.М., Білоус Є.В., Романовська Л.С., Ромащенко О.В.

125. Аналіз впливу застосування мінімальних роздрібних цін на алкогольну продукцію на стан відповідної галузі та розмірів її «тінізації». Вих. № 135-13/658 від 24.11.21 – Перш. заст. Міністра економіки України Д.І.Кудіну. Виконавці – Осташко Т.О., Венгер В.В., Пустовойт О.В., Гуменюк В.В., Олефір В.К., Биконя О.С., Білик Л.І., Ханіньова Т.І.

126. Науково-аналітичні матеріали «Особливості формування кластерів як осередків інноваційної активності та структурних змін в економіці України». Вих. № 135-13/662 від 25.11.21 – Директору Департаменту економіки та розвитку цифровізації Київської обласної державної адміністрації Н.О.Погребній. Виконавці –чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю., Бойко О.М., Шовкун І.А., Черненко С.М., Дульська І.В., Груздова Т.В., Онуфрієвич З.Д.

127. Науково-аналітична записка «Організаційно-економічні аспекти формування інтелектуальної екологічно безпечної енергетики України». Вих. № 135-13/663 від 26.11.21 – Керівнику секретаріату Комітету ВР України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг О.М.Дудкіну. Виконавці – Биконя О.С., Ханіньова Т.І.

128. Додаткові навчально-методичні матеріали для забезпечення фахової підготовки студентів за напрямками 051 – «економіка» та 071 – «облік і оподаткування». Вих. № 135-13/664 від 26.11.21 – Кам'нець-Подільський національний університет Івана Огієнка. Виконавці – Небрат В.В., Кудласевич О.М., Супрун Н.А., Єлісеєва Л.В., Горін Н.О., Дідківська Л.В., Гордіца К.А., Курбет О.П., Корніяка О.В., Сливка Т.О., Новик Т.В., Беляєва В.М.

129. Науково-аналітична записка «Грошово-кредитні та фінансові механізми стабілізації економічного розвитку». Вих. № 135-13/666 від 26.11.21 – Голові Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України Л.П.Козаченку; Вих. № 135-13/667 від 26.11.21 р. – Президенту Спілки економістів України В.В.Оскольському. Виконавці – акад. НАН України Грицен-

ко А.А., акад. НАН України Геєць В.М., Яненкова І.Г., Артьомова Т.І., Бандура О.В., Бурлай Т.В., Кричевська Т.О., Липов В.В., Подлесна В.Г., Яременко О.Л.

130. Науково-відредагований текст Глави 1 та Частини 1 (глави 2-б) Керівництва Фраскаті. Вих. № 135-13/669-1 від 29.11.21 – Заст. Міністра з питань європейської інтеграції Міністерства освіти і науки України О.Шкуратову. Виконавці – Єгоров І.Ю., Черненко С.М., Грига В.Ю., Рижкова Ю.О.

131. Аналітичні матеріали до звіту про науково-дослідний проєкт «Інституційно-організаційні основи проведення Форсайт-дослідження «Економіка України-2050». Вих. № 135-13/671 від 30.11.21 – Перш. заст. Міністра економіки України Д.І.Кудіну. Виконавці – акад. НАН України Геєць В.М., чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І., чл.-кор. НАН України Кораблін С.О., Крючкова І.В., Дейнеко Л.В., Шумська С.С., Князев С.І., Лебеда Т.Б., Шелудько Е.І., Кунєцова Л.І., Романовська Н.І., Радзівілл В.Ю., Кваша Т.К., Бойченко А.В., Білоцерківець О.Г., Кошманова Н.В., Малашенко Т.О., Агафонова М.В., Проніна М.П.

132. Наукова записка «Реалізація економічних реформ і дотримання прав людини». Вих. № 135-13/673 від 30.11.2021 – Голові Федерації професійних спілок України Г.В.Осовому. Виконавці – Жовнір С.М.

133. Науково-аналітична записка «Регулювання конкуренції у економіці платформ». Вих. № 135-13/676 від 03.12.21 – Заст. Міністра економіки України І.Ю.Новіковій. Виконавці – акад. НАН України Білорус О.Г., Яременко О.Л., Артьомова Т.І., Бандура О.В., Подлесна В.Г., Кричевська Т.О., Бурлай Т.В., Корнівська В.О., Прозоров Ю.В., Яненкова І.Г., Липов В.В., Одотюк І.В., Чернищенко О.В., Самосват В.О.

134. Науково-аналітичні матеріали «Зовнішня трудова міграція в Україні: сучасні тенденції та напрями удосконалення державної міграційної політики». Вих. № 135-13/677 від 06.12.21 – Міністерство економіки України. Виконавці – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М., Прокопа І.В., Риковська О.В., Яровий В.Д., Павлик В.П., Михайленко О.В., Фраєр О.В., Федорова К.О., Маліченко О.І.

135. Пропозиції щодо корегування порогових та цільових значень, уточнення фактичних значень індикаторів економічної безпеки у 2013, 2019-2020 рр.. Вих. № 135-13/684 від 08.12.21 – Національний інститут стратегічних досліджень. Виконавці – чл.-кор. НАН України Луніна І.О., Кваша Т.К., Бойченко А.В.

136. Аналітична записка «Рекомендації щодо державної політики протидії дивергенції України та Євросоюзу (за секторами національної економіки)». Вих. № 135-13/685 від 09.12.21 – Викон. Віце-президенту Всеукраїнського об'єднання організації роботодавців

«Конфедерація роботодавців України» О.В.Мирошниченку; Вих. № 135-13/689 від 13.12.21 – Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Н.І.Горшківій. Виконавці – Борзенко О.О., Бурлай Т.В., Шаров О.М., Глазова А.Б., Панфілова Т.О., Редзюк Є.В., Єрмолаєва І.В.

137. Аналітична записка «Вдосконалення методики оцінки визначення регіону зі значним поширенням COVID-19». Вих. № 135-13/686 від 09.12.21 – Міністру охорони здоров'я України В.К.Ляшку. Виконавці – Бобух І.М., Кіндзерський Ю.В., Снігова О.Ю., Фащевська О.М., Герасімова О.А., Романовська Н.І., Лопатенко Д.Б., Москвіна О.Д.

138. Пропозиції щодо заходів та індикаторів виконання проекту операційного плану реалізації у 2022-2024 рр. Стратегії продовольчої безпеки. Вих. № 135-13/700 від 14.12.21 – Міністру аграрної політики та продовольства України Р.Лещенку. Виконавці – Шубравська О.В., Прокопенко К.О., Молдаван Л.В., Попова О.Л., Дідковська Л.І., Удова Л.О., Грецька Н.А., Рудковський О.В.

139. Аналітичний матеріал «Інноваційні механізми посилення інклюзивності економічного розвитку місцевих громад». Вих. № 135-13/702 від 15.12.21 – Міністру розвитку громад та територій України О.М.Чернишову. Виконавці – Небрат В.В., Супрун Н.А., Горін Н.О., Дідківська Л.В., Кудласевич О.М., Гордіца К.А., Курбет О.П., Корніяка О.В., Сливка Т.О., Новик Т.В., Беляєва В.М.

140. Доповідна записка «Щодо окремих напрямів поліпшення майнового забезпечення наукової і науково-технічної діяльності в Україні». Вих. № 135-13/733 від 22.12.21 – Голові Комітету ВР України з питань економічного розвитку Д.А.Наталусі; Голові Комітету ВР України з питань фінансів, податкової та митної політики Д.О.Гетьменцеву. Виконавці – Гуменюк В.В., Осташко Т.О., Пустовойт О.В., Венгер В.В., Олефір В.К., Биконя О.С., Ленінова Г.В., Білик Л.І., Ханіньова Т.І.

141. Науково-аналітична доповідна записка «Регіональний ринок освітніх послуг Донецької і Луганської областей в контексті підвищення якості життя населення». Вих. № 135-13/750 від 29.12.21 – Перш. віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України Ю.Свириденко; Міністру розвитку громад та територій України О.Чернишову; Міністру освіти і науки України С.Шкарлету; Віце-прем'єр-міністру України – Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України І.Верещук. Виконавці – Балакірева О.М., Близнюк В.В., Ромащенко О.В.

Найбільш важливими є:**За кодом 6541030**

- аналітичний матеріал «Цінова динаміка у 2020 р. та прогноз інфляції на 2021 р.», Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Горшковій Н.І. (№135-13/151 від 26.02.2021). Досліджено окремі спостереження у поточній динаміці інфляції та надано висновки щодо посилення тарифного тиску на населення. Здійснено прогноз інфляції на 2021 рік;

- аналітична записка «Структурні передумови активізації інвестування економіки України», Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Горшковій Н.І. (№135-13/306 від 26.04.2021). Досліджено структурні передумови активізації інвестування економіки України які показують, що за попередніми даними у 2020 р. відбулися масштабні структурні зсуви у секторі нефінансових корпорацій, пов'язані із значним зниженням запасів матеріальних оборотних коштів, аномально високими обсягами чистого кредитування, а також з тим, що в умовах гальмування економічних процесів під впливом ковідної пандемії валове нагромадження основного капіталу нефінансових корпорацій виявилось меншим за секторне валове заощадження, що негативно вплинуло на інвестиційні процеси по економіці в цілому.

- аналітичний матеріал «Чинники та шляхи відновлення зростання економіки України у 2021-2022 роках», Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України. Горшковій Н.І. (№135-13/370 від 28.05.2021). Представлені в даному аналітичному дослідженні пропозиції та рекомендації орієнтовані на відновлення і забезпечення довгострокового стійкого зростання економіки України. Серед запропонованих заходів: розширення внутрішнього попиту: споживчого – шляхом розвитку внутрішнього туризму; допомоги малому бізнесу в урізноманітненні каналів продажу; стимулюванні попиту на онлайн-ринку; інвестиційного – через подальший розвиток інфраструктури; удосконалення податкового законодавства, оновлення законодавства у сфері інвестиційної діяльності; активізація інноваційного розвитку через: створення середовища, сприятливого для розвитку стартапів; нарощення витрат на дослідження та розробки; інтеграцію бізнесу, освіти, та дослідницьких організацій;

- науково-аналітична записка «Державне регулювання соціального розвитку в умовах глобальних змін», Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

України (№ 135-13/238 від 24.03.2021). Матеріал сприяє закладенню міцного наукового підґрунтя для ухвалення відповідних управлінських рішень щодо формування і досягнення сучасних соціальних пріоритетів нашої держави. Соціальні пріоритети є ключовим компонентом стратегій розвитку всіх сталих європейських суспільств, що демонструють економічний прогрес і високий рівень добробуту та якості життя своїх громадян. Україна, декларуючи бажання у перспективі увійти до складу Євросоюзу, має запозичити такий підхід і сфокусувати посилену увагу на соціальній складовій державної політики. Результативність зазначеної науково-аналітичної записки пов'язана з потенційним врахуванням наданих у ній рекомендацій щодо вирішення ключових проблем у сфері зайнятості та соціального розвитку, що генерують серйозні виклики довгострокового розвитку країни, як це вказано в ухваленій 03.03.2021 р. Національній економічній стратегії на період до 2030 року. Ефективність вказаної записки обумовлюється надаваними нею можливостями враховувати у державному регулюванні соціальної динаміки України вплив глобальних чинників – демографічних, епідеміологічних та ін.;

- науково-аналітична записка «Монетарна політика в умовах коронакризи: оперативні реакції та можливі довгострокові корекції», Голові Ради Національного банку України Данилишину Б.М. (№ 135-13/412 від 23.06.2021). Актуальність науково-аналітичної записки полягає в тому, що вона, систематизуючи світовий досвід щодо напрямів та підстав модифікації монетарної політики та її взаємодії з фіскальною політикою у досягненні макроекономічних цілей у відповідь на виклики глобальної фінансово-економічної кризи, коронакризи та довгострокові структурні чинники, сприяє зміцненню теоретичного підґрунтя для більш ефективного макроекономічного регулювання в Україні в частині формулювання його цілей, посилення інклюзивності, співвідношення монетарних і фіскальних стимулів, розбудови інституційного механізму їхньої трансмісії до реального сектора економіки. Результативність науково-аналітичної записки пов'язана з потенційним врахуванням наданих у ній рекомендацій щодо: вирішення ключових проблем оптимізації взаємодії монетарних і фіскальних інструментів у фінансуванні економічного розвитку і підвищенні рівня життя населення; використання світового досвіду корекції цілей та інструментів макроекономічної політики у відповідь на актуальні кризові явища, довготривалі структурні тенденції в глобальній та національній економіці, зміни суспільних запитів в умовах глобалізації, цифровізації і зростання нерівності. Ефективність вказаної записки обумовлюється наданими у ній рекомендаціями щодо монетарного і фіскального стимулювання економіки України, що сприятиме посиленню інклюзивності макроекономічної політики, розбудові механізмів фінансування економічного

розвитку, які, посилюючи зацікавленість різних сторін, стануть локомотивом більш широких, давно назрілих інституційних змін, необхідних для забезпечення роботи цих механізмів;

- науково-аналітична записка «Інформаційні платформи як інструмент посилення конкурентних позицій національної економіки», Міністерству економіки (№ 135-13/676 від 03.12.2021). Актуальність науково-аналітичної записки полягає в тому, що вона, на основі систематизації чинників, які зумовлюють трансформацію, під впливом цифровізації та активного розвитку і розповсюдження платформенної моделі бізнесу, умов конкуренції та характеристики рівнів, механізмів та інструментів регулювання конкурентних відносин у економіці цифрових платформ, надає рекомендації щодо вдосконалення конкурентної політики держави. Результативність науково-аналітичної записки пов'язана з потенційним врахуванням наданих у ній рекомендацій щодо специфіки та потенціалу цифрових платформ як суб'єктів ринкової конкуренції та об'єктів впливу держави у процесі формування та здійснення конкурентної політики, зокрема: особливостей регулювання у економіці платформ; характеристики цифрових платформ як об'єктів регулювання, саморегулюючих суб'єктів та суб'єктів-учасників процесу регулювання; напрямів впливу економіки даних та платформізації на конкурентну політику; критеріїв оцінки ролі та місця цифрових платформ на конкурентних ринках; інструментів обмеження їх антиконкурентних дій; специфіки домінантних цифрових платформ та процесів злиття і поглинання як суб'єктів та об'єктів регулювання антиконкурентних дій у платформенній економіці. Ефективність науково-аналітичної записки обумовлюється надаваними у ній рекомендаціями щодо вдосконалення регулятивної політики держави у сфері підтримки конкуренції та обмеження антиконкурентних дій цифрових платформ у умовах швидкої діджиталізації національної економіки. Це сприятиме посиленню проринкової орієнтації поведінки суб'єктів господарювання та зменшення мотивації до пошуку рентних джерел отримання прибутку з боку платформ-монополістів і монополізації ринків. Використання наданих у науково-аналітичній записці висновків і рекомендацій у роботі Управління конкурентної політики Мінекономіки сприятиме досягненню пріоритетів поточної соціально-економічної політики України;

- аналітична записка "Фінансові інструменти сприяння високотехнологічному експорту", заст. Міністра з питань європейської інтеграції Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України Петровському Ю.О. (№135-13/23 від 19.01.2021). у якій розроблено пропозиції щодо удосконалення фінансового інструментарію стимулювання високотехнологічного експорту в Україні;

- науково-аналітична записка "Науково-практичні підходи щодо фінансово-

податкових інструментів стимулювання високотехнологічного експорту" (№135-13/489 від 25.08.2021), заст. Міністра з питань європейської інтеграції Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України Петровському Ю.О., в якій проаналізовано досвід зарубіжних країн у сфері стимулювання високотехнологічного експорту та розроблено пропозиції щодо його адаптації в Україні;

- науково-аналітична записка "Про тенденції офшоризації бізнесу в Україні" (№135-13/494 від 28.08.2021), Голові Ради НБУ Данилишину Б.М., в якій узагальнено тенденції щодо офшоризації бізнесу в Україні, розроблено пропозиції щодо його мінімізації;

- аналітична записка "Вплив боргової політики Уряду на розвиток економіки країни" (№135-13/552 від 30.09.2021), Департаменту фінансової політики Міністерства фінансів України, в якій узагальнено тенденції боргової політики Уряду в Україні, розроблено пропозиції щодо удосконалення законодавства з метою зниження боргової залежності країни;

- науково-аналітична доповідна записка «Особливості кредитування малого і середнього агробізнесу в умовах земельного ринку», поданій Народному депутату України Івченку В.Є. (№ 135-13/301 від 22.04.2021), обґрунтовано заходи, які необхідно здійснити для приведення у відповідність із практикою країн ЄС вітчизняного інституційно-правового середовища та державної фінансової та організаційної підтримки фінансових можливостей селянських господарств щодо придбання земельних ділянок. У листі Народного депутата України Івченка В.Є. зазначено, що запропоновані зміни і доповнення до законодавчих актів дозволяють сформувати цільові робочі групи для їх доопрацювання, обговорення на Комітеті з метою подальшого винесення на засідання Верховної Ради України;

- зауваження і пропозиції до проекту Плану заходів з реалізації Концепції сільського розвитку до 2030 року (№135-13/283 від 06.04.2021), які стосуються упорядкування структури розділів за напрямками з урахуванням значимості викладених у них заходів для сталого сільського розвитку та доповнення Плану заходами, які повніше забезпечували б реалізацію окремих положень Концепції (викладено у науково-аналітичній записці «Основні засади Концепції сільського розвитку на інклюзивній основі» (№ 135-13/559 від 19.10.2020). Документ надісланий заступнику Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Голові Робочої групи з питань сільського розвитку Висоцькому Т.М. у листі відповіді зазначено, що матеріали будуть використані для удосконалення проекту Концепції сільського розвитку до 2030 р. та при підготовці плану заходів з реалізації основних положень Концепції сільського розвитку на інклюзивній основі;

- висновки та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджет-

ного кодексу України щодо створення державного фонду підтримки медицини, спорту, освіти, культури та науки» (реєстр. № 5073 від 16.02.2021), поданого Кабінетом Міністрів України (№135-13/153 від 01.03.2021), направлені Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій. Пропозиції щодо уточнення окремих положень законопроекту в частині розкриття інформації щодо джерел формування фонду та фактичних напрямів використання отриманих коштів, зараховування коштів від плати за ліцензії на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор до спеціального фонду місцевих бюджетів, забезпечення ефективного використання адресних цільових механізмів фінансування охорони здоров'я;

- науково-аналітична записка «Оцінка бюджетних можливостей вакцинації проти COVID-19 в Україні» (№135-13/209 від 17.03.2021), направлена в Рахункову палату України. Оцінки обсягів бюджетних ресурсів, які необхідні (за альтернативними сценаріями вакцинації населення від COVID-19) для успішного проведення вакцинації в Україні;

- аналітична записка «Особливості діджиталізації фінансового ринку України», направлена Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Мінекономіки України (№135-13/378 від 31.05.2021). Матеріал структурує процеси цифровізації економіки України, виділяючи проблемні сфери та надаючи рекомендації щодо комплексного вирішення проблеми диспропорційної галузевої цифровізації;

- науково-аналітична записка «Рекомендації щодо державної політики протидії дивергенції України та Євросоюзу (за секторами національної економіки)», направлена Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Мінекономіки України (№135-13/689 від 13.12.2021). Деталізовано і цілісно розглянуто ключові виклики євроінтеграційних процесів на українське суспільство і економіку. Також виявлено проблеми ефективного і взаємовигідного функціонування поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Крім того, наведено заходи України щодо подолання дивергенції між нею та країнами ЄС на різних рівнях: політично-дипломатичному, державно-інституційному, регіональному, підприємницькому, соціальному;

- науково-аналітична записка «Корупція в українському суспільстві» (№ 135-13/111 від 18.02.2021) направлена Національному агентству з питань запобігання корупції щодо проведення досліджень покликаних на зміцнення доброчесності та зниження рівня корупції, в тому числі й на державні службі проведення моніторингу громадської думки з питань ставлення до корупції та її проявів, що допоможе аналізувати зміни у настроях суспільства, виявляти суперечливі думки, розуміти як сприймає суспільство ті чи інші аспекти корупції та хабарництва;

- науково-аналітична записка «Соціально-економічні настрої населення України: вересень 2021 року» (№ 135-13/550 від 30.09.2021) Міністерству економіки для підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів щодо динаміки макроекономічної стійкості України в частині аналізу викликів і загроз соціальній безпеці;

- пропозиції щодо проекту Концепції реалізації державної політики щодо імпортозаміщення та диверсифікації постачань за імпортом товарів для потреб стратегічних галузей промисловості, направлені першому заступнику Міністра Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України (№ 135-13/177 від 10.03.2021). Актуальність матеріалу полягає у обґрунтуванні деяких положень проекту Концепції. Зокрема щодо використання термінів, структури Концепції, зміни редакції положень та шляхів усунення виявлених недоліків. Надані пропозиції до проекту Концепції були використані при підготовці остаточної редакції документу, що направлятимуться на розгляд і погодження до центральних органів виконавчої влади, що підтверджується позитивним відгуком від Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості;

- пропозиції до Плану заходів із запровадження економіки замкненого циклу та щодо потенційних джерел та інструментів фінансового забезпечення запровадження економіки замкненого циклу з урахуванням необхідності декарбонізації та модернізації найважливіших секторів промисловості, направлені віце-прем'єр-міністру України – Міністру економіки України (№ 135-13/383-1 від 04.06.2021). Актуальність матеріалу полягає в обґрунтуванні заходів із запровадження циркулярної економіки, зокрема щодо нормативно-правового забезпечення; організаційних та комунікаційних заходів; потенційних джерел та інструментів фінансового забезпечення з урахуванням необхідності декарбонізації та модернізації найважливіших секторів економіки. Надані пропозиції були враховані під час роботи Міністерства у напрямку впровадження принципів циркулярної економіки в Україні;

- для Міністерства інфраструктури України надано оцінку діючих регуляторних рішень АТ «Укрзалізниця» в сфері тарифної політики щодо вантажних перевезень (№ 135-13/179 від 10.03.2021), в якій розглянуто найбільш важливі діючі регуляторні рішення АТ «Укрзалізниця» в сфері тарифної політики щодо надання послуг з організації перевезень вантажів залізничним транспортом; проведено оцінку даних рішень та по кожному з них надано пропозицію, врахування якої дозволить досягнути певного балансу інтересів в сфері тарифної політики щодо вантажних залізничних перевезень між АТ «Укрзалізниця» та основними вантажовідправниками;

- аналітичний матеріал «Взаємозалежність приватизації та економічного розвитку в

постсоціалістичних країнах: досвід країн Балтії», Міністерству економіки України (№ 135-13/547 від 29.09.2021). Актуальність та цінність полягає у наступному: здійснено порівняльний аналіз трансформацій власності у країнах Балтії у пострадянський період, розглянуто соціально-економічні передумови, цілі та хід постсоціалістичних інституційних перетворень; визначено спільні риси та особливості національних практик ринкового реформування власності та їх економічна результативність; узагальнено позитивний та негативний досвід зазначених реформ для вдосконалення політики приватизації в Україні;

- аналітичний матеріал «Інноваційні механізми посилення інклюзивності економічного розвитку місцевих громад», направлений до Міністерства розвитку громад та територій України (№ 135-13/702 від 15.12.2021). Актуальність розробки визначається необхідністю наукового обґрунтування економічного змісту інклюзивного розвитку в контексті реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, розробленої Міністерством розвитку громад та територій України за участі Міністерства цифрової трансформації України й затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 695 від 5 серпня 2020 р. Розкрито можливість впровадження та суть інноваційних механізмів реалізації економічного потенціалу місцевих громад на основі розширення можливостей соціального залучення та інклюзивного економічного розвитку територій; надано конкретні пропозиції для забезпечення виконання Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 рр. та плану заходів з її реалізації;

- науково-аналітичні матеріали «Особливості оцінювання наукової діяльності та розподілу державного фінансування: досвід країн Центральної та Східної Європи», Директорату науки та інновацій Міністерства освіти і науки України (№135-13/364 від 26.05.2021). здійснено аналіз підходів щодо розподілу фінансування з коштів державного бюджету між науковими організаціями в залежності від показників оцінювання їхньої наукової діяльності, що застосовуються в країнах Центральної та Східної Європи; підготовлено пропозиції щодо удосконалення відповідних підходів для України. Зазначено, що дозволяє удосконалити підходи щодо розподілу фінансування з коштів державного бюджету між науковими організаціями в залежності від показників оцінювання їхньої наукової діяльності.

- зауваження та пропозиції до проєкту Методичних рекомендацій щодо визначення пріоритетів смарт-спеціалізації регіонів, Директорату цінової політики та розвитку реального сектору економіки Міністерства економіки України (№135-13/319 від 29.04.2021). Здійснено виявлення та розвиток конкурентних переваг регіонів та реалізації їх інноваційного потенціала

лу; запровадження продуктивного діалогу та співпраці бізнесу, науки і влади в процесах економічного розвитку; формування та підтримки ефективного функціонування виробничих кластерів; стимулювання розвитку науково-технічного потенціалу регіону та інноваційної інфраструктури для забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Надані пропозиції мають важливе значення для впровадження та розвитку смарт-спеціалізації в Україні.

- інформаційно-аналітичні матеріали щодо проблемних питань соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (№ 135-13/237 від 24.03.2021) для Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Верховної Ради України — визначено проблемні питання соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та подальші заходи подолання і мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи, у тому числі проведення довгострокового моніторингу наявності радіонуклідів у різних середовищах, інформування громадськості про зміни радіологічних умов, аналіз та прогноз розвитку ситуації для цілей міжнародного інформаційного обміну, оцінку потенційних радіаційних наслідків та інформування суспільства і ЗМІ;

- науково-аналітичні матеріали «Гендерні аспекти зайнятості в Україні в контексті забезпечення гідної оплати праці» (№ 135-13/369 від 26.05.2021) для Урядової уповноваженої з питань гендерної політики при Секретаріату Кабінету Міністрів України. Оцінено гендерні асиметрії на ринку праці; сформовано зарубіжний досвід інституційного супроводження забезпечення гендерної рівності в оплаті праці; визначено гендерний розрив та напрями їх мінімізації.

За кодом КПКВК 6541230

- аналітична записка "Форсайт-дослідження у рамках удосконалення державного стратегічного планування в Україні: нормативно-правові засади", Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Горшковій Н.І. (№135-13/511 від 08.09.2021). Сформульовано комплекс заходів, які необхідно реалізувати для ефективного упровадження форсайт-дослідження «Економіка України–2050» в практику стратегічного державного планування. Це пропозиції щодо нормативно-правового регулювання розробки та реалізації форсайт-дослідження «Економіка України–2050», а також методологічного, організаційного та фінансового забезпечення цього процесу. Сформульовано позитивні фактори та ризики запровадження форсайт-дослідження «Економіка України–2050» в практику державного стратегічного планування в Україні;

- аналітичний матеріал «Дофортсайтні дослідження у сфері зайнятості», Директору Департаменту стратегічного планування та макроекономічного прогнозування Міністерства економіки України Горшків Н.І. (№ 135-13/654 від 22.11.2021). Сформульовано перелік пріоритетних завдань підготовчого етапу стратегічного прогнозування ринку праці як ключової складової економічної системи, яка є об'єктом фортсайт-дослідження «Економіка України – 2050» і, насамперед, сфери зайнятості та кадрового забезпечення промисловості. Сформульовано комплекс заходів для вирішення питання задоволення потреб промисловості у кваліфікованих кадрах з використанням Фортсайт-технологій;

- науково-аналітична записка «Основні напрями переходу до справедливої просторового розвитку на місцевому рівні в умовах ринкового обігу сільськогосподарських земель», Офіс Президента України, Прем'єр-міністра України Шмигало Д.А. (№135-13/122 від 19.02.2021), в якій проаналізовано прояви просторової несправедливості в землекористуванні, що виникли у період реформи місцевого самоврядування та загрози щодо посилення несправедливості в умовах ринкового обігу сільськогосподарських земель; розроблені напрями попередження проявів просторової несправедливості на місцевому рівні в умовах відкриття ринку купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення;

- науково-аналітична записка «Земельна реформа для суспільного добробуту і захисту прав людини: світовий досвід, українські реалії та перспективи», Офіс Президента України, Начальнику Департаменту захисту національної державності Служби безпеки України Куксі О. (№135-13/305 від 26.04.2021)., в якій узагальнено досвід зарубіжних країн щодо форм та наслідків впливу різних підходів до земельних трансформацій на суспільний розвиток, визначено необхідність дотримання базових прав людини, в тому числі права селян на землю як основи реалізації їх прав на життєвий простір, працю, засоби існування, що пов'язане з посиленням контролю держави у сфері земельних відносин;

- пропозиції до Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки», Голові Комітету Верховної ради України з питань антикорупційної політики Радіній А.О., Голові Національного агентства з питань запобігання корупції Новікову О.Ф. (№135-13/483 від 20.08.2021), в яких акцентовано увагу а необхідності включення до законопроектів напрямів запобігання значних корупціогенних ризиків у широко розповсюдженій в Україні практиці концентрації земельних угідь;

- в Державну регуляторну службу України надіслано оцінку діючих регуляторних рішень АТ «Укрзалізниця» в сфері тарифної політики щодо вантажних перевезень та пропозиції щодо уникнення їх негативних наслідків на майбутнє (№ 135-13/182 від 11.03.2021), на

основі чого сформульовано пропозиції для Державної регуляторної служби щодо проведення періодичного відстеження результативності регуляторного акту, який був спрямований на розв'язання проблем підвищення ефективності функціонування залізничного транспорту, забезпечення його подальшого розвитку для задоволення потреб економіки і населення в перевезеннях;

- Міністерству інфраструктури України надано Зауваження та пропозиції до проекту регуляторного акту Міністерства інфраструктури України «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» (№135-13/450 від 16.07.2021), де було здійснено оцінку реформування та запропоновано ефективні шляхи реформування галузі стосовно розділення АТ «Укрзалізниця» на функціональні бізнес-вертикалі; надано пропозиції щодо фінансового розділення в рамках Угоди про асоціацію з ЄС, що є необхідним кроком на шляху перетворення компанії на прибутковий бізнес;

- Державній регуляторній службі України рекомендації «Методичні і практичні підходи до оцінки прямого впливу регуляторного акта на економіку та інтереси суспільства» (№135-13/451 від 16.07.2021), в якій запропоновано розроблену методику оцінки прямого впливу регуляторного акта на економіку та інтереси суспільства, виконано практичну оцінку прямого впливу раніше прийнятого регуляторного акту на інтереси громадян, бізнесу, держави, економіки і суспільства в цілому, що дозволяє знайти баланс суперечливих інтересів і чого не було зроблено на етапі підготовки актів регулювання;

- Комітету ВР України з питань економічного розвитку надіслано матеріал «Методичні і практичні підходи до оцінки прямого впливу регуляторного акта на економіку» (№135-13/454 від 16.07.2021), в якому запропоновано методику оцінки прямого впливу нормативно-правового акта на економіку та проведено практичну оцінку впливу раніше прийнятого акту на інтереси громадян, бізнесу, держави, економіку, що дозволяє досягти балансу цих інтересів і чого не було зроблено на етапі його підготовки;

- Державній регуляторній службі України надіслано науково-аналітичну записку «Оцінка можливого впливу підвищення тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом на економіку, інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян» (№135-13/569 від 08.10. 2021), в якій здійснено кількісну та якісну оцінку можливого впливу дії Наказу на інтереси держави, суб'єктів господарювання та громадян, згідно з діючою методикою аналізу регуляторного впливу, а також на економіку, згідно з запропонованим методичним підходом, що сприятиме більш повному визначенню наслідків регуляторних рішень в сфері тарифної політики щодо внутрішніх вантажних залізничних перевезень.

V. КООРДИНАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У рамках підготовки кадрів вищої кваліфікації ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» проводить велику координаційну діяльність.

Директор Інституту акад. НАН України Геєць В.М. очолює спеціалізовану вченої раду Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ, а також член спеціалізованої вченої ради Д 26.239.02 ДУ ІЕПр НАНУ. Чл.-кор. НАН України Кораблін С.О. очолює спеціалізовану вчену раду Д 26.239.02 ДУ ІЕПр НАНУ. Ст. наук. співр. Левчук Н.І. – вчений секретар спеціалізованих вчених рад Інституту (Д 26.239.01, Д 26.239.02).

Заст. директора акад. НАН України Гриценко А.А., пров. наук. співр. відділу Яремеко О.Л., гол. наук. співр. Артџомова Т.І., чл.-кор. НАН України Сіденко В.Р., акад. НАН України Єфименко Т.І. та акад. НАН України Білорус О.Г. є членами спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ. Чл.-кор. НАН України Гриценко А.А. та пров. наук. співр. Яремеко О.Л. є членами спеціалізованої вченої ради Д 64.051.05 Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Гол. наук. співр. Артџомова Т.І. є членом експертної ради з питань проведення експертизи дисертаційних робіт МОН України з проблем економічної теорії та історії економічних вчень.

Гол. наук. співробітник чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.02 ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», а також експертної ради з питань проведення експертизи дисертаційних робіт МОН України з проблем секторального розвитку та підприємств. Гол. наук. співр. Крючкова І.В. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Пров. наук. співр. Запатріна І.В. – заст. голови спецради Д 26.055.03 Київського національного торговельно-економічного університету МОН України.

Зав. відділом чл.-кор. НАН України Луніна І.О. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.02 в ДУ ІЕПр НАНУ, членом спеціалізованої вченої ради Д 27.855.01 Університету державної фіскальної служби України, головою екзаменаційної комісії здобувачів вищої освіти денної та дистанційної форми навчання, а також головою Державної екзаменаційної комісії Київського національного університету імені Тараса Шевченка із захисту магістерських робіт за освітньої програми подвійного дипломування «Фінанси публічного сектору» з Норд Університетом (Норвегія) в рамках міжнародного проекту СРЕА-2015/10005 «Норвезько-українське інституційне партнерство в галузі економіки освіти в державному секторі: бухгалтерський облік, бюджетування та фінанси (NUPSEE)» (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), а також Національний експерт Наукової ради Міністерства осві-

ти і науки України. Секція 17. Економіка. Пров. наук. співр. Бондарук Т.Г. – член спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ та член спеціалізованої вченої ради Д 79.051.04 Чернігівського національного технологічного університету. Пров. наук. спів. Білоусова О.С. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.02 ДУ ІЕПр НАНУ.

Зав. відділом Шелудько Н.М. здійснювала викладацьку діяльність в аспірантурі Інституту в рамках циклу професійної підготовки згідно затвердженого плану навчального процесу.

Зав. сектором Борзенко О.О. є професором кафедри міжнародних фінансів ІМВ Київського національного університету ім. Т. Шевченка; професором циклової комісії з економіки, Фаховий коледж інформаційних систем і технологій ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана”. Пров. наук. співр. Піляєв ІС. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.001.09 Київського національного університету ім. Т. Шевченка за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку (політичні науки), професором кафедри міжнародних відносин Міжрегіональної Академії Управління персоналом. Ст. наук. співр. Редзюк Є.В. є доцентом циклової комісії з економіки, Фаховий коледж інформаційних систем і технологій ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана”.

Зав. відділом Зимовець В.В. входить до складу спеціалізованої вченої ради Д 26.039.02 ДУ ІЕПр НАН України, є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.006.04 Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана МОН України, а також доцентом кафедри економічної теорії Національного університету «Києво-Могилянська Академія». чл.-кор. НАН України Даниленко А.І. – член спеціалізованої ради Д 26.239.02 ДУ ІЕПр НАН України. Пров. наук. співр. Терещенко О.О. входить до складу спеціалізованої вченої ради Д 26.239.02 ДУ ІЕПр НАН України, а також є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.006.04 ДВНЗ „Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана” МОН України, професором кафедри фінансів підприємств Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана МОН України. Пров. наук. співр. Іванов Ю.Б. є членом спеціалізованої вченої ради Д 64.251.01 Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, членом спеціалізованої вченої ради Д 64.055.01 Харківського національного економічного університету ім. С.Кузнеця, а також професором кафедри оподаткування Харківського національного економічного університету ім. С.Кузнеця.

Зав. відділом чл.-кор. НАН України Єгоров І. Ю. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ, пров. наук. співр. Бажал Ю.М. – членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ, а також членом Вченої ради Національного університе-

ту «Києво-Могилянська академія». Гол. наук. співр. Сіденко С.В. – членом спеціалізованої вченої ради Д 26.006.02 у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» МОН України; професором кафедри міжнародних фінансів Київського Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка (за сумісництвом), а також головою ДЕК на кафедрі міжнародного менеджменту у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Зав. відділом Никифорок О.І. входить до складу спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ.

Гол. наук. співр. Чукаєва І.К. входить до складу спеціалізованої вченої ради Д 20.052.06 Івано-Франківського національного університету нафти і газу.

Зав. відділом Дейнеко Л.В. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.02 ДУ ІЕПр НАНУ, а також заст. голови експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій Міністерства освіти і науки України з проблем секторального розвитку та підприємництва. Ст. наук. співр. Ципліцька О.О. є викладачем кафедри математики Київського академічного університету, з 01 вересня 2021 року.

Гол. наук. співр. Осташко Т.О. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ та спеціалізованої вченої ради Д 35.840.01 Львівської комерційної академії (м. Львів).

Зав. відділом Шубравська О.В. є членом спеціалізованої вченої ради Д 27.821.03 Білоцерківського національного аграрного університету. Пров. наук. співр. Попова О.Л. входить до складу спеціалізованої вченої ради Д 26.004.01 Національного університету біоресурсів і природокористування, а також професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, факультет аграрного менеджменту у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Зав. відділом чл.-кор. НАН України Бородіна О.М. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ, а також спеціалізованої вченої ради К 76.051.12 Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Гол. наук. співр. Прокопа І.В. є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ.

Зав. відділом Небрат В. В. та гол. наук. співр. Супрун Н. А. є членами спеціалізованої вченої ради Д 26.239.01 ДУ ІЕПр НАНУ, а також зав. відділом Небрат В. В. працює на посаді професора кафедри економічної теорії в Національному університеті „Києво-Могилянська Академія” (впровадження результатів досліджень у авторському курсі «Історія економічної думки України»), здійснює керівництво навчальною практикою студентів ДВНЗ

КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. Гол. наук. співр. Супрун Н. А. працює на посаді професора кафедри економічної теорії в Національному університеті „Києво-Могилянська Академія” (підготовка та проведення лекцій з курсів «Історія економічних учень» та «Соціальна відповідальність»). Ст. наук. співр. Єлісеєва Л. В. працює на посаді доцента кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки та є членом спеціалізованої вченої ради К 32.051.06. Наук. співр. Боднарчук Т. Л. працює у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на посаді старшого викладача кафедри економіки підприємства. Наук. співр. Курбет О. П. працює на посаді старшого викладача кафедри економічної теорії в Національному університеті „Києво-Могилянська Академія” (підготовка та проведення семінарів з курсу «Історія економічних учень»). Ст. наук. співр. Кудласевич О. М. – член спеціалізованої вченої ради К 26.055.05 Київського національного торговельно-економічного університету. Наук. співр. Яценко Г.Ю. – старший викладач факультету економічних наук Національного університету «Києво-Могилянська академія», 3 курс «Макро- та мікроекономічне моделювання 2».

В сфері підготовки здобувачів вищої освіти ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» співпрацює з ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (договір № 145/1-С від 12 січня 2021 р. про співробітництво).

З метою координації наукових досліджень у галузі економічної теорії та науково-методичного забезпечення підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст» і «магістр» за спеціальністю “Економічна теорія” співробітники Інституту беруть участь у роботі Міжвідомчої координаційної ради з економічної теорії Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України, у підготовці та виданні науково-теоретичного журналу «Економічна теорія».

У своїй діяльності наукові підрозділи Інституту здійснюють наукову співпрацю з економічними кафедрами провідних вузів країни: читають курси лекцій, є науковими керівниками аспірантів та консультантами докторантів.

Продовжується співробітництво з Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та Національним університетом «Києво-Могилянська Академія». Академік НАНУ Гриценко А.А., пров. наук. співр. Яременко О.Л. читають курси лекцій на економічному факультеті ХНУ, є науковими керівниками аспірантів та консультантами докторантів. Методологічні рекомендації підготовлені в ХНУ, використовуються в процесі підготовки аспірантів в ДУ «Інститут економіки та прогнозування». Пров. наук. співр. Артьомова Т.І. та Бандура О.Н. читають лекції на економічному факультеті НаУКМА, здійснюють керівництво написан-

ням курсових і кваліфікаційних робіт бакалаврів й магістрів. Співробітники відділу академік НАНУ Гриценко А.А. є головою, пров. наук. співр. Яременко О.Л. та Артёмова Т.І. членами проектної групи з розробки та перегляду навчальних дисциплін Освітньої Програми підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» та беруть участь у навчальному процесі. Пров. наук. співр. Артёмова приймає участь у роботі проектної групи з розробки та перегляду навчальних дисциплін Освітньої Програми підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Нею оновлено Програму та Білети вступного екзамену до аспірантури ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» зі спеціальності 051 – «Економіка» (3-й освітньо-науковий рівень вищої освіти); оновлено Освітньо-наукову програму зі спеціальності 051 – «Економіка» щодо здобуття третього освітньо-наукового рівня вищої освіти в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»; оновлено робочі програми навчальних курсів «Сучасні економічні теорії та економічні системи», «Економіка розвитку», «Підприємництво та економічні ризики», «Економіка приватного сектора» для аспірантури ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» зі спеціальності 051 – «Економіка» (3-й освітньо-науковий рівень вищої освіти).

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» спільно з Українським інститутом соціальних досліджень імені Олександра Яременка, Інститутом демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України, Київським міжнародним університетом та Центром «Соціальний моніторинг» видає журнал «Український соціум». Журнал видається з 2002 року, входить до переліку фахових видань із соціологічних та економічних наук (постанова Президії ВАК України від 10.11.2010 №1-05/7).

Спільно з Інститутом телекомунікацій і глобального інформаційного простору, Інститутом кібернетики імені В.М.Глушкова ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» видає міжнародний науковий журнал «Математичне моделювання в економіці».

Чисельні показники співпраці Інституту з вищими навчальними закладами наведені за формою V -1, що додається.

Згідно з постановою Президії ВАК України від 10.01.2001 №29-06/8 ДУ «Інституту економіки та прогнозування НАНУ» входить до переліку провідних установ для експертизи дисертацій.

Участь у складі робочих груп, комісій, редакцій та інших організацій:

- *акад. НАН України Гесць В.М.:*

- представник України в міжнародному проєкті ЛІНК (ООН США) (з 1992 р.);
- віце-президент Співки економістів України (з 2006 р.);
- науковий керівник секції економічного прогнозування Співки економістів України (з 2006 р.);
- член наглядової ради Київського національного торгово-економічного університету (з 2013 р.);
- член науково-експертної колегії Громадської ради при Національному банку України (з 2015 р.);
- член Національного комітету з промислового розвитку при Кабінеті Міністрів України (з 2016 р.);
- член Правління Українського союзу промисловців і підприємців (з 2016 р.);
- член Комісії з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (з 2016 р.);
- член Наглядової ради Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (з 2016 р.);
- Член Експертної ради Громадської організації з питань розвитку газової промисловості та ринку природного газу (з 2018 р.);
- член Ради з питань економічного розвитку України при Кабінеті Міністрів України (з 2020 р.);
- член робочої група Кабінету міністрів України з формування стратегії розвитку України –2030 (з 2020 р.);
- член економічної ради реформ Кабінету Міністрів України (очолює прем'єр-міністр України Шмигаль Д.А.) (з 2020 р.);
- член науково-технічної ради Державного агентства водних ресурсів України (з 2020 р.);
- член Консультативної Ради науково-технічного розвитку Державного концерну "Укроборонпром" (з 2021 р.);
- головний редактор журналів: «Економічна теорія»; «Економіка і прогнозування», «Економіка України».
- член наукових, редакційних рад і колегій Міжнародних наукових журналів: "Регион: економіка и социология", "Мир перемен", "Общество и экономика", "Известия Нацио-

нальної Академії Наук Азербайджана. Серія Наука и Инновации", "Экономическая кибернетика"; "Міжнародний журнал соціальної якості" (International journal of social quality);

• *зав. відділом чл.-кор. НАН України Єгоров І.Ю.:*

- член робочих груп МОН України з розробки пріоритетів науково-технічного розвитку та оцінювання (атестації) наукових установ;
- член Національного комітету України з системного аналізу;
- член Комісії НАНУ з міжнародної діяльності та участі у Програмі «Горизонт-Європа» та Комісії НАНУ з морських досліджень ;
- член Робочої групи з проведення оцінки діяльності наукових установ НАНУ;
- керівник Офісу оцінювання наукових установ НАНУ (при Президії НАНУ);
- член редколегій трьох фахових журналів «Наука, технології, інновації», «Наука та наукознавство», «Економіка і прогнозування»;
- член групи експертів Економічної Комісії ООН для Європи з проблем інноваційного розвитку та державно- приватного партнерства;
- член авторського колективу з підготовки Доповіді ЮНЕСКО щодо стану освіти у природничих та технічних дисциплінах у пост- радянських країнах (з жовтня 2021 р.);
- ключовий експерт з проекту ЄС щодо оцінки стану інфраструктури інноваційної діяльності в Україні (з листопада 2021 р.).

• *чл.-кор. НАН України Скрипниченко М.І.:*

- представник України в міжнародному проекті ЛІНК (ООН США) (з 1992 р.);
- член бюро секції, яка розглядає роботи молодих вчених, Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки;
- Голова комісій щодо захисту кваліфікаційних та магістерських робіт у ВНЗ України (Національний університет «Києво-Могилянська академія», Національний університет біоресурсів і природокористування, Київський національний університет імені Тараса Шевченка);
- член Наукової ради МОН України з питань проведення експертизи конкурсних робіт в інфосистемі МОН України «Наука в університетах» за секцією 17 «Економіка» (підготовка науково-експертних висновків з оцінювання проектів на проведення наукового дослідження або науково-технічної (експериментальної) розробки).
- член редколегії наукового фахового журналу "Економіка і прогнозування».

-
- член редколегії міжнародного наукового журналу «Математичне моделювання в економіці»
  - член редколегії наукового журналу "Науково-технічна інформація".
  - член редколегії наукового фахового журналу "Економіка України".
  - *чл.-кор. НАН України Кораблін С.О.*
  - член редколегії наукового фахового журналу "Економіка і прогнозування".
  - член редколегії наукового фахового журналу "Економіка України".
  - *гол. наук. співр. Крючкова І.В.*
  - член редколегії наукового фахового журналу "Економіка і прогнозування".
  - *пров. наук. співр. Шумська С.С.*
  - член редколегії наукового фахового журналу "Економіка України".
  - *чл.-кор. НАН України Даниленко А.І.:*
  - член експертної групи МОН(голова) (ЕГ-2) (наказ МОН України від 19.04.2019 р. №524 «Про експертні групи з оцінювання ефективності діяльності наукових установ»).
  - член українсько-в'єтнамської Міжурядової комісії з питань торговельно-економічного та науково-технічного співробітництва,
  - член редколегії журналів «Фінанси України» та «Економіка та прогнозування»;
  - член бюро Відділення економіки НАН України.
  - Перший заступник Голови Правління Товариства «Україна-В'єтнам».
  - *зав. відділом чл.-кор. НАН України Бородіна О.М. :*
  - член наукової ради Національного фонду досліджень України (з 2018 р.).
  - член експертної групи КМДА «Розвиток міста та земельні відносини» (з 2019 р.).
  - член Робочої групи з питань сільського розвитку при Міністерстві економіки, торгівлі та сільського господарства України (з 2020 р.).
  - член правління Всеукраїнської ГО «Спілка сільського зеленого туризму».
  - голова Координаційної Ради Української мережі сільського розвитку;
  - член координаційного комітету Механізму громадянського суспільства (CSM) у Комітеті ООН з глобальної продовольчої безпеки (CFS). Координатор підregionу Східної Європи;
  - постійний представник Української національної партнерської організації (НМО) в Міжнародному Інституті прикладного системного аналізу (IIASA, з 2020 р.);
  - Контактна особа від України у Європейській мережі сільського розвитку (ERDN);

- член редколегії провідних наукових видань «Економіка та прогнозування», «Економіка України», «Український соціум» та член редколегії міжнародного наукового видання «Економічні та регіональні дослідження / «Economic and Regional Studies / Studia Ekonomiczne i Regionalne» (Польща).

• *зав. відділу чл.-кор. НАН України Луніна І.О.:*

- член редакційної колегії наукових журналів: «Економіка і прогнозування» та «Фінанси України»;

- член міжвідомчої робочої групи з підготовки проекту Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року;

- національний експерт наукової ради Міністерства освіти і науки України. Секція 17. Економіка;

- голова Екзаменаційної комісії Київського національного університету імені Тараса Шевченка із дистанційного захисту магістерських кваліфікаційних робіт студентів за освітньою програмою подвійного дипломування «Фінанси публічного сектору» з Норд Університетом (Норвегія) в рамках міжнародного проекту СРЕА-2015/10005 «Норвезько-українське інституційне партнерство в галузі економіки освіти в державному секторі: бухгалтерський облік, бюджетування та фінанси (NUPSEE)» (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2021 р.)

• *зав. відділом Зимовець В.В.:*

- член міжвідомчої робочої групи з питань удосконалення фінансових інструментів розвитку суб'єктів господарювання агропромислового комплексу при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України;

- член редакційної колегії журналів «Економіка України».

• *пров. наук. співр. Терещенко О.О.:*

- член редколегії журналів «Фінанси України», «Фінанси, облік і аудит».

• *гол. наук. співр. Іванов Ю.Б.:*

- член Президії Україно-Американської асоціації викладачів вищих навчальних закладів (з 2016 р.);

- член науково-консультативної Ради ДФС України в Харківській області (з 2017 р.).

- член редколегії наукового журналу «Бізнес Інформ», «Фінанси України» та іноземного журналу «Journal of Tax Reforms».

• *зав. відділу Шелудько Н.М.:*

- член редколегії наукових видань «Український соціум» та «Економіка та прогнозування»;
- член експертної ради МОН України з питань макроекономіки, світового господарства і соціально-економічного розвитку (економічні науки).
  - *зав. відділу Н.М. Шелудько, пров. наук. співр. С.І. Брус, пров. наук. співр. Є.О. Бублик, наук. співр. Шаповал Ю.І.*
- члени проектної групи освітньо-наукової програми за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Брали участь у процесі проходження акредитації освітньо-наукової програми за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» у МОН.
  - *зав. відділу чл-кор. НАН України Луніна І.О., пров. наук. співр. Бондарук Т.Г.:*
- члени робочої групи з проведення огляду витрат державного бюджету у сфері наукової і науково-технічної діяльності наукових установ Національної академії наук України. Внесено пропозиції та зауваження до проект звіт «Про проведення огляду витрат державного бюджету у сфері наукової і науково-технічної діяльності наукових установ Національної академії наук України за період з 2017 по 2019 рік».
  - *Зав. відділу чл-кор. НАН України Луніна І.О., пров.наук.спів. Білоусова О.С., наук.співр. Кваша Т.К.*
- члени Робочої групи з наукового супроводження реалізації Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року
  - *пров. наук. співр. Бондарук Т.Г.:*
- член редакційної колегії наукового видання «Вісник НАСОНА» та заступник головного редактора наукового видання (категорія Б) «Економічні горизонти»;
  - *зав. відділом Борзенко О.О.*
- експерт секції «Економіка» за фаховими напрямками наукової ради МОН України;
- член редакційної колегії наукового журналу «Економіка України»;
- член редакційної колегії наукового журналу «Економічний Вісник Житомирського Університету» (секція «Економіка»);
- член редакційної колегії міжнародного наукового журналу «Вестник Карагандинского Університету» (секція «Економіка», журнал входить у індекс WoS);
  - *зав. відділом Бобух І.М.:*

- член редколегій наукового журналу «Економіка України» та наукового журналу «Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczeni» (Польща).

• *пров. наук. співр. Кіндзерський Ю.В.*

- член редколегії наукових журналів «Економіка України» та «Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій».

• *пров. наук. співр. Бойко О.М.:*

- експерт робочої групи науково-технічної ради у сфері технічного регулювання (Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України);

- експерт робочої групи КМДА з розроблення комплексу заходів , спрямованих на підтримку столичних товаровиробників;

- головний експерт робочої групи РІР і ВРУ Комітету економічного розвитку щодо опрацювання змін до проектів законів у сфері функціонування організаційних форм інноваційної діяльності;

- експерт робочої групи РІР.

• *ст. наук. співр. Грига В.Ю. :*

- експерт програмного комітету «Європа у мінливому світі - інклюзивні, інноваційні та свідомі суспільства» рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020»

• *ст. наук. співр. Черненко С.М.*

- експерт в Державній науковій установі “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації” з проведення наукової і науково-технічної експертизи.

• *зав. відділу Никифорук О.І. :*

- член редколегії журналу «Економіка України», «Вісник КІБІТ»;

- член комітету рецензентів двох міжнародних журналів «Oeconomia Copernicana» та «Equilibrium.Quarterly Journal of Economics and Economic Policy» (Польща);

- член Робочої групи Міністерства інфраструктури та НАН України «Щодо розвитку транспортних інновацій»;

- експерт Національного Фонду досліджень України.

• *гол. наук. співр. Чукаєва І.К.:*

- член редколегії Всеукраїнського науково-технічного журналу (серія «Економіка та управління в нафтовій та газовій промисловості») Науковий вісник Івано-Франківського національного університету нафти і газу;

• *наук. співр. Стасюк О.М.:*

- член редколегії Міжнародного наукового журналу European Journal of Intelligent Transportation Systems.

• *зав. відділом Дейнеко Л.В.:*

- член Всеукраїнської мережи фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку «REGIONET».

- член редакційної колегії наукового журналу MIND JOURNAL (Польща, м. Бельсько-Бяла).

- член редакційної колегії наукового журналу «Продовольчі ресурси» (м. Київ).

- член редакційної колегії наукового журналу «Економіка харчової промисловості» (м. Одеса).

- член спеціалізованої науково-технічної ради МОН за напрямом конкурсу І. Наукова роботи за тематичними напрямками, тематичний напрям 10) безпечне, інноваційне та розумне суспільство (соціально-правовий та соціально-гуманітарний напрями), які фінансуються за рахунок зовнішнього інструменту допомоги Європейського Союзу для виконання зобов'язань України у Рамковій програмі Європейського Союзу з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020».

• *ст. наук. співр. Кушніренко О.М. наук. співр. Ципліцька О.О.:*

- члени редакційної колегії фахового наукового журналу (група «Б»): «Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент» (м. Одеса, Міжнародний гуманітарний університет);

• *зав. відділом Дейнеко Л.В., ст. наук. співр. Кушніренко О.М.:*

- члени редакційної колегії наукового журналу «Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету» (м. Кам'янське).

- члени Комітету по державно-приватному партнерству при Торгово-промисловій палаті України.

- члени Робочої групи по організації проведення Форуму Індустріальних парків у рамках «Українських індустріальних днів – 2021» при ТПП України.

• *ст. наук. співр. Гахович Н.Г., ст. наук. співр. Кушніренко О.М.*

- члени Робочої групи з наукового супроводження реалізації Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року.

• *зав. відділом Осташко Т.О. :*

-
- експерт з питань сільськогосподарської торгівлі в Європі і Центральній Азії, Продовольча і Сільськогосподарська Організація Об'єднаних Націй (ФАО);
  - член редакційного колегії журналу «Економіка і прогнозування».
  - *пров. наук. співр. Венгер В.В.*
  - член редакційного колегії журналу «European scientific journal of Economic and Financial innovation» (Київський університет імені Бориса Грінченка).
  - *зав. сектором Подолець Р.З., ст. наук. співр. Дячук О.А.*
  - члени технічної робочої групи з питань енергетики та клімату при Секретаріаті Енергетичного співтовариства (м. Відень, Австрія);
  - члени Експертної ради Міністерства енергетики та захисту довкілля України
  - *зав. сектором Подолець Р.З., ст. наук. співр. Дячук О.А., ст. наук. співр. Серебренніков Б.С., Трипольська Г.С., Саприкіна Т.А.*
  - члени робочої групи з розробки 2-го Національно-визначеного внеску України до Паризької угоди.
  - *зав. сектором Подолець Р.З.*
  - член редакційного колегії журналу «Special Issue "Energy Sources from Agriculture and Rural Areas» (Інформація за посиланням: https://www.mdpi.com/journal/energies/special_issues/energy_sources_agricultural_rural_areas)
  - *ст. наук. співр. Дячук О.А.*
  - член координаційної ради НАН України з проблем, пов'язаних з Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату;
  - член робочої групи з питань формування державної кліматичної політики при Міністерстві енергетики та захисту довкілля України;
  - член Науково-технічної ради Міністерства енергетики України, секція «Енергоефективність».
  - *ст. наук. співр. Дячук О.А., ст. наук. співр. Серебренніков Б.С.*
  - члени Секретаріату Робочої групи з розробки Інтегрованого плану з боротьби зі зміною клімату та розвитку енергетики до 2030 року;
  - *зав. відділом Шубравська О.В.:*
  - член Міжвідомчої експертної групи з питань регулювання аграрного ринку при Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України;

- член міжвідомчої робочої групи з підготовки Стратегії продовольчої безпеки України при Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (<https://me.gov.ua/Ascod/List?fCtx=inAll>);

- член редколегії наукового фахового видання «Економіка та управління АПК»;

- член Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників;

- експерт комплексного прогнозно-аналітичного дослідження з метою формування пропозицій щодо найбільш актуальних тематик фундаментальних та прикладних досліджень у рамках пріоритетних напрямів наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності за тематичним напрямком «Продовольча безпека, сталий розвиток сільського господарства і супутні технології, біоекономіка» (розпорядження Президії НАН України № 370 від 18.07.2021).

• *гол. наук. співр. Молдаван Л.В.:*

- член робочої групи Міністерства аграрної політики та продовольства України з питань вдосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності сільськогосподарських кооперативів;

- член редколегії наукового фахового видання «Економіка України»;

- член Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників.

• *гол. наук. співр. Попова О.Л.:*

- член редколегії наукового фахового видання «Український соціум»;

- член редколегії наукового фахового видання «Економіст»;

- член редколегії збірника наукових праць «Історія народного господарства та економічної думки України»;

- член міжвідомчої робочої групи з питань імплементації Директиви Ради 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 р. Про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел у національне законодавство України.

• *зав. відділом Балакірева О.М.:*

- член Світової асоціації зі СНІДу;

- національний експерт ЮНІСЕФ;

- національний директор міжнародного дослідницького проекту «European Values Study» та «World Values Study» в Україні;

- координатор міжнародного проекту «Вплив конфлікту на сході України на динаміку комерційного сексу та епідемію ВІЛ/ПСШ і гепатиту С» в Україні;

- керівник проекту в Україні, член Асамблеї міжнародного проекту HBSC («Health behaviour school-aged children» – «Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді»);
  - керівник проекту в Україні міжнародного дослідницького проекту ESPAD (The European School Survey Project on Alcohol and other Drugs - «Європейське опитування учнівської молоді щодо вживання алкоголю та інші наркотичних речовин»);
  - експерт міжнародного проекту «Діти поза увагою: підтримка молдавських та українських транснаціональних родин, залучених до зовнішньої трудової міграції в країнах ЄС», реалізовуватиметься протягом 2021–2023 років за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного центру з розвитку міграційної політики (ICMPD);
  - член секції соціально-економічних наук Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки;
  - член правління Соціологічної асоціації України;
  - голова Комісії з професійної етики соціолога Соціологічної асоціації України;
  - член Робочої групи з питань проведення інтегрованих біоповедінкових досліджень при Державній установі «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»;
  - член Комітету з регіональної політики Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІД;
  - член Наглядової ради проекту Ю-репорт при Міністерстві молоді та спорту України;
  - член Міжвідомчої робочої групи щодо розвитку організаційної культури, етичних принципів та дотримання гендерної рівності на державній службі при Національному агентстві України з питань державної служби;
  - член міжвідомчої робочої групи при Міністерстві охорони здоров'я з питань розробки Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2030 року
  - член дослідницької команди при Державній установі «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» стосовно проведення сероепідеміологічних досліджень COVID-19 серед дорослого населення для оцінки популяційного імунітету,
  - головний редактор наукових журналів «Український соціум» та «Український соціологічний журнал», член редколегії наукового журналу «Економіка України».
- *ст. наук. співр. Дмитрук Д.А.:*
  - член редколегії наукового журналу «Український соціум»;

-
- член - радник експертної групи Всеукраїнської аграрної ради (ВАР).
  - *зав. відділу Небрат В. В.:*
    - член редколегії, відповідальна за випуск періодичного фахового видання «Історія народного господарства та економічної думки України»;
  - *гол. наук. співр. Супрун Н. А.:*
    - член редколегій наукових фахових видань «Історія народного господарства та економічної думки України» та «Український соціум» ;
    - голова Державної екзаменаційної комісії економічного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка за спеціальністю «Економіка та право» (24.05.2021);
  - *ст. наук. співр. Єлісєєва Л. В.:*
    - член редколегій наукових періодичних видань «Історія народного господарства та економічної думки України», «Економічний часопис» ВНУ імені Лесі Українки;
    - керівник секції економіки Волинського відділення Малої академії наук України;
    - відповідальний секретар та член галузевої конкурсної комісії Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Економіка»;
    - експерт Експертної ради МОН;
  - *ст. наук. співр. Горін Н. О.:*
    - член редколегії періодичного фахового видання «Історія народного господарства та економічної думки України» (відповідальний секретар);
  - *наук. співр. Боднарчук Т. Л.:*
    - член редколегій наукових видань «Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка», «Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки» (відповідальний редактор), «Збірник матеріалів за результатами VIII науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Сталий розвиток України: проблеми і перспективи» (відповідальний редактор), «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів»;
  - *ст. наук. співр. Кудласевич О. М.*

- член Конкурсної комісії на зайняття вакантних посад керівників закладів дошкільної освіти Дніпровського району міста Києва (Київська міська державна адміністрація Департамент освіти та науки міста Києва);

• *наук. співр. Курбет О.П. :*

- член Європейського товариства історії економічної думки (European Society for the History of Economic Thought);

- член спільноти United People Global у статусі Champion.

• *зав. відділу Близнюк В.В.:*

- член редакційних колегій зарубіжних журналів «Hyperion economic journal» (Bucharest, Romania), «Economics, Law and Policy» (NY, USA), «Economy and sociology» (Moldova) ;

• *гол. наук. співр. Петрова І.Л.:*

- член редакційних колегій журналів «Ринок праці та зайнятість населення», «Соціально-трудова відносина: теорія та практика», «Україна: аспекти праці».

VI. КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, З'ЇЗДИ ТОЩО

Співробітники Інституту в 2021 році прийняли участь в організації та проведенні 35 наукових заходів (з них 18 міжнародних) за кодами бюджетних програм 6541030, 6541230 та виступили учасниками (онлайн та офлайн) більше 1000 наукових заходів (науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів, форумів), в т.ч. більше 250 закордонних.

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомий результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
1.	Пріоритети інструментів та інституцій інноваційного розвитку для промислових хайтек	АППАУ (Асоціація підприємств промислових автоматизації України)	18.02.2021	Microsoft teams Platform	22	Обговорення експертним середовищем найактуальнішого питання в Індустрії 4.0., а саме наявних та найбільш затребуваних (але відсутніх) інструментів інноваційного розвитку, а також Стратегій регіонального розвитку на період 2021-2027 роки
2.	Міжнародний круглий стіл «Актуальні проблеми підвищення рівня життя населення та скорочення рівня бідності»	Національний Інститут Економічних Досліджень Республіки Молдова	26.02.2021	Zoom	49 (11)	Визначено пропозиції в частині покращання якості життя для пострадянських країн https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/noutati/1331-masa-rotund-internacional-moldova-ucraina-n-format-on-line-bubcn-gcni-eshnsya-eya-sps-byoncnysya-s-youbshhnsn-eyagnlyos.html
3.	VI Міжнародна фермерська конференція - пермакультурна зустріч «Започаткування солідарного фермерства в Україні»	ГС «Пермакультура в Україні», за підтримки Фонду Michael Succow (Німеччина) та German-Ukrainian Cooperation in Organic Agriculture Пермакультурне парт-	27-28.02.2021	Zoom	100 (23)	Сучасні промислові продовольчі системи як загроза для глобальної безпеки, перехід до локалізації виробництва продовольства на основі солідарного сільського господарства, особливості та потреба у нових практиках землекористування, їх доцільність та

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
		нерство Вишеградських країн та України				заходи з їх запровадження в Україні. Підготовлено Європейський посібник із солідарного фермерства (перекладено на українську мову).
4.	Фінал проекту «інтеграція 4.0» в Миколаєві – в рамках заходів Європейських індустріальних днів, які організуються Єврокомісією за темою «EUcompetitivenessinthechangingglobalcompetitivelandscape».	АППАУ (Асоціація підприємств промислових автоматизації України), Морський кластер України	09.03.2021	ZOOM	72	<ul style="list-style-type: none"> - проблеми співпраці між “влада – бізнес – наука – громадськість” – «яким чином ця співпраця веде до зростання конкурентоспроможності українських регіонів, й в рамках зростання конкурентоспроможності всього Євросоюзу», - аспекти створення інноваційної екосистеми промислових хайтек секторів, - інструменти та політика співпраці та покращення колективної спроможності реагувати на виклики зростання на регіональному рівні, - програми та проекти інтеграції в європейські ланцюги доданої вартості та європейські програми розвитку. - демонстрація нової ролі інноваційних кластерів, як каталізаторів та консолідаторів регіонального розвитку.
5.	VIII міжнародна науково-практична конференція «Бізнес-аналітика в	Національна академія статистики, обліку та аудиту; Жешувський універси-	17.03.2021	Національна академія статис-	118 (7)	Напрями удосконалення підходів до аналітичного обґрунтування управлінських рішень в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
	управлінні зовнішньоекономічною діяльністю»	тет (Польща); Університет Олександра Дубчека в Тренчині (Словаччина); Академія Вища школа бізнесу в Домбровій Гурничі (Польща)		тики, обліку та аудиту		
6.	Міжнародний семінар «Доступ до землі дрібних землевласників та потреба у підтримці ФАО у зв'язку з відкриттям ринку земель сільськогосподарського призначення»	Місія ФАО в Україні, Українська мережа сільського розвитку, регіональні фермерські асоціації, ГО «Спілка сільського зеленого туризму», ГО «Екодія», ГО Центр «Соціальний моніторинг»	28.04.2021	Zoom	25 (5)	Проблеми доступу до землі малих землевласників у контексті останніх законодавчих змін та пропозиції щодо можливої технічної підтримки з боку ФАО.
7.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Іван Вернадський – учений-економіст, педагог, громадянин (до 200-річчя від дня народження)»	КНУ ім. Тараса Шевченка, ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана», Наукова бібліотека імені М. В. Довнар-Запольського	19.05.2021	Київ, Zoom	30	Прес-реліз на сайті Інституту: http://ief.org.ua/?p=9081
8.	Трансформація функцій держави в умовах глобалізації		19.05.21	Київ, Zoom	35 (3)	Проблеми сучасного уявлення про державу і державні інститути; державне регулювання української економіки; міста і ролі держави в організації суспільного життя, а також формуванню державного регулювання економіки в умовах змін

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
						на тлі пандемії COVID-19; Розглянуто необхідність створення механізму узгодження інтересів і діяльності державних та недержавних суб'єктів, що демонструє поєднання державного регулювання національної економіки з її саморегулюванням на прикладах різних країн світу; проаналізовано трансформації нових ідей та підходів щодо модернізації функцій держави в новітніх умовах глобалізації.
9.	XIV Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми, пріоритети та перспективи сталого розвитку в XXI столітті»	МОН України Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут економіки промисловості НАН України, ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г.М. Доброва НАН України», Комратський державний університет Інститут економіки Національної академії наук Білорусі,	20-21.05.2021	Кам'янець-Подільський (Google Meet)	82 (32)	Прес-реліз на сайті Інституту: http://ief.org.ua/?p=9090

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
		Державний економічний університет в Познані				
10.	Мобільний семінар «Університет св. Володи-мира у міському просторі Києва (1834–1863 рр.)»	КНУ ім. Тараса Шевченка, ДВНЗ КНЕУ ім. Вадима Гетьмана	21.05.2021	Київ	21	Прес-реліз на сайті Інституту: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2021/05/Конференція-200-років-від-дня-народження-І.Вернадського-ІЕПр_19.05.2020.pdf
11.	XII Міжнародний теоретико-методологічний семінар і IX Міжнародний конкурс молодих науковців «Уявне, архетипи та публічне управління» в межах Міжнародного симпозіуму «Уявне і повсякденне життя: теоретичні підходи до робіт Жильбера Дюрана» (щорічний захід Української школи Архетипіки).	Наукова бібліотека імені М. Максимовича КНУ Тараса Шевченка; Центр досліджень сучасного та повсякденного життя (Париж, Франція); Соціологічна лабораторія LERSEM-IRSA EA4584 Університету Монпельє-3 імені Поля Валері (Франція); Інститут соціальної та політичної психології НАПН України; Українська технологічна академія; Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління; Українське товариство сприяння соціальним інноваціям	05.05.2021	Zoom	30 (8)	Презентація франко-українського перекладу книги Ж. Дюрана «Антропологічні структури уявного»; фінал конкурсу молодих науковців на тему: «Уявне, архетипи і публічне управління»; лекція Сорбоннського професора Мішеля Маффесолі на тему: «Жильбер Дюран і постмодерна сучасність»
12.	Міжнародний науково-	Університет державної	21.05.2021	Zoom, Ір-	20 (1)	макроекономічні ефекти пандемії

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомий результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
	практичний круглий стіл «Ефективність грошово-кредитної політики в умовах пандемії COVID-19»	фіскальної служби України.		пінь		COVID-19 та їх вплив на реалізацію грошово-кредитної політики; питання попиту на гроші в умовах поширення цифрових фінансових активів.
13.	X Міжнародна науково-практична конференція «Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність»	Міністерство освіти і науки України Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна); Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія); Білостоцький технологічний університет (Польща); Євразійський національний університет імені Л.М. Гумільова (Казахстан); Вроцлавська політехніка (Польща); Дніпровський національний університет імені	14.05.2021	Полтава	210 (100)	Теоретичні, методологічні й практичні аспекти забезпечення економічного розвитку держави та її соціальної стабільності; особливості управління соціально-економічними процесами в умовах європейської інтеграції; проблеми фінансової стабільності національної економіки та перспективи її забезпечення; перспективи соціально-економічного розвитку України у контексті євроінтеграції; сучасний стан міжнародної економічної діяльності України; напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб'єктів господарювання, особливості сучасного управління бізнес-процесами.

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
		Олеся Гончара (Україна); Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна); Західноукраїнський національний університет; Льотна академія Національного авіаційного університету (Україна); Сумський державний університет (Україна); Університет Одлар Юрду (Азербайджан); Університет ISMA (Латвія); Університет Північ (Хорватія);				
14.	I Міжнародна науково-практична конференція «Трансформація національної та регіональної моделей економічного розвитку та законодавства в умовах глобальних викликів»	МОН України, ВНУ ім. Л. України, ГО «Інститут економічних та еколого-енергетичних досліджень», European Institute of further education, Poland University of economy in Bydgoszcz, Poland	07-08.06.2021	Луцьк (Zoom)	75 (10)	Прес-реліз на Facebook сторінці кафедри економіки та природокористування ВНУ ім. Л. України https://www.facebook.com/groups/kafedra.ekonomiky.ta.pryrodokorystuvania.vnu/permalink/1800165426821353/

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
15.	Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Яке майбутнє у сільськогосподарських кооперативів? (Кооперативні читання - 2021 р.)	Поліський національний університет; Університет Клайпеди; Університет Вітаутаса Магнуса; ННЦ «ІАЕ НААНУ»; АФЗУ; ГС «Українська мережа сільського розвитку».	10.06.2021	Zoom	60 (3)	Розвиток с/г кооперації як одного із ключових векторів аграрної політики в Україні; капіталізація кооперативних структур України та ЄС, посилення їх екологічної місії; ідентифікація місця кооперативів у моделі розвитку інклюзивної сільської економіки; становлення публічного управління кооперативними об'єднаннями; імплементація механізмів кооперативного маркетингу в агробізнес; упровадження концепції соціально орієнтованої «зеленої економіки» як незамінної компоненти сільського розвитку.
16.	Всеукраїнський круглий стіл «Сергій Подолинський – основоположник природничих засад мислення і господарювання в національній та світовій економічній науці»	ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Наукова бібліотека імені М. В. Довнар-Запольського ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Наукове товариство імені Сергія Подолинського	23.06.2021	Київ, Zoom	43 (2)	Прес-реліз : https://lib.kneu.edu.ua/ua/news_lib/23_06_2021/
17.	Круглий стіл «Загальний механізм та чинники стабілізації соціально-	Виконавці наукового проекту цільової комплексної програми наукових досліджень НАН	18.06.2021	м. Київ	12	Виявлення нагальних змін та фундаментальних чинників впливу на рівень стабільності у загальному механізмі стабілізації соціально-

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
	економічного розвитку України»	України «Загальний механізм та чинники стабілізації соціально-економічного розвитку України"				економічного розвитку. Підготовлено резолюцію з рекомендаціями державним органам виконавчої влади щодо напрямків зменшення негативного впливу глобальної фінансової кризи та економічних наслідків пандемії коронавірусу, які можуть бути використані при формуванні та реалізації державної фінансової, бюджетної та податкової політики, розробці управлінських рішень з питань стабілізації економічного розвитку тощо.
18.	Міжнародний Круглий стіл (он-лайн) «Перспективи сталого розвитку сільських територій в Україні»	ГО «Екодія», Благодійна організація DRA (Німеччина)	27.07.2021	Zoom	20 (2)	Оцінка рівня інклюзивності населених пунктів територіальних громад. Проведення опитування щодо соціально-економічного розвитку сіл та громадської й політичної активності сільського населення пілотних територіальних громад Волинської, Полтавської, Харківської, Вінницької, Запорізької областей.
19.	Міжнародний Вебінар «Соціально-економічний аналіз громади – smart-імпульс для успішного локального розвитку»	ГО «Екодія», Благодійна організація DRA (Німеччина)	07.09.2021	Zoom	30 (2)	Структурування оцінки ситуації та можливостей розвитку територіальних громад на основі внутрішнього потенціалу.
20.	XII Міжнародний теоретико-методологічний	Центр досліджень сучасного та повсякден-	22-24.09.2021	Zoom	30 (7)	Проведення XII Міжнародного теоретико-методологічного семінару,

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
	семінар і ІХ Міжнародний конкурс молодих науковців «Уявне, архетипи та публічне управління» в межах Міжнародного симпозіуму «Уявне і повсякденне життя: теоретичні підходи до робіт Жильбера Дюрана» (щорічний захід Української школи Архетипіки).	ного життя (Париж, Франція); Соціологічна лабораторія LERSEM-IRSA EA4584 Університету Монпельє-3 імені Поля Валері (Франція); Інститут соціальної та політичної психології НАПН України; Українська технологічна академія; Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління; Українське товариство сприяння соціальним інноваціям				фіналу конкурсу молодих науковців на тему: «Уявне, архетипи і публічне управління»; лекція Сорбоннського професора Мішеля Маффесолі на тему: «Жильбер Дюран і постмодерна сучасність».
21.	Розвиток в Україні досліджень в галузі міжнародної економіки	Науково-дослідний фінансовий інститут ДННУ «Академія фінансового управління»	28.09.21	Zoom	38 (3)	Проблеми теоретичного дослідження процесів світової економіки (швидке зростання вільного потоку товарів і послуг, капіталу, робочої сили і фінансів між країнами); бачення міжнародних економічних проблем та відмінності у їх дослідженні науковцями академічних інститутів НАН України та освітянами у вищих навчальних закладах МОН України на відповідних кафедрах; наслідки глобалізації – негативні та позитивні з урахуванням проблем та завдань сьогодення.

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
22.	Круглий стіл «Україна в системі світового господарства: історико-економічний контекст»		06.10.2021	Zoom	64	Прес-реліз на сайті Інституту: http://ief.org.ua/?p=9435 Інформація про видання на сайті НАН України https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=8224
23.	Міжнародний круглий стіл «Виклики нової якості життя»	Національний інститут економічних досліджень Республіки Молдова за участі науковців та дослідників з Азербайджану (Azərbaycan Turizm Və Menecment Universiteti) та Румунії (ARTIFEX University of Bucharest)	08.10.2021	Zoom	22 (10)	В межах виконання цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Становлення нової якості життя». https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=8281
24.	Міжнародний науковий семінар «Вплив інтеграційних процесів на грошово-кредитну політику: досвід Болгарії та перспектива України»	Інститут економічних досліджень Болгарської академії наук	20.10.2021	Zoom	20 (5)	Зміни в українському законодавстві, що наблизили його гармонізацію з європейськими нормами у сфері фінансових ринків; місяця малих відкритих економік, таких як Болгарія й Україна, у світових фінансових потоках, фінансової відкритості, ролі грошових переказів для фінансової інклюзії, фінансового поглиблення економік світу.
25.	Семінар "Економічний	Агенція регіонального	26.10.2021	Платформа	21	В рамках реалізації завдань за стра-

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомий результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
	розвиток регіонів через впровадження смарт-спеціалізації"	розвитку Вінницької області		GoogleMeet		тегічною ціллю 1 Конкурентоздатний регіон на основі інноваційного та сталого розвитку Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року, що передбачає розвиток смарт-спеціалізації; можливості створення в Вінницькій області кластеру медичного туризму, який обраний як один з напрямів смарт-спеціалізації регіону
26.	Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів стейкхолдерів в системі стійкого розвитку територій»	Харківський національний університет імені в. Н. Каразіна Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу» University of montenegro economic laboratory for transition research (Podgorica, Montenegro)	30.10.2021	м.Харків. ХНУ імені В.Н. Каразіна, Zoom.	150 (6)	Трансформація економічних систем на національному та регіональному рівнях; економічні, інформаційні, екологічні та соціальні аспекти розвитку територій; теоретичні засади публічного управління та адміністрування соціально-економічними системами; інструменти впровадження альтернативних джерел енергії, популяризації та розвитку ресурсо- та енергозбереження; особливості впровадження інноваційної та інвестиційної діяльності, управління проектами та програмами розвитку територій; ключові характеристики бізнес-середовища територіальної системи; особливості управління економічною безпекою територій.

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомий результат заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
27.	Міжнародний круглий стіл «Inclusive rural development: empirical evidence from Central and Eastern Europe»	Інститут розвитку села та сільського господарства Польської академії наук (IRWIR PAN) Європейська мережа сільського розвитку (ERDN)	08.11.2021	Zoom	50 (45)	Інклюзивний сільський розвиток: практичний досвід країн Центральної та Східної Європи.
28.	Круглий стіл з обговорення сфери смарт-спеціалізації Київської області «Біоактивні речовини та фармацевтика для здоров'я людини»	Київська обласна державна адміністрація	09.11.2021	Zoom	42	Захід проведено в рамках реалізації завдань за стратегічною ціллю 3«Розвиток інноваційно орієнтованих галузей економіки (на засадах смарт-спеціалізації)» Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки. Обговорення напряму смарт-спеціалізації Біоактивні речовини та фармацевтика для здоров'я людини та можливостей створення Фармацевтичного кластеру в Київській області
29.	Стратегічна сесія з питань створення Кластеру функціональної їжі у сфері смарт-спеціалізації Київської області «Виробництво інноваційних харчових продуктів з вдосконаленими споживними якостями	Київська обласна державна адміністрація	25.11.2021	Київ	50	Фінальний захід процесу підприємницького відкриття (EDP) у сфері смарт-спеціалізації Київської області «Виробництво інноваційних харчових продуктів з вдосконаленими споживними якостями (функціональна їжа)» для створення інституційних засад кластеризації Київської області.

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомий результат заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
	(функціональна їжа)»					
30.	Міжнародний семінар «Paradigms in the management of governance in the present conditions of the epidemic crisis: global economy under pandemics» («Парадигми державного управління у сучасних умовах епідемічної кризи: глобальна економіка в умовах пандемії»)	Бухарестський університет «ARTIFEX» (Румунія), Національний інститут економічних досліджень Республіки Молдова за участі фахівців із Румунії, України, Молдови та Болгарії.	29.11.2021	Zoom	58 (3)	Найважливіші спільні для України, Румунії та країн Східного партнерства проблеми і постпандемічні виклики у сфері освіти й зайнятості в контексті прискореної цифровізації та можливі шляхи вирішення означених проблем. https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=8490
31.	Тренінговий курс «Інкубаційна програма Booster Інноваційних Проектів 2022»	Київський академічний університет	1.11. – 10.12. 2021	Київ	50	Тренінг для учених Національної академії наук України із підготовки пітч-презентацій їх розробок з метою трансферу технологій та комерціалізації інновацій
32.	Науково-практичний круглий стіл «Фінансовий розвиток трансформаційних економік: можливості, обмеження, перспективи»		03.12.2021	Zoom	10	Фінансовий розвиток економіки (індикатори та підходи до вимірювання), взаємозв'язку між фінансовою глибиною та економічним розвитком, доларизації економіки, фінансової грамотності населення
33.	XIV Міжнародна науково-практична конференція «Академічна наука: результати і перспективи»	Національна академія наук України, Національний університет «Полтавська політехні-	09.12.2021.	м. Полтава, Національний університет «Пол-	100	Розвиток економіки, підвищення її конкурентоспроможності тощо. Буде видано збірник наукових праць, в якому висвітлені основні наукові

№ п/п	Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Кількість учасників (в т.ч. з країн далекого зарубіжжя, з країн СНД)	Загальна проблематика; найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
	ви».	ка імені Юрія Кондратюка» та інші.		тавська політехніка ім. Юрія Кондратюка»		здобутки, що обговорювалися на заході.
34.	Круглий стіл «Стратегія соціально-економічного розвитку Миколаївської області з урахуванням концепцій smart-спеціалізації»	Інститут державного управління ЧНУ ім. Петра Могили	10.12.2021	ZOOM	17	застосування smart-спеціалізації в Миколаївській області в контексті реалізації Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2027 включно представниками органів регіональної влади, науки, бізнесу, освіти та громадськості
35.	Щорічні грудневі Руденківські читання «...Його місце належить бачити серед економічних геніїв світу»: Микола Руденко про Сергія Подолинського	Кафедра економічної теорії ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» Наукова бібліотека імені М. В. Довнар-Запольського ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» Наукове товариство імені Сергія Подолинського ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» Відділ економічної історії	16.12.2021	Київ, Zoom	30 (4)	Прес-реліз на сайті Наукова бібліотека імені М. В. Довнар-Запольського ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Інформація про заплановані на 2020 рік заходи, в яких установа є **організатором або співорганізатором:**

Назва (Назви заходів навести українською, російською та англійською мовами)	Дата проведення	Місце проведення	Перелік співорганізаторів	Посилання на веб-сайт Інституту або конференції
Науково-практична конференція «Трансформація економічної системи як об'єктивний процес і предмет наукових досліджень»; («Трансформация экономической системы как объективный процесс и предмет научных исследований»; «Transformation of the economic system as an objective process and subject of scientific research»)	квітень	м.Київ, Zoom	Кафедра економічної теорії ДВНЗ «КНЕУ ім.В.Гетьмана», КНУ ім Тараса Шевченка	
Глобалізаційні виклики у світовій економіці: можливості для України	травень	м.Київ, Zoom	-	http://ief.org.ua/#pagetitle
Глобальні імперативи та асиметрії розвитку світової економіки	грудень	м.Київ, Zoom	-	http://ief.org.ua/#pagetitle

VIII. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Упродовж 2021 р. в Інституті побачили світ (вийшли друком або оприлюднені на інформаційному порталі Інституту) 16 монографій, 1 наукова доповідь, 2 брошури та 4 збірники тез. Випущено чергові номери започаткованих Інститутом періодичних видань.

Співробітники Інституту опублікували 752 друкованих наукових праць, з них 516 – у вітчизняних виданнях, 236 – у зарубіжних.

За бюджетною програмою КПКВК 6541030

Монографії (наукові видання)

1. Економіка. Економічні науки: Індустрія фінансових послуг в умовах «нової реальності» : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Н.М. Шелудько ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». – Електрон дані. – К., 2021. – 142 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/357.pdf> (Ум. друк. арк. 8,875. Обл.-вид. арк. 6,85. Обсяг 3,02 Мб). – ISBN 978-966-02-9736-4 (електронне видання)

У монографії реалізовано підхід до вивчення індустрії фінансових послуг як інституційно-економічного феномена на основі концепту «нової реальності». Результати дослідження мають важливе значення для подальшого розвитку теорії фінансового посередництва, зокрема, доповнюють і розширюють уявлення про специфіку трансформацій індустрії фінансових послуг під впливом фінансових інновацій і нетрадиційної монетарної політики, і дають підстави для проведення прикладних досліджень у сфері регулювання фінансових інститутів і фінансових ринків.

2. Економіка. Економічні науки: Макроперспективи ендогенізації економічного розвитку України : колективна монографія / за ред. д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 518 с. : табл., рис. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/355.pdf> (Ум. друк. арк. 32,375. Обл.-вид. арк. 22,45. Обсяг 7,28 Мб). – ISBN 978-966-02-9735-7 (електронне видання)

У колективній монографії представлено матеріали наукових розробок щодо необхідності переходу економіки України до переважно ендогенно орієнтованої економічної моделі розвитку як процесу формування системи мотивів і стимулів, які забезпечують випереджаюче відтворення інноваційних переваг національної економіки, а також активізації внутрішніх факторів та зменшення негативного впливу зовнішніх чинників у соціально-економічному розвитку країни.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів економічних ВНЗ, фахівців у сфері економічного планування та прогнозування.

3. Економіка. Економічні науки: Юхимець Р. С. Ринки природного газу України та ЄС: лібералізація та інтеграція : монографія / Р.С. Юхимець ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2021. – 196 с.: табл., рис. (Ум. друк. арк. 12,25. Обл.-вид. арк. 9,6. Наклад – 300 прим.). – ISBN 978-966-02-9683-1

Монографія присвячена науковому обґрунтуванню змін засад регулювання ринків газу в умовах трансформації національних моделей енергоринку в напрямі лібералізації та подальшої інтеграції у єдиний європейський енергетичний простір. Обґрунтовано вплив інтеграційних факторів на трансформацію організаційної та функціональної структури ринків природного газу України та ЄС. Узагальнено основні фактори, що можуть становити бар'єри для розвитку конкуренції на національних газових ринках.

Видання може бути корисним для науковців, працівників державних органів управління, викладачів ВНЗ, аспірантів, студентів і тих, хто цікавиться питаннями трансформації національних газових ринків.

4. Економіка. Економічні науки: Розвиток національної торговельної політики для підвищення конкурентоспроможності економіки України : колективна монографія / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН України Т.О. Осташко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 313 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/353.pdf> (Ум. друк. арк. 19,56. Обл.-вид. арк. 13,9. Обсяг 4,2 Мб). – ISBN 978-966-02-9695-4 (електронне видання)

У монографії представлені результати досліджень щодо розвитку торговельної політики України в сучасних умовах. Оцінено вплив сучасних інституційних перетворень на конкурентоспроможність вітчизняної економіки. Наведено методіку і результати розрахунків ефективності лібералізації торговельних відносин у межах чинних і потенційних ЗВТ України. Розглянуто підходи до формування торговельної політики, зокрема у сферах цифрової торгівлі, регулювання продовольчих ринків в умовах пандемії COVID-19, регулювання діяльності ТНК на внутрішньому ринку країни, вдосконалення інституту публічних закупівель, а також визначення пріоритетів подальшого реформування та розвитку національної системи технічного регулювання у контексті євроінтеграції України.

Монографія може бути корисною для науковців, працівників державних органів управління, викладачів ВНЗ, аспірантів, студентів.

5. Економіка. Економічні науки: Інституціональне забезпечення функціонування виробничої інфраструктури України : колективна монографія / за ред. О.І. Никифорок ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2021.– 400 с. ; 12 табл., 33 рис. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/352.pdf> (Ум. друк. арк. 25,0. Обл.-вид. арк. 16,9. Обсяг 4,25 Мб). – ISBN 978-966-02-9694-7 (електронне видання)

У монографії обґрунтовано методологічні та практичні підходи щодо дослідження інституціонального забезпечення функціонування та розвитку виробничої інфраструктури України. Дано оцінку стану та проблем інституціонального забезпечення функціонування виробничої інфраструктури для забезпечення сталого економічного розвитку в контексті інтеграційних процесів. Обґрунтовано пріоритети інституціонального забезпечення функціонування секторів виробничої інфраструктури, а саме: транспорту і зв'язку, енергозабезпечуючих секторів та електропостачання як фактора стабільного розвитку економіки та підвищення її ефективності.

Для науковців, працівників державних органів управління та зацікавлених практиків.

6. Економіка. Економічні науки: Історичні детермінанти включення України в систему міжнародних економічних відносин : монографія / В.В. Небрат, Н.О. Горін та ін. ; за ред. д.е.н. В.В. Небрат ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2021. – 528 с. : табл., рис. (Ум. друк. арк. 31,6. Обл.-вид. арк. 33,0. Наклад – 100 прим.). – ISBN 978-966-02-9618-3

Монографія представляє результати історико-економічного дослідження розвитку зовнішньоекономічних зв'язків українського господарства. Охарактеризовано тенденції та закономірності зміни характеру міжнародних економічних відносин, що сформували історичну траєкторію включення України в систему світової торгівлі, міжнародного руху капіталу та робочої сили, науково-технічного співробітництва, міжнародної економічної інтеграції. Хронологічні межі дослідження охоплюють період від включення українських етнічних земель у зовнішньоторговельні зв'язки на етапі формування світового товарного ринку (XI–XVI ст.) до новітніх форм участі України в глобальній економіці. Виявлено історико-економічні чинники, що обумовили сучасне місце національного господарства в системі міжнародного поділу праці та конкурентні позиції України на світових товарних ринках.

Для науковців, працівників міністерств і відомств, викладачів і студентів вищих навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться економічною історією, проблемами сучасного розвитку національного господарства в контексті міжнародної економічної інтеграції.

7. Економіка. Економічні науки: Комплементарність інформаційно-цифрових і соціально-економічних перетворень як умова стабільного розвитку суспільства : монографія / за ред. чл.-кор. НАН України А.А. Гриценка ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2021. – 400 с. : табл., рис. (Ум. друк. арк. 25,0. Обл.-вид. арк. 18,93. Наклад – 300 прим.). – ISBN 978-966-02-9574-2

Монографію присвячено дослідженню чинників, що обумовлюють нестабільну соціально-економічну динаміку, і шляхів забезпечення взаємопов'язаного і взаємодоповнюючого розвитку інформаційно-цифрових і соціально-економічних перетворень. Розкрито суперечно-

сті цифрового і соціально-економічного розвитку і можливі форми їх розв'язання. Показано як вплив цифрових трансформацій на економічні відносини, ефективність виробництва та конкурентоспроможність національної економіки, так і зворотний вплив соціально-економічних змін на цифровий розвиток. Розкрито роль інститутів у забезпеченні комплементарності інформаційно-цифрового і соціально-економічного розвитку та шляхи вирішення цих завдань.

Монографія буде корисною як фахівцям у сфері взаємозв'язку техніко-технологічного, соціально-економічного та інституційного розвитку, так і широкому колу читачів, які цікавляться сучасними проблемами цифровізації та економіки.

8. Економіка. Економічні науки: Горкіна Л. П. На перехресті парадигм: М.І. Туган-Барановський в історії економічної думки / Лариса Павлівна Горкіна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 574 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/336.pdf> (Ум. друк. арк. 35,875. Обл.-вид. арк. 23,1. Обсяг 6,73 Мб). – ISBN 978-966-02-9559-9 (електронне видання)

Монографія висвітлює життя, наукову і громадсько-політичну діяльність відомого у світі українського вченого Михайла Івановича Туган-Барановського (1865–1919). Подана коротка ретроспектива світової і вітчизняної наукової економічної думки у XIX столітті та розкрито внесок вченого в її подальший розвиток. Основна увага приділена внеску М.І. Туган-Барановського в історію економічних вчень, мікро- та макроекономіку, історію та теорію кооперації і соціалізму.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів вищих закладів освіти, всіх, хто цікавиться історією економічної культури України та її представниками.

9. Економіка. Економічні науки: Формування інституційної архітекtonіки інформаційно-мережевої економіки : монографія / за ред. академіка Гриценка А.А. ; НАН України, ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України". – К., 2021. – 740 с. : табл., рис. (Ум. друк. арк. 60,125. Обл.-вид. арк. 48,57. Наклад – 100). – ISBN 978-966-02-9756-2

Монографія є логічним продовженням досліджень інституційної архітекtonіки, розпочатих у книзі "Інституційна архітекtonіка і динаміка економічних перетворень" (2008 р.), продовжених у роботах "Ієрархія та мережі в інституційній архітекtonіці економічних систем" (2013 р.) та "Довіра в інституційній архітекtonіці економічного простору-часу" (2020 р.). В ній з'ясовано логіку і зміст основоположного в сучасній соціально-економічній динаміці процесу, який полягає у переході від індустриально-ринкової до інформаційно-мережевої економіки, показано зміни в інституційній системі суспільства, розкрито їх суперечливість і конфліктність, запропоновано підходи до вирішення завдань забезпечення стабільного суспільного розвитку.

Для фахівців у галузі економіки та суспільних наук, викладачів та студентів закладів вищої освіти економічного та соціально-гуманітарного напрямку.

10. Економіка. Економічні науки: Інституційні засади розвитку ринку праці в Україні : колективна монографія / за ред. д.е.н. І.П. Петрової, В.В. Близнюк ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 480 с. (Ум. друк. арк. 29,6. Обл.-вид. арк. 23,7. Обсяг 8 Мб). – ISBN 978-966-02-9805-7 (електронне видання)

Монографія є логічним продовженням багаторічних досліджень творчого колективу в частині проблематики функціонування трудової сфери в Україні. В монографії інститути ринку праці розглядаються в системі інституційних суб'єктів та регуляторних інститутів, функціонування яких обумовлює його інституційну трансформацію. Автори довели необхідність забезпечення інклюзивного вектора розвитку ринку праці на засадах інноватизації та гармонізації інтересів інституційних суб'єктів ринку. Заходи, спрямовані на мінімізацію деструктивних проявів на ринку праці передбачають реалізацію концепції гідної праці та забезпечення принципу соціальної справедливості, розвиток інститутів соціального захисту, безумовного базового доходу, професійної освіти, утвердження установок і моделей інноваційно активної поведінки та спонукання інтересу до нової, постматеріалістичної мотивації. Розглядаючи українське законодавство про працю як формальний інститут, що визначає деструкції трудових відносин, розкрито особливості прекарних моделей соціально-трудова відносин в Україні та обґрунтовано інституційний інструментарій пом'якшення їх негативного впливу.

Для науковців, органів державної та виконавчої влади, викладачів, аспірантів та студентів економічних спеціальностей, а також усіх, кого цікавить проблематика функціонування трудової сфери, майбутні зміни змісту та форм трудової діяльності під впливом планетарних змін

11. Економіка. Економічні науки: Інтеграція України до європейського економічного простору: проблеми дивергенції та шляхи їх розв'язання : монографія / за заг. ред. чл.-кор. НАН України С.О. Корабліна, д.е.н., проф. О.О. Борзенко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 392 с. (Ум. друк. арк.. 35,5. Обл.-вид. арк. 23,6. Обсяг 4,93 Мб). ISBN 978-966-02-9831-6 (електронне видання)

Колективна монографія присвячена науковому обґрунтуванню шляхів вирішення проблем соціально-економічної дивергенції України та держав Європейського Союзу та упровадження підходів державної політики, спрямованої на стимулювання їх конвергенційної взаємодії. Показано ключові виклики євроінтеграційних процесів України, у т. ч. обумовлені турбулентністю сучасного глобального середовища, набутою під впливом різних чинників макроекономічною вразливістю нашої держави, а також посиленням дезінтеграційних тенденцій у розвитку Євросоюзу через низку невирішених інституційних та інших проблем. Аргументовано необхідність імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС крізь

призму забезпечення їх соціально-економічної конвергенції. Розкрито суть і запропоновано підходи до вирішення системних проблем конвергенції України та країн Євросоюзу за секторами (сферами) економіки. Обґрунтовано концептуальні засади та моделі протидії дивергентним тенденціям у процесі інтеграції України до об'єднаної Європи.

Монографія буде корисною фахівцям у сфері міжнародної економіки, макроекономічного, фінансового та інституційного розвитку, державного управління, а також викладачам і здобувачам вищої освіти за економічними спеціальностями.

Наукові доповіді

1. Економіка. Економічні науки: **Твердохлібова Д. В. Державний бюджет України в 2005–2020 рр.: оцінка бюджетного простору** : наук. доповідь / Д.В. Твердохлібова ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 212 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/sr/308.pdf> (Ум. друк. арк. 17,22. Обл.-вид. арк. 16,34. Обсяг 6,21 Мб). – ISBN 978-966-02-9682-4 (електронне видання)

Наукову доповідь присвячено дослідженню бюджетного простору України в 2005–2020 рр. Запропоновано методичний підхід до поточного оцінювання бюджетного простору; в його межах доведено рівність трьох підходів до кількісного оцінювання бюджетного простору: оцінювання шляхом розрахунку бюджетного розриву, шляхом порівняння значень показників державного боргу та шляхом порівняння значень показників сальдо бюджету; розраховано поточні оцінки бюджетного простору по роках за 2005–2020 рр. та проаналізовано їх; в аналітичному вигляді визначено внески бюджетних показників у формування бюджетного простору в Україні та обчислено їх по роках за 2005–2020 рр.; проведено аналіз поточних оцінок бюджетного простору за 2005–2020 рр. на чутливість до змін, які протягом 2005–2020 рр. вносилися до законів України про Державний бюджет України та постанов Кабінету Міністрів України про схвалення прогнозу економічного і соціального розвитку України щодо планових річних значень бюджетних показників.

Для науковців, державних службовців, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Збірники тез

1. Економіка. Економічні науки: **Розвиток в Україні досліджень в галузі міжнародної економіки** : збірник наукових тез доповідей дискусійної платформи 28 вересня 2021 р. / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 127 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/scc/20.pdf> (Ум. друк. арк. 9,3. Обл.-вид. арк. 8,74. Обсяг 3,31 Мб). – ISBN 978-966-02-9757-9 (електронне видання)

У збірнику розкривається актуальність теоретичного дослідження процесів світової економіки (швидке зростання вільного потоку товарів і послуг, капіталу, робочої сили і фінансів між країнами). Висвітлено бачення міжнародних економічних проблем та відмінності у їх дослідженні науковцями академічних інститутів НАН України та освітянами у вищих навчальних закладах МОН України на відповідних кафедрах. Проаналізовано наслідки глобалізації – негативні та позитивні з урахуванням проблем та завдань сьогодення.

2. Економіка. Економічні науки: Трансформація функцій держави в умовах глобалізації : збірник тез доповідей міжнародної дискусійної платформи 19 травня 2021 р. / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 131 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/scc/19.pdf> (Ум. друк. арк. 10,24. Обл.-вид. арк. 8,68. Обсяг 2,46 Мб). – ISBN 978-966-02-9637-4 (електронне видання)

Збірник тез доповідей міжнародної дискусійної платформи присвячено проблемам сучасного уявлення про державу і державні інститути; державного регулювання української економіки; міста і ролі держави в організації суспільного життя, а також формуванню державного регулювання економіки в умовах змін на тлі пандемії COVID-19; необхідності створення механізму узгодження інтересів і діяльності державних та недержавних суб'єктів, що демонструє поєднання державного регулювання національної економіки з її саморегулюванням на прикладах різних країн світу ; трансформації нових ідей та підходів щодо модернізації функцій держави в новітніх умовах глобалізації.

За бюджетною програмою КПКВК 6541230

Монографії (наукові видання)

1. Економіка. Економічні науки: Модернізація економічної політики розвитку сфер діяльності та ринків : у 4-х частинах / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2020.

Частина 1 : Аграрна політика для селянських фермерських господарств та їх об'єднань: світовий досвід для України : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України О.М. Бородіної ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 275 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/346.pdf> (Ум. друк. арк. 17,125. Обл.-вид. арк. 13,07. Обсяг 4,03 Мб).

ISBN 978-966-02-9300-7 (загальний, електронне видання)

ISBN 978-966-02-930-4 (Ч. 1, електронне видання)

У монографії в історичній ретроспективі оцінюються механізми державної підтримки фермерства в Україні; з точки зору забезпечення оптимального поєднання інтересів держави, виробників і споживачів та сприяння локальному розвитку розкрито суть таких механізмів підтримки. Узагальнено досвід реалізації програм надання продовольчої допомоги вразливим

верствам населення на прикладі США, розкрито механізми, суспільні вигоди і втрати від їх впровадження. Обґрунтовано необхідність, оцінено можливості та визначено нормативно-правові передумови запровадження продовольчих субсидій населенню в Україні, опрацьовано основні засади формування Державної цільової програми допомоги малозабезпеченим громадянам на придбання плодоовочевої продукції у господарствах фермерського типу та заходи щодо її реалізації. Висвітлено також особливості створення та функціонування маркетингових неприбуткових об'єднань, завдяки яким зменшуються витрати і збільшуються доходи господарств – їх членів, підвищується товарність малоземельних ферм; пропонується низка змін до законодавчих актів України, які наближають їх до законодавства ЄС у сфері кооперації, державної підтримки об'єднань малих виробників, кооперативного кредитування, оподаткування господарських некомерційних об'єднань.

Монографія може бути корисною для політиків, представників державних органів управління і самоврядування, бізнесу, науковців, викладачів ВНЗ, аспірантів, студентів.

2. Економіка. Економічні науки: Модернізація економічної політики розвитку сфер діяльності та ринків : у 4-х частинах / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2020.

Частина 3 : Регуляторна та кадрова політика: проблеми та можливості удосконалення : монографія / за ред. д.е.н. О.І. Никифорок та к.е.н. В.В. Близнюк ; НАН України; ДУ« Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 327 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/351.pdf> (Ум. друк. арк. 20,375. Обл.-вид. арк. 15,14. Обсяг 6,57 Мб).

ISBN 978-966-02-9300-7 (загальний, електронне видання)

ISBN 978-966-02-9303-8 (Ч. 3, електронне видання)

Представлено результати дослідження сучасної регуляторної політики України, розглянуто концептуальні засади аналізу та оцінки впливу регуляторних актів, здійснено аналіз світового досвіду оцінки регуляторного впливу держави на економічні інтереси громадян, суб'єктів господарювання та держави (на прикладі США, європейських країн), здійснено аналіз кількісних (методи вибору альтернатив, для обраних альтернатив – аналіз «витрати-вигоди», «витрати-ефективність») та соціологічних методів (опитування представників зацікавлених груп, населення, бізнес-спільноти); здійснено оцінку стану, особливостей, проблем та обмежень застосування існуючого механізму аналізу та оцінки впливу регуляторних актів в Україні.

Обґрунтовано методологічні підходи ідентифікації освітньо-професійних дисбалансів регіональних ринків праці України, що є гальмом модернізації економічного розвитку

країни. Освітньо-професійні дисбаланси розглядалися як структурна невідповідність попиту та пропозиції ресурсів праці внаслідок як низької мобільності робочої сили, так і неефективності системи професійної підготовки та перепідготовки кадрів. Узагальнення проблем державного регулювання в частині забезпечення перспективної потреби в кадрах регіональної економіки та визначення перспективної потреби економіки в кадрах вищого рівня кваліфікації у розрізі професій дозволило обґрунтувати напрями збалансування підготовки кадрів із потребами регіональної економіки.

Видання є частиною загальної праці у 4-х частинах за результатами науково-дослідної роботи «Модернізація економічної політики розвитку сфер діяльності та ринків», яка виконувалася науковим колективом ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» упродовж 2018–2019 рр. (№ держреєстрації 0118U007329).

Монографія може бути корисною для працівників державних органів управління, бізнесу, науковців, викладачів ВНЗ, аспірантів, студентів.

3. Економіка. Економічні науки: Просторова справедливість у землекористуванні та сталому сільському розвитку : у 2-х книгах / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021.

Книга 1 : Справедливість у доступі до земельних ресурсів і вигід від їх використання на сільських територіях : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України О.М. Бородіної; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 225 с.; табл., рис. – Режим доступу: <http://ief.org.ua/docs/mg/350.pdf> (Ум. друк. арк. 14,0. Обл.-вид. арк. 11,5. Обсяг 3,2 Мб).

ISBN 978-966-02-9635-0 (загальний, електронне видання)

ISBN 978-966-02-9636-7 (Кн.1, електронне видання)

Досліджено особливості просторового розвитку сільських територій та трансформації системи землеволодіння і землекористування в історичній ретроспективі та в умовах сучасного реформування адміністративно-територіального устрою в Україні. Сформовано теоретичні засади дослідження просторової справедливості у землекористуванні з акцентом на створенні простору для життя і можливостей для праці на сільських територіях, збереження сільського способу життя, захисту сільського соціуму та сільських поселень. Розкриті прояви порушення справедливості у землеволодінні і землекористуванні в процесі створення об'єднаних територіальних громад (ОТГ) та визначені потенційні загрози справедливому просторовому розвитку ОТГ, зумовлені їх суттєвою диференціацією. Виявлено нерівності внесків землекористувачів – суб'єктів господарювання в корпоративному та індивідуальному

секторах сільського господарства – у формування економічної бази сільського розвитку на локальному рівні.

Доведено, що досягнення просторової справедливості у землекористуванні на сільських територіях передбачає застосування набору інструментів захисту просторових прав сільських спільнот і окремих їх членів на використання земельних ресурсів на їх територіях та отримуваних від цього вигід. Обґрунтовано практичні рекомендації щодо підвищення синергії та посилення взаємодії держави, органів місцевого самоврядування, сільських громад та громадянського суспільства для запобігання формуванню причин просторової несправедливості у землекористуванні та зменшення їх негативних впливів.

Для науковців, політиків, працівників органів державного управління і місцевого самоврядування, викладачів, аспірантів і студентів ВНЗ гуманітарного профілю.

4. Економіка. Економічні науки: **Інституційно-організаційні основи проведення форсайт-дослідження «Економіка України – 2050»**: колективна монографія / за ред. д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 485 с. : табл., рис. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/358.pdf> (Ум. друк. арк. 27. Обл.-вид. арк. 20,8. Обсяг – 7,84 Мб). – ISBN 978-966-02-9830-9 (електронне видання)

У колективній монографії представлено матеріали за результатами наукових досліджень щодо розроблених: інституційно-організаційних засад, науково-організаційного супроводження та регламентації проведення форсайт-дослідження «Економіка України-2050», послідовних етапів та змісту заходів з організації форсайту в Україні з урахуванням світового досвіду; нормативно-правових засад запровадження форсайту в практику державного стратегічного планування в Україні, завдань та пропозицій у рамках реалізації форсайт-дослідження «Економіка України-2050».

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів економічних ВНЗ, фахівців у сфері економічного планування та прогнозування

Збірники тез

1. Економіка. Економічні науки: **Процеси конвергенції східноєвропейських країн з ЄС у рамках Східного партнерства (Процеси інтеграції України та ЄС)** : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 183 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/scc/17.pdf> (Ум. друк. арк. 14,625. Обл.-вид. арк. 12,365. Обсяг 3,44 Мб). – ISBN 978-966-02-9560-5 (електронне видання)

Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції присвячено проблемам європейської інтеграції України: новим вимірам, можливостям та перспективам; оптимізації формату економічної інтеграції України для набуття членства в Євросоюзі; сектора-

льній взаємодії України та країн ЄС у рамках виконання Угоди про асоціацію; прогнозам розвитку та активізації джерел зростання економік України та ЄС; трансформації соціально-економічних моделей під впливом пандемії коронавірусу (COVID-19) та цифровізації економік.

Монографії

1. Економіка. Економічні науки : **Ринок праці та професійно-технічна освіта: особливості взаємодії** : монографія / за ред. д.е.н. В.В. Близнюк ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 309 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/359.pdf> (Ум. друк. арк. 17,0. Обл.-вид. арк. 12,7. Обсяг 6,46 Мб). – **ISBN 978-966-02-9806-4 (електронне видання)**

Монографія є науковим доробком творчого колективу та результатом виконання проєкту «Модернізація системи професійно-технічної освіти для потреб регіонального ринку праці» (КПКВ 2751270) секторальної підтримки регіонального розвитку за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу. В монографії докладно розглянуто освітньо-професійні особливості регіонального ринку праці Запорізької області та проблеми його кадрового забезпечення. Обґрунтовано підходи та оригінальний інструментарій предиктивної оцінки професійних навичок регіонального ринку праці, що дає можливість виявити особливості та механізми формування компетенцій та професійних кваліфікацій робітничих кадрів. У роботі авторами обґрунтовано та осучаснено методичні підходи оцінки вартості професійної підготовки кваліфікованих робітників. Комплексність та системність дослідження характеризується представленим методичним забезпеченням освітніх стандартів на основі модульно-компетентнісного підходу.

Монографія може бути цікава та корисна для фахівців, аналітиків та управлінців, які задаються пошуком шляхів забезпечення потреби у кваліфікаціях регіонального ринку праці.

Брошура

1. Економіка. Брошура. **Рижкова Ю.О., Грига В.Ю. та ін. Регіони України та смартспеціалізація** / НАН України; Ін-т. екон. та прогнозув. – Київ, 2021. – 45 с. (Ум. друк. арк. 0,8. Обл.-вид. арк. 0,6).

Інформаційно-довідкові матеріали підготовлено в рамках реалізації проєкту «Розвиток інноваційної інфраструктури та вдосконалення інноваційної політики регіонів України на основі «розумної спеціалізації» в рамках програми «Підтримка регіональної політики України».

2. Економіка. Брошура. Єгоров І.Ю., Черненко С.М., Хаустов В.К. та ін. **Методичні рекомендації щодо створення інноваційних кластерів у регіонах в рамках реалізації стратегій смарт-спеціалізації / НАН України; Ін-т. екон. та прогнозув.** – Київ, 2021. – 32 с. (Ум. друк. арк. 1,23. Обл.-вид. арк. 1,05).

Рекомендації підготовлено в рамках реалізації проекту «Розвиток інноваційної інфраструктури та вдосконалення інноваційної політики регіонів України на основі «розумної спеціалізації». При цьому були використані матеріали звіту за проектом ЄС «Стимулювання міжрегіональної кооперації в сфері науково-технічного та інноваційного розвитку між ЄС та Чорноморським регіоном» (BLACK SEA HORIZON), у підготовці якого активну участь брали автори чинних Рекомендацій.

Збірники тез

1. Економіка. Економічні науки: **Освіта, перспективи зайнятості та стійкість ринків праці** : збірник тез доповідей учасників міжнар. наук.-практ. конф. 17 грудня 2020 р. / НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». – Електрон. дані. – К., 2021. – 124 с. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/scc/18.pdf> (Ум. друк. арк. 7,7. Обл.-вид. арк. 5,9. Обсяг 2,01 Мб). – ISBN 978-966-02-9561-2 (електронне видання)

У збірнику подано тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції «Освіта, перспективи зайнятості та стійкість ринків праці». Представлені матеріали відображають основні проблеми взаємодії ринку освітніх послуг та ринку праці. Окреслено перспективи зайнятості та шляхи забезпечення стійкості ринків праці регіонів.

Періодичні видання Інституту

■ *наукові журнали:*

- «Економіка і прогнозування» – 4 номери (640 стор., 48 обл.-вид. арк., 56 ум. друк. арк.);
- «Економічна теорія» (укр.) – 4 номери (480 стор., 33,9 обл.-вид. арк., 42 ум. друк. арк.);
- «Економіка України» – 12 номерів (1172 стор., 102,73 обл.-вид. арк., 98,97 ум. друк. арк.);
- «Український соціум» – 4 номери (758 стор., 54,15 обл.-вид. арк., 53,51 ум. друк. арк.);
- «Economy and forecasting» – 4 номери (556 стор., 41,7 обл.-вид. арк., 48,66 ум. друк. арк.);

■ *щорічний збірник наукових праць:*

Історія народного господарства та економічної думки України : зб. наук. праць. – Вип. 54 / гол. ред. д-р екон. наук, проф. О.Л. Попова ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». – К., 2021. – 404 с. (Ум.-друк. арк. 23,5. Обл.-вид. арк. 21,9).

54-й випуск збірника наукових праць «Історія народного господарства та економічної думки України» представляє результати актуальних наукових досліджень у галузі економічної історії та історії економічної думки.

XVII. РОБОТА З ПРОПАГАНДИ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА ВИСВІТЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗМІ

Наукові співробітники Інституту проводили активну роботу з пропаганди наукових досягнень та висвітлення науково-дослідної діяльності в засобах масової інформації.

- участь у просвітницьких заходах та акціях, які отримали висвітлення в ЗМІ:

Назва	Учасник	Дата	Посилання
Аналітичний огляд Оновленого національно визначеного внеску України до Паризької угоди	Подолець Р.З., Дячук О.А.	липень 2021	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, URL: https://mepr.gov.ua/files/docs/klimatychna_polityka/Аналітичний_огляд_НВВ_липень_2021.pdf
Рекомендації до транспортного законодавства України з урахуванням практик ЄС	Трипольська Г.С.	11.02.2021	Представництво Фонду ім. Г. Бюлля в Україні, ГО «Центр екологічних ініціатив «Екодія». Електронний ресурс – режим доступу: https://ua.boell.org/uk/2021/02/11/rekomendacii-do-transportnogo-zakonodavstva-ukraini-z-urakhuvannyam-praktik-es
Висвітлення у ЗМІ результатів інтерв'ювання Дячука О.А. у роботі «Ціна вуглецю в Україні та практики використання надходжень від податку на CO2»	Дячук О.А.	грудень 2021	Режим доступу: library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/18703.pdf

- участь у міжнародних заходах, зустрічах, засіданнях за участю представників Академії та іноземних гостей, делегацій:

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
II Міжнародний податковий конгрес Університет державної фіскальної служби України	за участю Міністерства фінансів України; Stüsgen Steuerberatungsgesellschaft mbH; Institute for Austrian and International Tax Law (Інститут австрійського та міжнародного податкового права)	26.11.2021	Луніна І.О.	Виступ з доповіддю «Напрями розвитку фіскального простору України у контексті забезпечення економічного зростання у середньо- та довгостроковій перспективі»
THE THIRD SECTOR AND SOCIAL ECONOMY: Ukrainian and international experiences International scientific Internet-conference	EuroCoop (Європейська асоціація спілок споживчих кооперативів, Брюссель, Бельгія), Лейбніц-Інститут аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (Німеччина),	30.03.2021	Небрат В. В., Дідківська Л. В.	https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/7142/tezykonf300321kr.pdf

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
	Академія WSB (Польща), Вища школа управління охороною праці в Катовіцах (Польща), Бакинський Слов'янський Університет (Азербайджанська Республіка), Кооперативно-торговельний університет Молдови, МОН України, Полтавська державна аграрна академія, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна			
24 Annual ESHET Conference «Development and Underdevelopment in the History of Economic Thought»	European Society for the History of Economic Thought	08-10.10.2021	Курбет О.П.	Виступ із доповіддю «Academic Mobility of the Ukrainian Economists and its Effect on the Development of Economic Education in the 19th and early 20th century Academic Mobility of the Ukrainian Economists and its Effect on the Development of Economic Education in the 19th and early 20th century» https://www.eshet-conference.net/sofia/ed2020/papers/121/ Доповіді у якості дискусанта на теми: «Ivan Pososhkov: the Founding Father of the Russian Style of the Development Thinking», презентер Kalmychko-va Elena, MSU;

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
				«Understanding migration and development through the Capability Approach», презентер Rajapakse Nadeera, Université Pantheon-Sorbonne, Paris 1, PHARE.
Міжнародний веб-семинар «Сільські лабораторії»	Німецька група «DRA- за європейське громадянське суспільство» за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини, ГС «УМСР», ДУ «ІЕП НАНУ», ГО «Екодія», Бюро екологічної інформації (Удмуртія, Калмикія)	19.01.2021	Риковська О.В.	Участь у дискусії щодо переваг проєктів сталого сільського розвитку
Вебінар «Як досягти сталого розвитку в громаді? Презентація проєктів»	Німецька група «DRA- за європейське громадянське суспільство» за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини, ГС «УМСР», ДУ «ІЕП НАНУ», ГО «Екодія»	26.01.2021	Бородіна О.М. Риковська О.В. Михайленко О.В.	Виступ з доповіддю «Соціально-економічний аналіз як інструмент планування сталого розвитку громади» (відео презентація). Участь у заході
Міжнародний вебінар «The Great Take Over: How we fight the Davos capture of global governance» Велике захоплення влади: як ми боремося із захопленням глобального управління Давосом	Corporate Accountability, FIAN, Focus on the Global South, FOEI, G2H2, IT for Change, MSI Integrity, Peoples Health Movement, Public Services International, Transnational Institute	26.01.2021	Бородіна О.М. Риковська О.В.	Участь у заході
Міжнародний вебінар «Роль відкритих даних у боротьбі з земельною корупцією: докази, можливості та виклики»	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за підтримки Федерального уряду Німеччини	28.01.2021	Бородіна О.М.	Участь у вебінарі

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
Воркшоп в рамках співпраці NMO в ПАСА «Обговорення пропозицій для нової стратегічної ініціативи»: продовольча безпека, взаємозв'язки земля, вода, енергія	Президія НАНУ, ПАСА	2,12.02.2021	Бородіна О.М.	Узагальнення результатів для визначення нових напрямків і механізмів співпраці NMO і ПАСА
Міжнародне он-лайн засідання 47 Сесії Комітету глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS) «Новий погляд на продовольчу безпеку та харчування у світі»	CFS FAO	8-11.02.2021	Бородіна О.М.	Участь у засіданні
Онлайн-зустріч директора ПАСА та представників установ НАНУ для обговорення перспектив співробітництва	Президія НАНУ, ПАСА	18,24.02.2021	Бородіна О.М. Яровий В.Д.	Звіт про результати зустрічі Голові Комітету системного аналізу Пропозиції Української NMO на запит директора ПАСА щодо організаційних аспектів співробітництва у 2021 році та у наступному проектному періоді (2022-2026 рр.)
Міжнародний вебінар Land Portal «Don't forget the smallholder! Finding inclusivity in land investments»	В рамках ініціативи County Insights	25.02.2021	Бородіна О.М.	Участь у вебінарі
VI Міжнародна фермерська конференція «Започаткування солідарного фермерства в Україні»	ДУ ІЕП НАНУ, ГС «Пермакультура в Україні», за підтримки Фонду Michael Succow (Німеччина) та German-Ukrainian Cooperation in Organic Agriculture Пермакультурне партнерство Вишеградських країн та України	27-28.02.2021	Бородіна О.М. Риковська О.В.	Бородіна О.М. виступ з презентацією «Нові практики землекористування і солідарне сільське господарство»
Міжнародне засідання Координаційного комітету CSM	CSM, CFS FAO	13.01, 2.02, 10.03.2021	Бородіна О.М.	Участь в засіданні
Міжнародний он-лайн семінар «Сільські жінки, молодь та	Продовольча та Сільськогосподарська організація	12.03.2021	Бородіна О.М. Риковська О.В.	Участь у дискусії

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
економічні можливості: приклади з Європи та Центральної Азії для прискорення досягнень ЦСР»	ООН (ФАО) у співпраці з Національним дослідницьким університетом «Вища школа економіки», РФ			
Міжнародний он-лайн семінар «Не залишити нікого позаду: гендерна інклюзія в освіті і професійній підготовці для сільської економіки знань»	Продовольча та Сільськогосподарська організація ООН (ФАО) у співпраці з Національним дослідницьким університетом «Вища школа економіки», РФ	17.03.2021	Бородіна О.М. Риковська О.В.	Участь у дискусії
Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі»	Центр фінансово-економічних наукових досліджень	17.03.2021	Михайленко О.В.	Участь у заході
V Міжнародна науково-практична конференція «Фінансове регулювання зрушень в економіці України»	Мукачівський державний університет, Мукачівська міська рада, Малопольський держ. ун-т ім. Вітольда Пілецького	24.03.2021	Кирилюк С.В.	Виступ з доповіддю «Державне фінансове регулювання соціо-економічного розвитку окремих територій: виклики просторовій справедливості»
VI Міжнародна науково-практична конференція «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Вроцлавський економічний університет (Польща), Університет «Опольська Політехніка» (Польща), Університет Дунареа де Йос м. Галац (Румунія)	31.03-01.04.2021	Риковська О.В.	Виступ з доповіддю: «Фінансові обмеження участі домогосподарств у ринку земель сільськогосподарського призначення», сертифікат учасника
Робоче засідання Механізму громадянського суспільства (CSM) та Комітету глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS)	Комітет глобальної продовольчої безпеки ООН	09.04.2021	Бородіна О.М.	Участь в обговоренні Проекту документу щодо позиціонування CSM в оцінці Керівних принципів CFS щодо харчових систем та харчування
IV International	University named	12-16.04.2021	Бородіна О.М.	Участь у конфере-

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
Scientific Congress "Society of Ambient Intelligence – 2021" (ISCSAI 2021)	after M.V. Lomonosov (Uzbekistan), Tajik State University of Finance and Economic (Tajikistan), Rezekne Academy of Technologies (Latvia), Universidade de Évora (Portugal), V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine), State University of Economics and Technology (Ukraine)		Киризюк С.В. Риковська О.В. Прокопа І.В. Михайленко О.В. Фраєр О.В. Яровий В.Д.	нції Виступ з презентацією: Digital Transformations in Agri-Food Systems: Innovation Drivers and New Threats to Sustainable Rural Development Виступ з презентацією: Natural Resource-Based Socio-Economic System of Local Communities: Vulnerability and Adaptation to Climate Change
Глобальна асамблея «From the Ground Up II: Taking Action Now»	COP 26 Coalitions	22-25.04.2021	Киризюк С.В.	Участь у роботі тематичної секції
Он-лайн зустріч членів секретаріату Координаційного комітету CSM щодо подальшої роботи в регіоні в контексті триваючої пандемії Covid-19	Механізм громадянського суспільства (CSM) та Комітет глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS)	26.04.2021	Бородіна О.М.	Визначення ключових викликів та ідей щодо дій для кращого зв'язку роботи національного / регіонального рівня з глобальним рівнем у сфері CSM та CFS. Обговорення участі регіонів та округів щодо сприяння розвитку CSM з акцентом на Методології сприяння, розробка Посібника та Комунікаційної стратегії.
Міжнародна дискусійна платформа «Трансформація функцій держави в умовах глобалізації»		19.05.2021	Бородіна О.М. Михайленко О.В. Риковська О.В. Яровий В.Д.	Виступ з доповіддю: «Державне регулювання земельних відносин» Участь у дискусійній платформі
Міжнародний вебінар "Opportunities for agribusiness in Ukraine"	Посольство України в Італії, Strategia & Sviluppo Consultants	20.05.2021	Бородіна О.М. Яровий В.Д.	Участь в обговоренні
Міжнародна науково-	Міністерство вищої	20.05-	Бородіна О.М.	Виступ з допо-

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
практична конференція «Инновационная экономика: проблемы, анализ и перспективы развития»	освіти Узбекистану, Каршинський інженерно-економічний інститут (м. Карши, Узбекистан)	21.05.2021	Риковська О.В.	Віддію: «Взаимосвязь между общественным благосостоянием и целевыми установками земельной реформы». Виступ з доповіддю: «Человеческий капитал в условиях пандемии Covid-19: потенциал цифровых технологий для компенсации потерь»
Пленарна та регіональна сесія “UN Decade of Family Farming: leveraging on successful results to scale-up implementation towards sustainable food systems”	FAO, IFAD	27-28.05.2021	Яровий В.Д., Риковська О.В.	Участь в обговоренні на регіональній сесії «Європа та Середня Азія»
Міжнародний вебінар «Вплив уроків COVID-19 на формування перетворювальної агропродовольчої політики»	Комітет з питань глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS).	31.05.2021	Бородіна О.М.	Участь у міжнародному вебінарі
International Conference Modern Stochastics: Theory and Applications V	Taras Shevchenko National University of Kyiv National Pedagogical Dragomanov University Institute of Mathematics of the National Academy of Sciences of Ukraine V. M. Glushkov Institute of Cybernetics of the National Academy of Sciences of Ukraine Kyiv Mathematical Society	1-4.06.2021	Borodina O.M.	Виступ з презентацією: «Iterative procedure of nonsmooth stochastic optimization for distributed models linkage under uncertainty and asymmetric information» Виступ з презентацією: «Nonsmooth stochastic optimization and SQG methods for advanced robust estimation, machine learning and distributed models linkage problem»
48-ма (спеціальна) сесія	Комітет глобальної	4.06.2021	Бородіна О.М.	Участь у роботі

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
сія Комітету глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS) «Новий погляд на продовольчу безпеку і харчування»	продовольчої безпеки ООН (CFS)			
Scientific Collection «InterConf», (59): with the Proceedings of the 10th International Scientific and Practical Conference «Science and Practice: Implementation to Modern Society»	Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd.	4-5.06.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Розв'язання проблеми знаходження взаємозв'язку показників господарювання підприємств», сертифікат учасника
Вебінар «Безпека харчових продуктів у контексті сталих харчових систем»	Регіональне бюро ФАО для Європи та Центральної Азії та Європейське регіональне бюро ВООЗ	7.06.2021	Бородіна О.М.	Участь у вебінарі
98-е засідання Ради ПАСА	ПАСА	8-9.06.2021	Бородіна О.М.	Участь у роботі
Міжнародна науково-практична конференція "Яке майбутнє у сільськогосподарських кооперативів?" (Кооперативні читання 2021 рік)	Поліський національний університет; Університет Клайпеди; Університет Вітаутаса Магнуса; ННЦ «ІАЕ НААНУ»; Асоціація фермерів та приватних землевласників України; ГС «Українська мережа сільського розвитку»	10.06.2021	Бородіна О.М. Фраєр О.В.	Виступ зі спільною доповіддю: «Кооперативні форми солідарного сільського господарства»
Международный Круглый стол «Потенциал роста благосостояния населения в сельской местности»	Национальный институт экономических исследований Республики Молдова Азербайджанский Университет Туризма и Менеджмента; Университет "ARTIFEX" Румыния	10.06.2021	Риковська О.В.	Виступ з доповіддю: «Земельные ресурсы как основной актив повышения благосостояния сельского населения: практика Украины»
Засідання Механізму громадянського суспільства (CSM), присвяченого обговоренню результатів 48-ї (спеціальної) сесії Комітету глобальної продо-	Комітет глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS), Механізм громадянського суспільства (CSM)	16.06.2021	Бородіна О.М.	Участь в он-лайн засіданні

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
вільної безпеки ООН (CFS) «Новий погляд на продовольчу безпеку і харчування»				
Третій віртуальний ПАСА семінар за Програмою «Стратегічна Ініціатива 2021»	ПАСА	23.06.2021	Бородіна О.М.	Участь у семінарі
Міжнародний Круглий стіл "Неформально про головне - земельна реформа - Land reform strategic discussion"	Шведська асоціація локальних урядів і регіонів	29.06.2021	Бородіна О.М.	Виступ з доповіддю: Суспільні наслідки неоліберального підходу до відкриття ринку землі в Україні
31st European Conference on Operational Research http://files.convin.gr/various/EURO21-Conference_e-Handbook_Full_version.pdf	Association of European Operational Research Societies (EURO) Hellenic operational research society (HELORS)	11-14.07.2021	Бородіна О.М.	Виступ з презентацією: «Iterative Stochastic Quasigradient procedures for robust estimation, machine learning and decision making problems» Виступ з презентацією: «Robust management of systemic risks and food-water-energy-environmental security in interacting natural and anthropogenic systems»
Міжнародний Круглий стіл «Інклюзивний розвиток сільських територій в Україні та Польщі»	Інститут аграрного і сільського розвитку Польської академії наук (IRWIR PAN)	21.07.2021	Бородіна О.М. Риковська О.В. Яровий В.Д. Михайленко О.В. Фраєр О.В.	Участь у засіданні Круглого столу, обговорення напрямів подальшого співробітництва
Попередній Саміт ООН з продовольчих систем	ООН, ФАО та Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку і світової продовольчої програми	26-28.07.2021	Бородіна О.М.	Віртуальна участь у роботі
Міжнародний круглий стіл з представниками територіальних громад «Перспективи сталого розвитку сільських територій в Україні»	ГО «Екодія», DRA	27.07.2021	Бородіна О.М. Прокопа І.В.	Виступ з доповіддю: «Перспективи сталого сільського розвитку територіальних громад» Участь в обговоренні блоку анкети

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
			Яровий В.Д. Риковська О.В. Фраєр О.В. Михайленко О.В.	для опитування представників ТГ з питань соціальної інклюзії сільських населених пунктів у процесі місцевого розвитку Участь в презентації та обговоренні блоку анкети для опитування представників ТГ з питань політичної інклюзії сільських населених пунктів у процесі місцевого розвитку Участь в презентації та обговоренні блоку анкети для опитування представників ТГ з питань економічної інклюзії сільських населених пунктів у процесі місцевого розвитку Участь у роботі Круглого столу
Міжнародний науково-практичний online семінар «Community of practice on TAPE and Agroecology - Europe and Central Asia»	Світова продовольча організація (ФАО)	5.08.2021	Фраєр О.В.	Участь в обговоренні
Scientific Collection «InterConf», (69): with the Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «Scientific Horizon in the Context of Social Crises»	Tokyo, Japan: Otsuki Press,	6-8.08.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Механізм оцінювання інклюзивного розвитку сільських громад», сертифікат учасника
Scientific Collection «InterConf», (72): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community:	Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH,	26-28.08.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Інструментарій з аналізу інклюзивного розвитку економіки сільських громад», сертифікат учасника

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
Interdisciplinary Research»				ка
Вебінар «Майбутня Регіональна конференція ПАСА "Системний аналіз в Азії" (20-22.10.2021)»	Українська NMO в ПАСА	3.09.2021	Бородіна О.М.	Он-лайн діалог щодо рекламного пакету для майбутньої конференції
Scientific Collection «InterConf», (73): with the Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference «International Forum: Problems and Scientific Solutions»	Melbourne, Australia: CSIRO Publishing House	6-8.09.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Обґрунтування процесу стимулювання інклюзивного розвитку економіки сільських громад», сертифікат учасника
Он-лайн вебінари з обговорення пропозицій щодо участі мережі організацій громадянського суспільства Східної Європи у процесі оновлення позиції координатора СС CSM CFS у східноєвропейському субрегіоні	Механізм громадянського суспільства (CSM) Комітету глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS)	7, 10, 12.09.2021	Бородіна О.М.	Організація процесу виборів координатора СС CSM CFS (Координаційний комітет Механізм громадянського суспільства (CSM) при Комітеті ООН зі світової продовольчої безпеки (CFS)).
Міжнародний вебінар «Соціально-економічний аналіз громади – SMART-імпульс для успішного локального розвитку»	ГО «Екодія», DRA	7.09.2021	Бородіна О.М. Риковська О.В. Яровий В.Д. Фраєр О.В. Прокопа І.В., Михайленко О.В.	Виступ з презентацією: «Концептуальні засади місцевого розвитку на базі громад: теорія капіталів громад» Виступ з презентацією: «Соціально-економічний аналіз на рівні територіальних громад: зміст, етапи та особливості розроблення» Оприлюднення результатів анкетування учасників вебінару Участь у роботі вебінару
XXV міжнародний семінар економістів-	Інститут аграрного і сільського розвитку	13-15.09. 2021	Бородіна О.М., Фраєр О.В.	Виступ з презентацією: «Land Market

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
аграрників (Польща, м. Красноброд)	Польської академії наук (IRWiR PAN)		Яровий В.Д.	Liberalization and Public Welfare: the Problem Genesis» Виступ з презентацією: «Local decision-making for inclusive rural development: how rural areas benefit from state support (case of Ukraine)»; сертифікат про участь
Scientific Collection «InterConf», (74): with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Recent Scientific Investigation»	Oslo, Norway: Dagens næringsliv forlag,	16-18.09.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Прогнозування інклюзивного розвитку економіки сільських громад в умовах COVID – 19», сертифікат учасника
Глобальний народний саміт з харчових систем	Глобальний секретаріат PCFS	21.09.2021	Бородіна О.М.	Участь у роботі
Саміт продовольчих систем ООН під час Тижня високого рівня Генеральної Асамблеї ООН	Генеральна Асамблея ООН у Нью-Йорку	23.09.2021	Бородіна О.М.	Участь у віртуальному Саміті
Scientific Collection «InterConf», (76): with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Progressive Science and Achievements»	Doha, Qatar: Katara,	26-28.09.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Системний аналіз інклюзивного розвитку економіки сільських громад», сертифікат учасника
Засідання Координаційного Комітету CSM	Механізм громадянського суспільства (CSM) Комітету глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS)	1.10.2021	Бородіна О.М.	Участь в обговоренні оновлення інформаційних матеріалів щодо участі CSM у роботі 49 сесії CFS. 3); підготовки письмового внеску для комунікаційної стратегії на пленарному засіданні CFS.
Інтерактивні міжнародні онлайн-зустрічі на тему «Обмін досвідом та розроблення реко-	Schola Campesina	4, 26.10.2021	Бородіна О.М., Яровий В.Д.	Участь в обговореннях

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
мендацій для національних політик у країнах Східної Європи та Центральної Азії з питань реалізації пріоритетів агроекології у сільськогосподарських практиках країн регіону»				
Scientific Collection «InterConf», (77): with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects»	Tallinn, Estonia: Ühingu Teadusjuhatus,	4-5.10.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Використання системного підходу в обґрунтуванні інклюзивного розвитку економіки сільських громад», сертифікат учасника
Форум CSM «Підготовка до участі у роботі 49 віртуальної сесії Комітету ООН з питань глобальної продовольчої безпеки "Новий погляд на продовольчу безпеку та харчування»	Механізм громадянського суспільства (CSM) Комітету глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS)	6-7.10.2021	Бородіна О.М.	Участь в обговоренні та прийнятті загальної думки громадянського суспільства щодо заключних документів 49 сесії КВПБ.
49 віртуальна сесія Комітету ООН з питань глобальної продовольчої безпеки "Новий погляд на продовольчу безпеку та харчування"	Механізм громадянського суспільства (CSM) Комітету глобальної продовольчої безпеки ООН (CFS).	11-14.10.2021	Бородіна О.М.	Участь у роботі
XIV Международная научно-практическая конференция «Повышение эффективности крупнотоварного производства и предпринимательства в новых условиях хозяйствования»	НАН Беларуси Институт системних исследований в АПК НАН Беларуси	14.10.2021	Бородина Е.Н.	Виступ з доповіддю: «Крупнотоварное производство в сельском хозяйстве в условиях современной неоллиберальной реальности»
Засідання Європейського сільського парламенту (ERP)	Європейський сільський парламент (ERP), Іспанія, Швеція, Північна Македнія	27.10.2021	Бородіна О.М.	Участь у засіданні та інтерактивних майстер-класах на тему сільського розвитку.
International Conference «Inclusive rural development: empirical evidence from Central and Eastern	Інститут розвитку села та сільського господарства Польської академії наук (IRWIR PAN) ДУ	08.11.2021	Бородіна О.М. Михайленко О.В. Павлик В.П. Риковська О.В.	Участь у засіданні Виступ з доповіддю: «Corruption risks and mitigation

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
Europe»	“Інститут економіки та прогнозування НАН України“ Європейська мережа сільського розвитку (ERDN)		Яровий В.Д. Прокопа І.В., Фраєр О.В.	measures in land relations in Ukraine» Виступ з доповіддю: «Local inclusive development of rural areas in Ukraine: economic potential and problems» Виступ з доповіддю: «Access to rural public goods and services in Ukraine: empirical assessments and recommendations»
Scientific Collection «InterConf», (85): with the Proceedings of the 10th International Scientific and Practical Conference «Scientific Research in XXI Century»	Ottawa, Canada: Methuen Publishing House	11-12.11.2021	Павлик В.П.	Виступ з доповіддю: «Інформаційне забезпечення інклюзивного розвитку сільських громад», сертифікат учасника
Інтерактивні заходи «Розроблення міжнародної платформи з питань агроекології»	Schola Campesina	8, 25.11.2021	Яровий В.Д.	Участь в обговореннях
7 міжнародна наукова конференція "Математичне моделювання, оптимізація та інформаційні технології (ММОТІ-2021)	Академія транспорту, інформатики та комунікацій Молдавський державний університет Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка Батумський державний університет імені Шота Руставелі Комітет системного аналізу НАН України	15-19.11.2021	Бородіна О.М.	Виступ з доповіддю: Climate Change Adaptation Through Robust Land Use Planning: Two-Stage Stochastic Optimization for Risk-Informed Decision Making http://incyb.kiev.ua/event/7-miznarodna-naukova-konferenciya-matematichne-modelyuvannya-optimizaciya-ta-informaciini-technologiyi-mmoti-2021-9
Міжнародний вебінар «Європейські територіальні ринки: основні	Альянс Європейського громадянського суспільства при	16.11.2021	Бородіна О.М.	Виступ з презентацією: «Аграрна структура і терито-

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Учасники	Приклади результатів
тенденції та емпіричні докази»	фінансовий підтримці ФАО.			ріальні ринки: український кейс»
International Summit « Agroecology: an opportunity for resilient agriculture and food systems»	FAO, Schola Campesina	22.11.2021	Бородіна О.М.	Участь у засіданні
Міжнародна конференція "Farm viability and sustainable rural development in the context of the current EU priorities for agriculture and the environment"	National institute of economic research "COSTIN C. KIRIȚESCU" (Romania) Research institute for agriculture economy and rural development - (Romania) Institute of economics – centre for economic and regional studies (Hungary) Institute of agricultural economics Serbia) National institute for economic research – (Moldova)	08.12.2021	Бородіна О.М., Прокопа І.В., Фраєр О.В. Риковська О.В. Павлик В.П. Михайленко О.В.	Виступ з доповіддю: «The renewal of the EU-Ukraine Association Agreement on the current EU priorities for agriculture and the environment» Виступ з доповіддю: «Local government reform in Ukraine: facilitating or constraining inclusive rural development?» Виступ з доповіддю: «Model forming the system of development of agricultural entities» Виступ з доповіддю: «The need to respect human rights is a prerequisite for the implementation of economic reforms – opportunities for Ukraine»

- **участь у телепередачах:**

Назва телеканалу	Учасник	Теми обговорення
Участь у прямому ефірі Першого ділового телеканалу	Прозоров Ю.В.	Виступ на прямому ефірі Першого ділового телеканалу – 19-00 23/04/2021 «Георгій Біркадзе та Юрій Прозоров про системну боротьбу з олігархами» https://www.youtube.com/watch?v=o2si2DBVsPo
Україна 24	Зимовець В.В.	Інтерв'ю // 03.01.2021 р. 19.10-19.15
Україна 24	Зимовець В.В.	Інтерв'ю // 08.02.2021 р. 09.20-09.25

Українське радіо	Зимовець В.В.	Ми платимо зупинкою економіки за тимчасову фінансову стабільність. 24.03.2021 https://www.youtube.com/watch?v=gl34-DI5-pU
Україна 24	Зимовець В.В.	Інтерв'ю // 02.04.2021 р. 10.41-10.45
Україна 24	Зимовець В.В.	Інтерв'ю // 13.05.2021 р. 10.45-10.55
Україна 24	Зимовець В.В.	Інтерв'ю // 10.08.2021 р. 15.50-16.00
24 канал	Супрун Н.А.	Розвиток інноваційної та зеленої економіки в Україні у співпраці з Європейським Союзом, 10.12.2021 https://www.youtube.com/watch?v=HitetafCtFU&ab_channel=24%D0%9A%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB
YouTube-каналу НАН України	Кораблін С.О.	У рамках проекту «Про науку. Компетентно» для YouTube. 07.12.2021 р. URL: https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=8496
DW Ukrainian	Дячук О.А.	Інтерв'ю «Україна і зміна клімату: обіцянки замість досягнень?» Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища // 09 листопада 2021 року. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=78XsRFMy2M8 .

- **участь у радіопередачах:**

Назва радіоканалу	Дата	Учасник	Теми обговорення
Українське радіо-1	15.01.2021	Прозоров Ю.В.	Виступ на Українському Радіо про індекс бігмака та реальний курс гривні. Юрій Прозоров - посилення http://ukr.radio/schedule/play-archive.html?periodItemID=2702262
Українське радіо-1	11.02.2021	Прозоров Ю.В.	Виступ на Українському Радіо 08:07:02 Чи правильно зрозуміли міністра фінансів? про повернення вкладів у Ощадбанку УРСР http://www.nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2728443
Українське радіо-1	22.02.2021	Прозоров Ю.В.	Виступ на Українському Радіо 21:42 «Що заважає Україні отримати транш від МВФ? Пояснює експерт» http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=95239
Українське радіо-1	01.04.2021	Прозоров Ю.В.	Виступ на Українському Радіо «Нардепи хочуть врегулювати розмір міжбанківської комісії за користування POS-терміналами. Банки виступають категорично проти». Посилання на аудіо трансляцію: http://www.nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2773758
Українське радіо	24.01.2021 18.00.	Зимовець В.В.	Економ-варіант. http://nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2712498
Українське радіо	21.02.2021 18:07:03.	Зимовець В.В.	Економ-варіант. http://nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2735490
Українське радіо	09.05.2021	Зимовець В.В.	Економ-варіант 18.30. Чи вдасться Україні досягнути більшого прогресу реформ для отримання необхідної фінансової підтримки від МВФ? http://nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2735490
Українське радіо	11.07.2021.	Зимовець В.В.	Економ-варіант. Компромід у низці питань між Україною та Міжнародним валютним фондом досягнуто. Чи отримаємо черговий транш?

Назва радіоканалу	Дата	Учасник	Теми обговорення
			http://nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2865717
Українське радіо	07.11.2021.	Зимовець В.В.	Економ-варіант. Верховна Рада ухвалила у першому читанні проєкт державного бюджету на 2022 рік. Чи реалістичні цифри закладені у новому кошторисі. http://nrcu.gov.ua/schedule/play-archive.html?periodItemID=2978664
Інтерв'ю у Центрі розвитку «Час змін» (на ютуб-каналі) «Перспективи сталого розвитку сільських територій»	17.05.2021	Риковська О.В.	Виступ з інформацією про розвиток сільських спільнот та сільської місцевості, зокрема можливостей поєднання місцевих ресурсів та напрямів їх ефективного використання для сільського розвитку; необхідності формування стратегічного бачення розвитку громад на основі колективних дій, командної роботи та об'єднання зусиль, локальних ресурсів, інноваційних підходів для розбудови села. URL: https://www.youtube.com/watch?v=5zsEWcQob6A&t=1s
Розширене інтерв'ю з експертами Міжнародної організації «Spensers» на замовлення Світового Банку	11.06.2021	Бородіна О.М.	Інтерв'ю про потенційні соціальні ризики і впливи, пов'язані із відкриттям ринку сільськогосподарської землі в Україні.
Інтерв'ю присвячене Міжнародному дню продовольства, платформа DevelopmentAid	18.10.2021	Яровий В.Д.	Інтерв'ю про «Land use for better production, better nutrition, better environment and better life», для Ana Benoliel Coutinho, платформа DevelopmentAid, доступ до інтерв'ю: https://www.developmentaid.org/#!/news-stream/post/115979/land-use?utm_source=Twitter&utm_medium=post&utm_campaign=Land%20use%20for%20better%20production
Радіо Свобода «Крим. Реалії»	19.07.21	Герасімова О.А.	Фаховий коментар у програмі: Коронавірус. Крим бьет рекорды Крымское утро (https://www.youtube.com/watch?v=I68BaFfVTQ)
Радіо Свобода «Крим. Реалії»	08.10.21	Герасімова О.А.	Фаховий коментар у програмі: Коронавірус в Криму. Новый пик Крымское утро (https://www.youtube.com/watch?v=nXe_HrqFyW4)
Громадського радіо	16.11.2021	Дячук О.А.	Інтерв'ю «Змінювати не тільки економічні моделі функціонування, а й поведінку людей», Електронний ресурс. – Режим доступу: https://hromadske.radio/podcasts/hromadska-hvylya/klimatychna-spravedlyvist-nabyraie-obertiv-liudy-pochynaiut-rozumity-shcho-tse-ne-prosto-slova-klimatolohynia

- публікації у друкованих та інтернет-ЗМІ:

Назва друкованого ЗМІ	Публікація, дата	Учасник
-----------------------	------------------	---------

Назва друкованого ЗМІ	Публікація, дата	Учасник
Участь в якості запрошеного експерта. Інтерв'ю-опитування засобами Зум	Інтерв'ю-опитування засобами Зум. 26 /04/2021 «Дослідження щодо репутації НБУ», що проводить дослідницька компанія СБР на замовлення Національного банку України.	Прозоров Ю.В.
Участь в якості запрошеного експерта у другій частині. Письмове он-лайн опитування	Письмове он-лайн опитування 17/05/2021 «Дослідження щодо репутації НБУ» шляхом анкетування, що проводить дослідницька компанія СБР на замовлення Національного банку України на сайті https://surveys.cbr.com.ua/QstIntro.aspx?w=23AbsA3Bscos65e6kr6k6215cJa1WffJCcaV&id=WZHFJ9	Прозоров Ю.В.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик».	Чорне рейдерство в аграрному секторі та заходи по його подоланню. 19.01.2021. URL: http://www.analitik.org.ua/chorne-rejderstvo-v-agrarnomu-sektori-ta-zahodi-po-jogo-podolannju/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Відповідальність за несумлінні захоплення (сіре та чорне рейдерство). 21.11.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/vidpovidalnist-za-nesumlinni-zahoplennja-sire-ta-chorne-rejderstvo	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлі-ктології «Аналітик»	Рейдерство та захист права власності. 19.09.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/rejderstvo-ta-zahist-prava-vlasnosti/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Деякі заходи протидії несумлінним захопленням (чорному та сірому рейдерству). 23.10.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/dejaki-zahodi-protidii-nesumlinnim-zahoplennjam-chornomu-ta-siromu-rejderstvu/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Фінансування малого, середнього та мікробізнесу в умовах нестабільності. 27.03.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/finansuvannja-malogo-serednogo-ta-mikrobiznesu-v-umovah-nestabilnosti/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Кризовий стан малого та середнього бізнесу (МСП) в Україні в період коронавірусу. 25.05.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/krizovij-stan-malogo-ta-serednogo-biznesu-msp-v-ukraini-v-period-koronavirusu/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Корпоративне рейдерство в Україні. 17.08.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/korporativne-rejderstvo-v-ukraini/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Посилюються загрози зростання випадків несумлінних захоплень. 13.06.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/posiljujutsja-zagrozi-zrostannja-vipadkiv-nesumlinnih-zahoplenj/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Нужно ли Украине продолжать сотрудничество с МВФ? 20.02.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/nuzhno-li-ukraine-prodolzhat-sotrudnichestvo-s-mvf/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Резкое сокращение прямых иностранных инвестиций в экономику Украины в 2020 году. 21.02.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/rezkoe-sokrashhenie-prjamyh-inostrannykh-investicij-v-ekonomiku-ukrainy-v-2020-godu/	Кошик О.М.

Назва друкованого ЗМІ	Публікація, дата	Учасник
«Аналітик»	inostrannyh-investicij-v-jekonomiku-ukrainy-v-2020-godu/	
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Рейдерство: сутність та форми. 21.07.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/rejderstvo-sutnist-ta-formi/	Кошик О.М.
Київський центр політичних досліджень та конфлік-тології «Аналітик»	Экономические прогнозы на 2021 год: поводов для оптимизма нет. 20.01.2021 URL: http://www.analitik.org.ua/jekonomicheskie-prognozy-na-2021-god-povodov-dlja-optimizma-net/	Кошик О.М.
Укрінформ.	Фермерам не під силу купівля сільгоспземель. 10 травня Інтерв'ю. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3241607-lubov-moldavan-doktor-ekonomicnih-nauk.html	Молдаван Л.В.
From-UA.com	Аграриев ожидают определенные испытания. 28 липня Коментар. URL: https://from-ua.com/mneniya/606558-lyubov-moldavan-agrariev-ozidayut-opredelennye-isyptaniya.html	Молдаван Л.В.,
Дзеркало тижня	Екологічно свідоме споживання 06 грудня URL: https://zn.ua/ukr/ECOLOGY/ekolohichno-svidome-spozhyvannja.html	Попова О.Л.
Міжнародний громадсько-політичний тижневик «Дзеркало тижня»	Земельна реформа і права людини: про що мають пам'ятати реформатори на шляху ринкових перетворень. 2021. URL: https://zn.ua/ukr/macrolevel/zemelna-reforma-i-prava-ljudini.html	Бородіна О.М.
Міжнародний громадсько-політичний тижневик «Дзеркало тижня»	Іноземні інвестиції чи фінансизації землі: у чому ризики доступу до ринку землі інституційних інвесторів. 2021.	Бородіна О.М.
Дзеркало тижня	Яких професій не вистачає Україні, і що з цим робити (Професійна освіта має адаптуватися до змін). 24 листопада 2021. URL: https://zn.ua/ukr/EDUCATION/jakikh-profesij-ne-vistachaje-ukrajini-i-shcho-z-tsim-robity.html	Назукова Н. М.
Інформаційний бюлетень European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (Європейського моніторингового центру по наркотикам и алкоголю, EMCDDA)	«Psychoactive substance use among students: ESPAD data from Ukraine and Georgia» 01.04.2021	Балакірева О. М.
UAPOLICY (Інтернет сторінка Фонду «Українська політика» / UP Foundation)	Настрої українців: весна 2021 року 14.05.2021	Балакірева О. М.
Інтернет видання Парламент.ua	Притула не має харизми, а Разумков - команди, яка б допомогла виграти вибори 03.11.2021	Балакірева О. М.
	Знайти баланс: як різні країни оподатковують новітні	Венгер В.В.

Назва друкованого ЗМІ	Публікація, дата	Учасник
Газета «Економічна правда»	тютюновмісні вироби та електронні сигарети. Коментарі. Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://www.epravda.com.ua/projects/alternatyvna-ekonomika/2021/03/3/671535/ . 3 березня 2021 р. (0,3 д.ар.)	
Електронний журнал «Ефективна економіка»	Науково-методичні підходи до моделювання економічного зростання металургійної галузі України. 2021. № 2. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.2.5 URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8628 (0,45 д.ар. (0,9 д.ар.))	Венгер В.В., Романовська Н.І.
Facebook. (URL: https://www.facebook.com/Prompolit/posts/981714785699413)	Який протекціонізм у Німеччині, 15.02.2021	Ципліцька О.О.
https://sites.google.com/site/iefprompolit/home/covid-19/seplenna-vid-covid-19-deficit-kontejneriv-ta-strategicnij-rozvitok-ukraienskoie-promislovosti	Щеплення від COVID-19, дефіцит контейнерів та стратегічний розвиток української промисловості, 25.05.2021	Ципліцька О.О.
Образовательная и трудовая миграция: проблемы и пути их решения	URL: https://www.facebook.com/Prompolit 26.04.2021	Шелудько Э.И., Завгородняя М.Ю.
Блокчейн VS Екологія	URL: https://www.facebook.com/Prompolit 01.04.2021	Венгер Л.А.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	"Під знаком ковіду" від 17.01.2021 // Блог-платформа <i>Enigma</i> – 17 січня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу https://enigma.club/articles/pid-znakom-kovidu	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Третя хвиля Covid у країнах Східної та Південної Європи // Блог-платформа <i>Enigma</i> – 9 червня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/tretya-khvilya	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	ЗНО2021: математика з присмаком ковіду // Блог-платформа <i>Enigma</i> – 26 червня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/zno2021-matematika-z-prismakom-kovidu	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Які регіони України поширюють Дельту? // Інтернет платформа <i>Enigma.club</i> . Електронний журнал «Економічний дайджест» – 6 липня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/yaki-regioni-nesut-ukraini-deltu	Герасімова О.

Назва друкованого ЗМІ	Публікація, дата	Учасник
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Covid-19: чому погані прогнози // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 14 липня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/covid-19-chomu-pogani-prognozi	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	COVID19: чому немає довіри до української статистики // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 27 липня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/covid19-chomu-nemae-doviri-do-ukrainskoi-statistiki	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Ковід-дельта в цифрах за останні два тижні: госпіталізації та смертність // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 28 липня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/kovid-v-tsifrakh-za-ostanni-dva-tizhni-gospitalizatsii-ta-smertnist	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	«Ковід-дельта у регіонах України (29.07-11.08): госпіталізації та смертність // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 11 серпня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/kovid-delta-u-regionakh-ukraini-2907-1108-gospitalizatsii-ta-smertnist	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Ковід-госпіталізація по регіонах України // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 17 вересня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/kovid-gospitalizatsiya-po-regionakh-ukraini	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Коли в позитивності немає позитиву // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 23 вересня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/koli-v-pozitivnosti-nemae-pozitivu	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Стає гаряче: госпіталізації та смертність по регіонах України (9-22 вересня 2021) // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 24 вересня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/stae-garyache-gospitalizatsii-ta-smertnist-po-regionakh-ukraini-9-22-veresnya-2021	Герасімова О.
Інтернет-платформа <i>Enigma</i>	Щоб вакцинація була успішною // Інтернет платформа Enigma.club. Електронний журнал "Економічний дайджест" – 23 жовтня 2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://enigma.club/articles/shchob-vaksinatsiya-bula-uspishnoyu	Герасімова О.
Сайт газети «Дзеркало тижня. Україна» URL: zn94@ukr.net	«Куди ведуть Україну залізничні колії?» Від 13 вересня 2021 р., URL: https://zn.ua/ukr/economic-security/kudi-vedut-ukrajinu-zaluznichni-koliji.html	Піріашвілі О.Б.

Назва друкованого ЗМІ	Публікація, дата	Учасник
<i>New Pathway. Ukrainian news.</i> Edmonton, Canada	Всеволод Голубничий: життя задля науки та Батьківщини. 2021. №2, 3.	Супрун Наталія
<i>Freedom. USA.</i>	Життя, присвячене служінню науці та Батьківщині. 17.07.2021. https://svoboda-news.com/svwp/%d0%b6%d0%b8%d1%82%d1%82%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%81%d0%b2%d1%8f%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%b5-%d0%bd%d0%b0%d1%83%d1%86%d1%96-%d1%82%d0%b0-%d0%b1%d0%b0%d1%82%d1%8c%d0%ba%d1%96%d0%b2%d1%89%d0%b8%d0%bd/	Супрун Наталія
Історична правда	Чому Україна перетворилася на експортера трудових ресурсів. Від 8 березня 2021 р.	Дідківська Л.В.
Сайт НАН України	Інформація про нове видання Інституту економіки та прогнозування НАН України, підготовлене за результатами досліджень відділу економічної історії до 30-річчя Незалежності України, 29.09.2021 https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=8224	Небрат В.В.
Прес-реліз на сайті Інституту	Інформація про проведення мобільного семінару 21 травня 2021 р. http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2021/05/Конференція-200-років-від-дня-народження-І.Вернадського-ІЕПр_19.05.2020.pdf	Небрат В.В.
Прес-реліз на сайті Інституту	Інформація про засідання Круглого столу «Україна в системі світового господарства: історико-економічний контекст», 6 жовтня 2021 р. http://ief.org.ua/?p=9435	Небрат В.В.
Велика українська енциклопедія	Буяк, Францішек. / кер. авт. колективу д-р іст. наук, проф. Киридон А.М. К. : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2021. URL: https://vue.gov.ua/Буяк	Горін Н.О.
Енциклопедія Сучасної України	Небрат Вікторія Василівн. / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=72699	Горін Н.О.
Юридична Газета	«Чи чекати Україні інфраструктурного буму? Застосування механізму ДПП на практиці», №15 (745) - 17 серпня 2021 р., с. 13, 16-17	Ірина Запатріна
Портал новин LB.ua.	Вплив пандемії COVID-19 на інвестиції в науку, технології та інновації: глобальні тенденції та ситуація в Україні – 2021. 7 травня URL: https://rus.lb.ua/blog/hanna_yatsenko/484114_vpliv_pandemii_covid19.html	Ганна Яценко.
Сайт НАНУ	Експериментальна економіка праці https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=8380	Близнюк В.

Назва друкованого ЗМІ	Публікація, дата	Учасник
Голос України	Інтелектуальна власність – останній шанс на вихід із кризи. – 14.01.2021. – №5(7505). – С.8.	Хаустов В.К.

- **прес-конференції:**

Назва інформаційної агенції/прес-центру	Прес-конференція	Дата	Учасник	Теми обговорення
ИНТЕРФАКС-УКРАИНА	Виступ на прес-конференції "Моніторинг громадської думки населення України: оцінки та настрої"	01.02.2021	Балакірева О.М. Дмитрук Д.А.	<ul style="list-style-type: none"> - Оцінки соціально-економічної та політичної ситуації в країні - Динаміка рівня довіри до влади - Оцінки діяльності влади - Оцінки парламентських партій - Електоральні настрої. https://ua.interfax.com.ua/news/video/720255.html
ИНТЕРФАКС-УКРАИНА	Виступ на прес-конференції "Моніторинг громадської думки населення України: оцінки та настрої".	04.03.2021	Балакірева О.М. Дмитрук Д.А.	<ul style="list-style-type: none"> - Оцінки соціально-економічної та політичної ситуації в країні - Динаміка рівня довіри до влади - Оцінки діяльності влади - Оцінки парламентських партій - Електоральні настрої. https://ua.interfax.com.ua/news/video/727641.html
ИНТЕРФАКС-УКРАИНА	Виступ на прес-конференції "Динаміка соціально-політичних настроїв і оцінок населення України"	12.05.2021	Балакірева О.М. Дмитрук Д.А.	<ul style="list-style-type: none"> - Оцінки соціально-економічної та політичної ситуації в країні - Динаміка рівня довіри до влади - Оцінки діяльності влади - Оцінки парламентських партій - Електоральні настрої. https://ua.interfax.com.ua/news/press-announcement/742571.html
ИНТЕРФАКС-УКРАИНА	Виступ на прес-конференції "Динаміка соціально-політичних настроїв і оцінок населення України"	15.06.2021	Балакірева О.М. Дмитрук Д.А.	<ul style="list-style-type: none"> - Оцінки соціально-економічної та політичної ситуації в країні - Динаміка рівня довіри до влади - Оцінки діяльності влади - Оцінки парламентських партій - Електоральні настрої. https://ua.interfax.com.ua/news/video/749946.html

Назва інформаційної агенції/прес-центру	Прес-конференція	Дата	Учасник	Теми обговорення
ИНТЕРФАКС-УКРАИНА	Виступ на прес-конференції " "Динаміка соціально-політичних настроїв та оцінок населення України""	14.07.2021	Балакірева О.М. Дмитрук Д.А.	<ul style="list-style-type: none"> - Оцінки соціально-економічної та політичної ситуації в країні - Динаміка рівня довіри до влади - Оцінки діяльності влади - Оцінки парламентських партій - Електоральні настрої. https://ua.interfax.com.ua/news/video/755387.html
ИНТЕРФАКС-УКРАИНА	Виступ на прес-конференції " "Динаміка соціально-політичних настроїв та оцінок населення України"	17.08.2021	Балакірева О.М. Дмитрук Д.А.	<ul style="list-style-type: none"> - Оцінки соціально-економічної та політичної ситуації в країні - Динаміка рівня довіри до влади - Оцінки діяльності влади - Оцінки парламентських партій - Електоральні настрої. https://ua.interfax.com.ua/news/video/761935.html
ИНТЕРФАКС-УКРАИНА	Виступ на прес-конференції " "Моніторинг громадської думки населення України: вересень-2021»	23.09.2021	Балакірева О.М. Дмитрук Д.А.	<ul style="list-style-type: none"> - Оцінки соціально-економічної та політичної ситуації в країні - Динаміка рівня довіри до влади - Оцінки діяльності влади - Оцінки парламентських партій - Електоральні настрої. https://ua.interfax.com.ua/news/press-announcement/769389.html

---

XVIII. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

У ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» має місце практично повна кадрова комплектація згідно зі штатним розкладом. У 2021 році наукові дослідження здійснювали 51 докторів наук та 9 докторів за сумісництвом, 75 кандидатів наук та 6 кандидатів за сумісництвом. В 2021 р. пройшло суттєве поповнення наукового колективу Інституту своїми висококваліфікованими кадрами. Докторські дисертації захистили 7 співробітників, кандидатські – 2 співробітники Інституту. План бюджетного фінансування було виконано в повному обсязі.

Незважаючи на пандемію Covid-19 продовжується фінансування Інституту з позабюджетних джерел, що обумовлено визнанням Інституту як провідної наукової установи України економічного профілю. Госпдоговірні роботи фінансуються як з внутрішніх, так і з закордонних джерел, що доводить конкурентоспроможність Інституту і на міжнародному рівні.

За звітний період Інститут практично закінчив комплектацію своєї технічної бази, повністю забезпечений обчислювальною технікою, хоча швидке її моральне зношення вимагає постійного оновлення і модернізації. Створена загальноінститутська комп'ютерна мережа. Інститут підключений до інформаційно-аналітичної системи «Ліга», мережі «Internet», має свою Web-сторінку, сучасні системи відображення інформації дозволяють демонструвати результати всіх досліджень на засіданнях Вченої ради та проводити конференції, семінари, круглі столи тощо міжнародного рівня. Науковці Інституту мають змогу друкувати результати своїх досліджень в інститутських науково-аналітичних журналах та журналах, де Інститут є засновником «Економіка і прогнозування», «Економіка України», «Економічна теорія», «Український соціум», міжнародному науковому журналі «Математичне моделювання в економіці».

В Інституті створені всі умови для плідної праці в наступному 2022 році на рівні вимог, які ставляться перед Інститутом Кабінетом Міністрів України, Офісом Президента України, Президією НАН України та органами державної влади.

Звіт обговорено і затверджено Вченою радою Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (протокол № 12 від 24 грудня 2021 року).

Директор Інституту

академік НАН України

Валерій ГЕСЦЬ